

Balcia Insurance SE

GADA PĀRSKATS

**PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS
2017. GADA 31. DECEMBRĪ**

	Lpp.
Informācija par Sabiedrību	3
Vadības ziņojums	4
Paziņojums par vadības atbildību	7
Finanšu pārskati:	
Visaptverošo ienākumu pārskats	8
Pārskats par finanšu stāvokli	10
Naudas plūsmas pārskats	12
Pašu kapitāla izmaiņu pārskats	13
Finanšu pārskata pielikums	14
Revidentu ziņojums	75

Informācija par Sabiedrību

Sabiedrības nosaukums	<i>Balcia Insurance SE</i>
Sabiedrības juridiskais statuss	<i>Eiropā licencēta sabiedrība</i>
Reģistrācijas Nr., vieta un datums	<i>40003159840, reģistrēta Rīgā, Latvijā, 1993. gadā kā apdrošināšanas akciju sabiedrība</i>
Adrese	<i>Kr. Valdemāra iela 63, Rīga, Latvija</i>
Sabiedrības Valdes locekļi un to ieņemamais amats	<i>Lauris Boss – Valdes priekšsēdētājs Kaspars Ummers – Valdes loceklis Dita Daukste – Valdes locekle (līdz 02.05.2017.)</i>
Sabiedrības Padomes locekļi un to ieņemamais amats	<i>Gints Dandzbergs – Padomes priekšsēdētājs Pauls Dandzbergs – Padomes priekšsēdētāja vietnieks Marts Dandzbergs – Padomes priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Galanders – Padomes loceklis Agris Dambenijs – Padomes loceklis Bronislaw Woznialis – Padomes loceklis</i>
Pārskata gads	<i>01.01.2017 – 31.12.2017</i>
Revidenti	<i>KPMG Baltics SIA Vesetas iela 7 Rīga, Latvija, LV-1013 Licence Nr. 55</i>

Vadības ziņojums

BŪTISKĀKIE NOTIKUMI UN ATTĪSTĪBA

2017. gads Balcia Insurance SE (turpmāk tekstā – “Sabiedrība”) ir bijis jauniem mērķiem un izaicinājumiem bagāts. Gada laikā Sabiedrībā bija daudz svarīgu notikumu, taču ieiešana Lietuvas tirgū bija viens no būtiskākajiem izaugsmes soļiem. Izmaiņas nodokļu likumdošanā ietekmēja Sabiedrības finanšu rādītājus vairāku miljonu eiro apmērā.

Lai paplašinātu Sabiedrības darbību Lietuvā, 2017. gada maijā tika izveidota Balcia Insurance SE filiāle Viļņā. Sabiedrībai ir licences visiem nedzīvības apdrošināšanas veidiem, taču filiāle tika izveidota, iegādājoties daļu no konkurenta sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas portfeļa.

ZĪMOLS

2017. gads Balcia zīmolam bija izaicinošs attiecībā uz jaunā vārda un vizuālās identitātes atpazīstamības veicināšanu esošo un jauno klientu vidū, kā arī esošo un potenciālo klientu vidū visos Sabiedrības pārstāvētajos tirgos.

Sabiedrības galvenais korporatīvais domēns balcia.com tika izvēlēts, lai izveidotu mājaslapu un izveidotu starptautisku atpazīstamību tiešsaistē; citi domēni tika iegādāti zīmola aizsardzībai.

DARBINIEKI

2017. gads bija pārbaudījumiem bagāts personāldaļas komandai. Galvenais mērķis bija izveidot 15 cilvēku komandu nesen atvērtajā Lietuvas filiālē. Tajā pašā laikā jaunu darbinieku nolīgšanas process Francijā un Vācijā tika veiksmīgi atrisināts. 2017. gada darbinieku skaits sasniedza 142, kas ir par 13% vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Šo skaitu veido 77 darbinieki Latvijas birojā un 65 darbinieki Sabiedrības filiālēs Polijā, Francijā, Lietuvā, Vācijā un Apvienotajā Karalistē kopā.

Polijā mūsu uzticamā partnera RESO Europa Service starpnieku tīkls, kuram ir līgumi ar vairāk nekā 7 600 tirdzniecības partneriem – apdrošināšanas brokeriem un aģentiem, kā arī vairāk nekā 100 ekspertiem visā valstī, sniedz būtisku ieguldījumu mūsu filiāles aktivitātēs.

Balcia mērķis ir radīt vidi, kurā motivēti, uzticami un profesionāli darbinieki jūtas kā mājās. Izaicinoši un sarežģīti mērķi motivē mūsu cilvēkus, jo to sasniegšana bieži ietver sadarbību starp dažādiem vadības līmeņiem, funkcijām, valstīm un kultūrām. Turklāt Sabiedrība atbalsta profesionālo apmācību, lai nodrošinātu mūsu cilvēku profesionālo attīstību, finanšu motivācijas līdzekļus, kā arī komandas stiprināšanas pasākumus, lai veicinātu komandas garu, kas ir svarīgs Sabiedrības mērķu sasniegšanā.

IT

Sabiedrība pabeidza daudzus projektus, kuri ietvēra jaunās un vecās infrastruktūras atdalīšanu, nepieciešamo funkcionalitāšu izstrādi Lietuvas filiāles vajadzībām, konkurenta portfeļa pārnesi un pārbaužu nokārtošanu ar Lietuvas transportlīdzekļu apdrošināšanas biroju, kā arī filiāles biroja infrastruktūras izveidi. Jauno tirdzniecības partneru sistēmas korekcijas tika veiktas Vācijas filiāles vajadzībām, turklāt tika uzlabota finanšu sistēma.

FINANŠU RĀDĪTĀJI

Izmaiņas nodokļu likumdošanā ietekmēja Sabiedrības finanšu rādītājus EUR 1,5 miljonu apmērā, kā rezultātā Sabiedrības neto peļņa bija EUR 0,1 miljons. Lielākā daļa pozitīvo tehnisko rezultātu ir, pateicoties veiksmīgi ieviestai biznesa stratēģijai Polijā un Francijā.

2017. gada laikā Balcia parakstīja bruto parakstītās prēmijas par 97 miljoniem eiro, kas ir par 35% vairāk nekā 2016. gadā.

Liela daļa no pieauguma radīts Polijā, pateicoties palielinātajiem tirgus tarifiem, Sabiedrības pārdomātajiem ieguldījumiem IT risinājumos, kā arī Sabiedrības tēla kā uzticama tirdzniecības pārstāvju un apdrošināšanas brokeru partnera stiprināšanai.

Vadības ziņojums

Sabiedrības pašu kapitāls 2017. gadā sasniedza 55.1 miljonus. Pateicoties uzņēmējdarbības apjoma pieaugumam, Sabiedrības bruto tehniskās rezerves palielinājās par 18% līdz EUR 120,3 salīdzinājumā ar 2016. gadu. Pašu kapitāls nodrošina to, ka Sabiedrības izaugsmi balsta spēcīga kapitāla bāze.

Pārskata gadā Sabiedrība ievēroja konservatīvu pieeju attiecībā uz ieguldījumu politiku, ieguldot galvenokārt zema riska aktīvos. Ievērojamus finanšu aktīvus Sabiedrība ieguldīja valsts parāda vērtspapīros, kuriem noteikta augsta investīciju reitinga pakāpe (no A līdz AAA pēc starptautiskās reitingu aģentūras "Standard & Poor's" klasifikācijas) vai glabāja depozīta vai norēķinu kontos kredītiestādēs ar augstu reitingu.

RISKU PĀRVALDĪŠANA

2017. gadā Sabiedrība turpināja ieviest un īstenot riska vadības principus visās Balcia darbības jomās saskaņā ar Sabiedrības biznesa stratēģiju un riska apetīti.

2017. gadā Balcia veica regulāro atbilstības novērtējumu, salīdzinot to ar iekšējās un ārējās likumdošanas prasībām.

Sabiedrība ir uzsākusi savu risku un stabilitātes izvērtējumu (ORSA) par 2017. gadu, novērtējot vispārīgās maksātspējas vajadzības, izmantojot nākotnes metodi 3 gadu prognožu periodam.

Pamatojoties uz pagājušajā gadā pieņemto Maksātspēja II Direktīvu apdrošināšanas sektorā, valsts uzraudzības iestāde veica plānotu auditu Sabiedrības birojam, lai novērtētu Sabiedrības atbilstību Latvijas Republikas Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likuma prasībām. Veicot nelielas izmaiņas, Sabiedrība pierādīja, ka 2017. gadā tās tirgus pozīcija ir stabila un tā ir spējīga turpināt darbību nākotnē.

2017. gadā Sabiedrība sāka Vispārīgās datu aizsardzības regulas (GDPR) ieviešanas procesu, izveidojot plānu attiecībā uz visiem GDPR saistītajiem uzdevumiem visās filiālēs.

MAKSĀTSPĒJA II KAPITALIZĀCIJA

Maksātspēja II rādītājs 2017. gada 31. decembrī bija 128.0%.

PRIEKŠLIKUMS PAR PEĻNAS SADALI

Tā kā Sabiedrība joprojām attīsta jaunus tirdzniecības kanālus un stiprina tā pozīciju mērķa tirgos, Valde iesaka nostiprināt kapitāla bāzi un saglabāt pārējo pārskata gada peļņu nesadalītu.

TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

2018. gadā Sabiedrība koncentrēsies uz pozīcijas nostiprināšanu mērķa tirgos Polijā, Francijā, Lietuvā un Vācijā. Tā plāno piesardzīgu un peļņu nesošu peļņu visos būtiskākajos tirgos un segmentos, kurus tā pārstāv.

Globālā mērogā IT departaments koncentrēsies uz izmaiņu ieviešanu IT sistēmās, infrastruktūrā un drošībā, kas nepieciešamas GDPR prasību izpildei. Sabiedrības filiāļu attīstības tiks veicināta ar aktuālo projektu starpniecību, piemēram, HR portāla darbības uzsākšanu un visu Klientu atbalsta komandu sistēmu uzlabošanu.

Izaicinošākie projekti būs saistīti ar Balcia domēna infrastruktūras pārinstalēšanu, jaunu produktu ieviešanu Lietuvā, dažu no Polijas esošo produktu pārdošanu tiešsaistē, kā arī esošo platformu pielāgošanu jaunajiem tirdzniecības partneriem Francijā un Vācijā.

Sabiedrības mērķis Polijā ir diversificēt tās portfeli, pastiprinot tirdzniecības aktivitātes darbības veidos, kas nav civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, kā arī sākt iesaistīties mazo un vidējo uzņēmumu segmentā.

Vadības ziņojums

Vācijā Sabiedrība koncentrēsies uz jaunu partnerattiecību veidošanu un jaunu apdrošināšanas produktu ieviešanu.

Francijā Sabiedrība vērsīs uzmanību uz noteiktu darbības procesu uzlabošanu un uzstādīs mērķi diversificēt tās portfeli, ieviešot jaunus apdrošināšanas produktus. Sabiedrība izvērst sadarbību ar vairākiem partneriem koncentrējoties uz mazo un vidējo uzņēmuma biznesa segmenta attīstību, kā arī privātpersonu atsevišķu segmentu attīstību.

Lietuvā Sabiedrība koncentrēsies uz transporta obligātās civiltiesiskās atbildības produkta un citu produktu attīstību.

Spānijā un Itālijā Sabiedrība strādās pie apjomu uzturēšanas tikai pelnošos segmentos un produktos.

Lielbritānijā Sabiedrība plāno izaugsmi, piedāvājot atlīdzību neregulēšanas pakalpojumus vairākām apdrošināšanas sabiedrībām, kuru atlīdzību pieteikumi notiek Lielbritānijā.

Padomes un Valdes vārdā

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Paziņojums par vadības atbildību

Par Balcia Insurance SE (turpmāk "Sabiedrība") pārvaldi 2017. gadā bija atbildīga valde trīs locekļu sastāvā. Par Sabiedrībā notiekošajiem procesiem vadība regulāri informēja padomi un sniedza visus nepieciešamos paskaidrojumus.

Vadība uzņemas atbildību par grāmatvedības uzskaites kārtošānu, darījumu iegrāmatošanas atbilstību grāmatvedību regulējošajām normām, par Sabiedrības līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu.

Sabiedrības vadība uzņemas atbildību par Sabiedrības 2017. finanšu pārskatu, kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) un kas patiesi atspoguļo Sabiedrības darbību un naudas plūsmu laika posmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim, kā arī tās finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī, sagatavošanu.

Sabiedrības vadība apstiprina, ka Sabiedrības finanšu pārskati par 2017. gadu ir sagatavoti saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu un Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Eiropas Savienībā pieņemto SFPS prasībām.

Sabiedrības finanšu pārskati par 2017. gadu ir sagatavoti, balstoties uz vadības piesardzīgiem lēmumiem un pieņēmumiem.

Vadība apstiprina, ka ir ievērotas Latvijas Republikas likumdošanas prasības un citu ES valstu saistošās likumdošanas prasības, un ka Sabiedrības finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar darbības turpināšanas principu.

Vadībai nav zināmi nekādi svarīgi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas nav atspoguļoti šajā finanšu pārskatā un kas var būtiski ietekmēt turpmāko Sabiedrības darbību un finanšu pārskata novērtējumu.

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Visaptverošo ienākumu pārskats

	Piezīme	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Bruto parakstītās prēmijas	6	96 996	72 027
Pārapirošinātāju daļa parakstītajās prēmijās	6, 23	(10 505)	(1 596)
Neto parakstītās prēmijas	6	86 491	70 431
Izmaiņas nenopelnīto prēmiju rezervēs			
Bruto izmaiņas	8	(4 987)	(18 367)
Pārapirošinātāju daļa	8, 23	2 206	26
Izmaiņas neto nenopelnīto prēmiju rezervēs	8	(2 781)	(18 341)
Neto nopelnītās prēmijas	7	83 710	52 090
Citi tehniskie ienākumi, neto		1 582	1 198
Piekrītās atlīdzību prasības, neto			
Izmaksātās atlīdzības, neto			
Bruto izmaksāto atlīdzību prasības	10	(58 814)	(33 467)
Izmaksātās atlīdzības		(55 791)	(31 040)
Atlīdzību noregulēšanas izdevumi		(5 462)	(4 554)
Atgūto zaudējumu summas		2 439	2 127
Pārapirošinātāju daļa izmaksātajās atlīdzību prasībās	10, 23	15 494	527
Neto izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības		(43 320)	(32 940)
Izmaiņas neto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskajā rezervē			
Izmaiņas bruto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskajā rezervē	11	3 348	(16 776)
Pārapirošinātāju daļa	11, 23	(11 955)	8 652
Izmaiņas neto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskajā rezervē		(8 607)	(8 124)
Neto piekrītās atlīdzību prasības	12	(51 927)	(41 064)
Darbības (izdevumi) / ienākumi			
Klientu piesaistīšanas izdevumi	13	(22 366)	(17 171)
Izmaiņas atliktajos klientu piesaistīšanas izdevumos	13	(144)	4 076
Administratīvie izdevumi	14	(6 893)	(6 427)
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums		(719)	(572)
Pārapirošināšanas komisijas un līdzdalība peļņā	15, 23	1 705	56
Izmaiņas nenopelnītajā pārapirošināšanas komisijas naudā	15, 23	(610)	(20)
Neto darbības izdevumi		(29 027)	(20 058)

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Visaptverošo ienākumu pārskats

	Piezīme	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Citi tehniskie izdevumi	16	(4 030)	(2 196)
Ieguldījumu pārvaldes izmaksas	17	(135)	(148)
Procentu un dividenžu ienākumi	18	403	1 542
Peļņa no patiesajā vērtībā novērtētiem finanšu aktīviem ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto		1 037	394
Ieguldījumu īpašuma pārvērtēšana		-	212
Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām		(248)	(19)
Debitoru parādu un aizdevumu vērtības samazinājuma atcelšana	19	(107)	632
Pārējie ienākumi	20	572	103 014
Citi izdevumi	21	(146)	(121)
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļiem		1 684	95 476
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata periodu	22	(1 537)	1 232
Peļņa/(zaudējumi) no darbības par periodu		147	96 708
Pārējie visaptverošie ienākumi			
Posteņi, kuri ir vai var tikt pārcelti uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu			
Valūtas pārvērtēšanas ietekme		28	(25)
Posteņi, kuri nevar tikt pārcelti uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu			
Zemes gabalu un ēku pārvērtēšana		-	81
Uzņēmuma ienākuma nodoklis no zemes gabalu un ēku pārvērtēšanas		477	-
Pārējie visaptverošie ienākumi pārskata gadā		505	56
Pārskata gada peļņa pirms ārpuskārtas dividenžu izmaksāšanas		652	96 764

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Pārskats par finanšu stāvokli

		31.12.2017	31.12.2016
	Piezīme	EUR'000	EUR'000
Aktīvi			
Zeme un ēkas	25	1 553	1 684
Pamatlīdzekļi	24	463	540
Nemateriālie aktīvi	26	951	730
Ieguldījumu īpašums	25	5 197	5 217
<u>Finanšu ieguldījumi</u>			
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	27	1 889	2 621
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	27	64 993	46 920
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā kopā		66 882	49 541
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	28	6 070	5 488
Noguldījumi kredītiestādēs	29,33	16 000	5 506
<u>Finanšu ieguldījumi kopā</u>		88 952	60 535
<u>Aizdevumi un debitoru parādi</u>			
Aizdevumi			
Ar hipotēku nodrošinātie aizdevumi	30	147	397
Citi aizdevumi	30	659	2 857
Izsniegtie aizdevumi kopā		806	3 254
Debitoru parādi			
Debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām			
Apdrošinājuma ņēmēju debitoru parādi	31	11 010	2 956
Starpnieki	31	3 136	2 133
<u>Kopā debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām</u>		14 146	5 089
Pārapirošināšanas debitori		5 510	897
Citi debitori	32	1 491	1 643
Debitori kopā		21 147	7 629
<u>Aizdevumi un debitoru parādi kopā</u>		21 953	10 883
<u>Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi</u>			
Atliktie klientu piesaistīšanas izdevumi	13	12 983	12 285
Pārējie uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi		1 330	921
<u>Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi kopā</u>		14 313	13 206
<u>Pārapirošināšanas līgumi</u>			
Pārapirošinātāja daļa nenopelnīto prēmiju tehniskajā rezervē	8	7 897	133
Pārapirošinātāja daļa atlikto atlīdzību prasību tehniskajās rezervēs	11	11 826	14 931
<u>Pārapirošināšanas līgumu aktīvi kopā</u>		19 723	15 064
<u>Atliktā nodokļa aktīvs</u>	36	-	567
<u>Nauda un tās ekvivalenti</u>	33	41 519	64 542
Aktīvi kopā		194 624	172 968

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Pārskats par finanšu stāvokli

	Piezīme	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Pašu kapitāls un saistības			
<u>Pašu kapitāls</u>			
Pamatkapitāls	35	14 220	14 220
Akciju emisijas uzcenojums		10 272	10 272
Pārvērtēšanas rezerves	35	3 148	2 643
Rezerves kapitāls un pārējās rezerves	35	8 536	8 536
Nesadalītā peļņa:			
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		18 758	13 550
Pārskata gada peļņa pēc starpperioda dividenžu izmaksas		147	9 708
<u>Pašu kapitāls kopā</u>		55 081	58 929
<u>Saistības</u>			
Subordinētie aizdevumi		-	1 700
Tehniskās rezerve			
Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskā rezerve	8	50 360	38 144
Atlikto atlīdzību prasību rezerve	11	69 978	63 413
<u>Tehniskās rezerves kopā</u>		120 338	101 557
Kreditori			
Kreditori no tiešās apdrošināšanas operācijām			
Apdrošinājuma ņēmējiem atgriežamās summas		3 386	3 992
Starptiekēm maksājamās summas		62	77
<u>Kopā kreditori no tiešās apdrošināšanas operācijām</u>		3 448	4 069
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	37	325	755
Kreditori no pārāpdrošināšanas operācijām	38	8 884	381
Citi kreditori	39	3 471	4 399
<u>Kopā kreditori</u>		16 128	9 604
Atliktā nodokļa saistības	36	522	-
Uzkrājumi	41	431	304
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	42	-	834
Nenopelnītie pārāpdrošināšanas komisijas ienākumi	15	2 124	40
<u>Kopā saistības</u>		139 543	114 039
Kopā pašu kapitāls un saistības		194 624	172 968

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Naudas plūsmas pārskats

		2017	2016
	Piezīme	EUR'000	EUR'000
Naudas plūsmas no apdrošināšanas darbības			
Tiešajā apdrošināšanā saņemtās prēmijas		92 194	78 594
Tiešajā apdrošināšanā izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības		(55 791)	(30 891)
Saņemtā nauda par nodoto pārapirošināšanu		15 382	543
Samaksātā nauda par nodoto pārapirošināšanu		(3 128)	(1 907)
Samaksātie ienākuma nodokļi		-	(1)
Obligātie maksājumi	34	(1 868)	(1 258)
Maksājumi darbiniekiem		(2 661)	(2 679)
Maksājumi starpniekiem		(31 875)	(27 382)
Citi samaksātie nodokļi		(4 898)	(4 734)
Maksājumi citiem piegādātājiem		(10 527)	(11 466)
Pārējā samaksātā nauda		(61)	(5 336)
Pārējā saņemtā nauda		15 605	26 779
Naudas plūsma no pamatdarbības kopā		12 372	18 910
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde		(764)	(676)
Ieguldījumu iegāde		(53 170)	(43 971)
Ieguldījumu pārdošana		27 127	156 000
Ienākumi no ieguldījumiem		656	331
Saņemtās dividendes		97	933
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma kopā		(26 054)	112 617
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Atmaksāti subordinētie aizņēmumi		(1 700)	-
Izmaksātās dividendes		(7 891)	(83 611)
Naudas plūsma no finansēšanas darbības kopā		(9 591)	(83 611)
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums/(samazinājums)		(23 273)	49 268
Valūtas kursu izmaiņu ietekme uz naudu un tās ekvivalentiem		250	71
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		69 542	20 203
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	33	46 519	69 542

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

	Pamat- kapitāls EUR'000	Akciju emisijas uzceno- jums EUR'000	Pārvērtē- šanas rezerve EUR'000	Rezerves kapitāls un pārējās rezerves EUR'000	Nesadalītā peļņa EUR'000	Pašu kapitāls kopā EUR'000
31.12.2015	14 220	10 272	2 587	8 536	13 550	49 165
Visaptverošie ienākumi kopā						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	96 708	96 708
Zemes gabalu un ēku pārvērtēšana pēc nodokļiem (25.piezīme)	-	-	81	-	-	81
Valūtas pārvērtēšanas ietekme	-	-	(25)	-	-	(25)
Darījumi ar akcionāriem, kas atzīti pašu kapitālā						
Starpperioda dividendes (35. piezīme)	-	-	-	-	(87 000)	(87 000)
31.12.2016	14 220	10 272	2 643	8 536	23 258	58 929
Visaptverošie ienākumi kopā						
Pārskata gada peļņa	-	-	-	-	147	147
Atliktais nodoklis, kas iepriekš atzīts no zemes gabalu un ēku pārvērtēšanas (36. piezīme)	-	-	477	-	-	477
Valūtas pārvērtēšanas ietekme	-	-	28	-	-	28
Dividendes (35. piezīme)	-	-	-	-	(4 500)	(4 500)
31.12.2017	14 220	10 272	3 148	8 536	18 905	55 081

Pielikums no 14. līdz 74. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Lauris Boss
Valdes priekšsēdētājs

Gints Dandzbergs
Padomes priekšsēdētājs

2018. gada 29. martā

Finanšu pārskata pielikums**(1) Vispārīga informācija****a) Darbības veids**

Šie finanšu pārskati iekļauj Balcia Insurance SE, turpmāk tekstā "Sabiedrība", finanšu pārskatus. Balcia Insurance SE ir Latvijas Republikā Latvijā reģistrēta sabiedrība. Sabiedrība tika reģistrēta 1993. gadā Rīgā, Latvijā, kā apdrošināšanas akciju sabiedrība. 2011. gadā Sabiedrība mainīja juridisko statusu no AAS uz SE (Society Europe). Sabiedrības centrālais birojs atrodas Rīgā, Kr.Valdemāra ielā 63, Latvijas Republikā.

Sabiedrība piedāvā plašu nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumu klāstu gan korporatīviem klientiem, gan privātpersonām šādos apdrošināšanas veidos:

- sauszemes transporta apdrošināšana (KASKO);
- obligātā sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildība (OCTA);
- īpašuma apdrošināšana (pret uguns un dabas stihiju postījumiem);
- īpašuma apdrošināšana pret citiem zaudējumiem;
- vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana;
- dažādu finansiālo risku apdrošināšana;
- galvojumu apdrošināšana;

Sabiedrība sniedz apdrošināšanas pakalpojumus, izmantojot ārvalstu filiāles Lietuvā, Vācijā, Polijā, Francijā un Apvienotajā Karalistē.

Filiāles reģistrētā adrese:

- Vācijā – Senefelderstr. 17, 63322 Rödermark;
- Lielbritānijā – 3B Westwood House, Greenwood Business Centre, Regent Road, Salford, Manchester, M5 4QH;
- Francijā – 86 rue Anatole France, 92300 Levallois-Perret, Paris;
- Polijā – Al. Jerozolimskie 136 02-305, Warsaw;
- Lietuvā – Žirmūņų g. 67A, LT-09112, Vilnius.

Uzņēmējdarbība citos tirgos (Spānijā un Itālijā) tiek veikta izmantojot starpnieku, balstoties uz neierobežotu pakalpojumu sniegšanas brīvību Eiropas Savienības dalībvalstīs.

b) Akcionāri

Sabiedrības akcionāri ir astoņas juridiskas personas un viena akciju sabiedrība. Nevienai no šīm pusēm nepieder vairāk par 33% akciju. Ziņas par akcionāriem:

Sabiedrības akcionāri:	31.12.2017		31.12.2016	
	Daļu skaits	Īpatsvars	Daļu skaits	Īpatsvars
B5 Holding Limited (Malta)	26 498	26.50 %	26 498	26.50 %
HTT Holding Company Limited (Malta)	25 815	25.82 %	25 815	25.82 %
MDA Holding Limited (Malta)	9 797	9.80 %	9 797	9.80 %
Transporta informācijas aģentūra AS (Latvija)	9 578	9.58 %	9 578	9.58 %
B6 Holding Limited (Malta)	9 051	9.05 %	9 051	9.05 %
Citas sabiedrības (Latvija)	19 261	19.25 %	19 261	19.25 %
	100 000	100 %	100 000	100 %

Finanšu pārskata pielikums

(2) Finanšu pārskatu sagatavošanas pamats

(a) Atbilstības ziņojums

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem Finanšu Pārskatu Standartiem (SFPS).

Sabiedrības finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumiem, kas bija spēkā pārskata perioda beigu datumā.

Valde apstiprināja šos Sabiedrības finanšu pārskatus izsniegšanai 2018. gada 29. martā. Akcionāriem ir tiesības noraidīt šos finanšu pārskatus un pieprasīt jaunu finanšu pārskatu sagatavošanu.

(b) Funkcionālā un finanšu pārskatu valūta

Visas summas šajos finanšu pārskatos ir uzrādītas tūkstošos eiro (EUR'000), izņemot, ja norādīts citādi.

Sabiedrības un tās filiāļu Vācijā, Francijā un Lietuvā funkcionālā valūta ir eiro. Lielbritānijas filiāles funkcionālā valūta ir sterliņu mārciņas. Polijas filiāles funkcionālā valūta ir zloti.

(c) Pārskata periods

Pārskata periods ir 12 mēneši no 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim.

(d) Novērtēšanas pamats

Finanšu pārskati ir sagatavoti pēc aktīvu un pasīvu sākotnējo izmaksu principa, izņemot šādus posteņus, kas ir novērtēti patiesajā vērtībā:

- atvasinātie finanšu instrumenti,
- citi patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā,
- pārdošanai pieejami aktīvi,
- ieguldījumu īpašums, kas novērtēts patiesajā vērtībā, un
- zeme un ēkas, kuras tiek regulāri pārvērtētas, atbilstoši piemērojot pārvērtēšanas patiesajā vērtībā metodi.

Vienādi grāmatvedības uzskaites principi ir piemēroti visiem finanšu gadiem, kuri ir uzrādīti šajā finanšu pārskatā.

(e) Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

7. SGS papildinājumi paredz uzrādīt jaunu informāciju, kas palīdzēs lietotājiem izvērtēt izmaiņas saistībās, kas radušās finanšu darbības rezultātā, ieskaitot izmaiņas, ko rada naudas plūsmas un citas izmaiņas (piemēram, peļņa vai zaudējumi no izmaiņām ārvalstu valūtas maiņas likmēs, izmaiņas, kas radušās, iegūstot vai zaudējot kontroli pār meitas sabiedrībām, izmaiņas patiesajā vērtībā). Attiecīgo informāciju skatīt 33. piezīmē.

Turpmāk aprakstītās vadlīnijas, kas stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī, nekādā veidā nav ietekmējušas šos finanšu pārskatus:

- *Papildinājumi 12. SGS – Ienākuma nodokļi: Atliktā nodokļa aktīvu atzīšana par nerealizētiem zaudējumiem*
- *Ikgadējie uzlabojumi SFPS*

(f) Jauni standarti un interpretācijas, kas vēl nav pieņemtas

Vairāki jauni standarti, standartu papildinājumi un interpretācijas stājas spēkā periodā pēc 2017. gada 1. janvāra un tie nav piemēroti, sagatavojot šos finanšu pārskatus.

(i) 9. SFPS "Finanšu instrumenti" (2014) (Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un ar atsevišķiem izņēmumiem tiks piemērots retrospektīvi. Nav nepieciešams pārklasificēt salīdzinošo informāciju, un tas ir atļauts tikai tad, ja informācija ir pieejama bez pārvērtēšanas. Agrāka pieņemšana ir atļauta. Apdrošināšanas sabiedrībām ir atļauts piemērot standartu pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Finanšu pārskata pielikums

Šis standarts aizvieto 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana", par izņēmumu nosakot to, ka 39. SGS joprojām ir piemērojams finanšu aktīvu vai finanšu saistību portfeļu procentu likmes riska patiesās vērtības riska ierobežošanai, un uzņēmumiem ir sniegta iespēja izvēlēties, vai piemērot 9. SFPS noteiktās riska ierobežošanas uzskaites prasības vai turpināt visiem riska ierobežošanas posteņiem piemērot 39. SGS noteiktās riska ierobežošanas uzskaites prasības.

Kaut arī pieļaujamās finanšu aktīvu klasifikācijas pamata kategorijas ir līdzīgas tām, kas paredzētas 39. SGS – amortizētā pašizmaksa, patiesā vērtība ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos (FVOCI) un patiesā vērtība ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL), klasifikācija attiecīgajā novērtējuma kategorijā ir balstīta uz būtiski citiem kritērijiem.

Finanšu aktīvs tiek novērtēts amortizētajā pašizmaksā, ja tas atbilst diviem šādiem kritērijiem:

- aktīvi tiek turēti tāda biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt aktīvus, lai gūtu līgumos noteiktas naudas plūsmas, un
- līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas veido pamatsummas maksājumus vai procentu maksājumus par atlikušo pamatsummu.

Turklāt turpmākas izmaiņas biržā nekotēta pašu kapitāla instrumenta patiesajā vērtībā (ieskaitot peļņu vai zaudējumus no ārvalstu valūtas kursu svārstībām) uzņēmums drīkst neatgriezeniski izvēlēties uzrādīt pārējos visaptverošajos ienākumos. Tās nekādos apstākļos nepārceļ uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

Parāda instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, procentu ienākumos, paredzamos kredītzaudējumus un peļņu vai zaudējumus no ārvalstu valūtas kursu svārstībām atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā tādā pašā veidā kā amortizētā pašizmaksā novērtētiem aktīviem. Pārējo peļņu un zaudējumus atzīst pārējos visaptverošajos ienākumos un pārceļ uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu pēc tam, kad ir pārtraukta šo instrumentu atzīšana.

9. SFPS ir izmantots "paredzamo kredītzaudējumu" modelis, kas aizvieto 39. SGS "radušos zaudējumu modeli", un tas nozīmē to, uzkrājumus zaudējumiem no vērtības samazināšanās varēs atzīt neatkarīgi no tā, vai pirms tam ir bijis zaudējumu notikums.

9. SFPS ir ietverts jauns vispārējs risku ierobežošanas uzskaites modelis, kas risku ierobežošanas uzskaiti precīzāk saskaņo ar risku vadību. Risku ierobežošanas veidi – patiesās vērtības, naudas plūsmas un neto ieguldījuma ārvalstu meitas sabiedrībā riska ierobežošana, nav mainījušies, bet klasifikācijai būs jāizdara papildu spriedumi.

Standartā ir ietvertas jaunas prasības, pēc kurām sāk, turpina un pārtrauc risku ierobežošanas uzskaiti, un tas atļauj par riska ierobežotiem posteņiem noteikt papildu riska darījumus.

Uzņēmumiem būs jāuzrāda plaša papildu informācija par risku vadību un veiktajam riska ierobežošanas darbībām.

Sabiedrība vēl nav veikusi analīzi par jaunā standarta sagaidāmo kvantitatīvo ietekmi, jo vadība ir pieņēmusi lēmumu izmantot pagaidu atbrīvojumu, kas piemērojams sabiedrībām, kuru darbība ir galvenokārt saistīta ar apdrošināšanu, un atlikt 9. SFPS piemērošanu līdz 2021. gada 1. janvārim.

(ii) 15. SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Šis standarts aizvieto SFPS pašlaik ietvertos norādījumus par ieņēmumu atzīšanu. Lai noteiktu, kad un kādā apmērā atzīt ieņēmumus, uzņēmumiem būs jāizmanto piecu soļu modelis. Jaunais modelis paredz, ka ieņēmumus atzīst brīdī, kad uzņēmums nodod klientam kontroli pār precēm vai pakalpojumiem, un tādā summā, kādu uzņēmums paredz saņemt par to. Atkarībā no tā, vai ir izpildīti konkrēti kritēriji, ieņēmumus atzīst:

laika gaitā, atspoguļojot uzņēmumu darbības finanšu rezultātus; vai

brīdī, kad klientam tiek nodota kontrole pār precēm vai pakalpojumiem.

15. SFPS ir noteikti principi, kas uzņēmumiem būtu jāievēro, lai uzrādītu kvalitatīvu un kvantitatīvu informāciju, kas finanšu pārskatu lietotājiem sniegtu lietderīgu informāciju par ieņēmumu un naudas plūsmu, kas rodas no līguma ar klientu, raksturu, summu, laiku un nenoteiktību.

Lai gan sākotnējais izvērtējums par 15. SFPS potenciālo ietekmi uz finanšu pārskatiem vēl nav pabeigts, Sabiedrības vadība neparedz, ka jaunā standarta sākotnējā piemērošana būtiski ietekmēs Sabiedrības finanšu

Finanšu pārskata pielikums

pārskatus. Ņemot vērā Sabiedrības darbību un tās gūto ieņēmumu veidus, nav paredzams, ka, ieviešot 15. SFPS prasības, būtiski mainīsies ieņēmumu atzīšanas laiks un novērtējums.

(iii) 16. SFPS "Nomas" (spēkā pārskata periodiem no 2019. gada 1. janvāra vai pēc šī datuma)

16. SFPS aizstāj 17. SGS "Nomas" un tā interpretācijas. Šis standarts atceļ pašreiz lietoto nomnieku nomas līgumu iedalījumu operatīvajā un finanšu nomā un tā vietā nosaka, ka līgumi, kuri tiek iedalīti kā nomas līgumi, bilancē ir jāuzrāda pēc viena modeļa.

Saskaņā ar 16. SFPS līgums ir noma vai ietver nomu, ja ar to apmaiņā pret atlīdzību tiek nodotas tiesības kontrolēt identificēta aktīva lietojumu noteiktā laika periodā. Jaunais nomas modelis paredz, ka par šādiem līgumiem nomnieks atzīst lietošanas tiesību aktīvu un nomas saistības. Lietošanas tiesību aktīvam aprēķina nolietojumu, bet saistībām – uzkrātos procentus. Tā rezultātā vairumam nomu izdevumi tiks galvenokārt atzīti perioda sākumā pat tādos gadījumos, kad nomnieks maksās vienādas summas katru gadu.

Sabiedrība vēl nav veikusi analīzi par jaunā standarta sagaidāmo kvantitatīvo ietekmi, bet Sabiedrības vadība neparedz, ka jaunā standarta sākotnējā piemērošana būtiski ietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus. Lai arī Sabiedrība ir noslēgusi līgumus, kas varētu ietilpt 16. SFPS darbības jomā, paredzams, ka to ietekme uz finanšu pārskatiem nebūs būtiska.

(iv) Papildinājumi 4. SFPS: 9. SFPS "Finanšu instrumenti" piemērošana kopā ar 4. SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma)

(v) Ikgadējie papildinājumi SFPS (Papildinājumi 1. SFPS: "SFPS pirmreizējā piemērošana" un 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk); Papildinājumi 3. SFPS, 11. SFPS, 12. SGS un 23. SGS (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk))

Sabiedrība neplāno piemērot šos standartus pirms noteiktā laika. Sabiedrība ir izvērtējusi jaunu standartu iespējamo ietekmi un neparedz, ka tie būtiski ietekmēs finanšu pārskatus.

(vi) 17. SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk; vēl nav apstiprināti ES).

17. SFPS aizvieto 4. SFPS, kas 2004. gada tika ieviests kā starpstandarts. 4. SFPS uzņēmumiem tika atļauts turpināt uzskaitīt apdrošināšanas līgumus saskaņā ar nacionālajiem grāmatvedības standartiem, kā rezultātā praksē bija ievērojams skaits dažādu pieeju.

17. SFPS atrisina 4. SFPS izraisīto salīdzināmības problēmu, nosakot, ka visiem apdrošināšanas līgumiem jābūt uzskaitītiem vienādā veidā, kas būs ieguvums gan investoriem, gan pašam apdrošināšanas sabiedrībām. Apdrošināšanas saistības ir jāuzskaita to pašreizējā vērtībā, nevis vēsturiskajās izmaksās.

Sabiedrība neplāno piemērot šo standartu pirms noteiktā laika. Paredzams, ka sākotnējās piemērošanas brīdī šis jaunais standarts būtiski ietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus, jo Sabiedrība slēdz apdrošināšanas līgumus, bet Sabiedrības vadība vēl nav sākusi izvērtēt kvantitatīvo ietekmi.

(3) Svarīgākās grāmatvedības uzskaites politikas

3.1 Ārvalstu valūta

Darījumi ārvalstu valūtā tiek atspoguļoti, pārvērtējot tos EUR, pamatojoties uz Eiropas Centrālās Bankas valūtas kursu, kas ir noteikts attiecīgā darījuma veikšanas dienā. Visi aktīvi un pasīvi, kā arī ārpusbilances prasības un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda beigās. Ārvalstu valūtās nominētie nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā vai pašizmaksā, tiek konvertētas, izmantojot tās dienas valūtas kursu, kurā tika noteikta to patiesā vērtība vai pašizmaksā.

Ārvalstu valūtas maiņas kursa rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti visaptverošo ienākumu pārskatā kā peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas.

Ārvalstu valūtu kursi pārskata perioda beigās bija šādi:

	31.12.2017	31.12.2016
USD	1.1993	1.0541
PLN	4.1770	4.4103
GBP	0.88723	0.85618

Finanšu pārskata pielikums

To ārvalstu meitas sabiedrību aktīvi un saistības, kuru funkcionālā valūta atšķiras no Sabiedrības funkcionālās un finanšu pārskatu valūtas, tiek konvertēti finanšu pārskatu valūtā, izmantojot pārskata perioda beigu datumā noteikto valūtu maiņas kursu, bet ārvalstu meitas sabiedrību veiktie darījumi tiek konvertēti finanšu pārskatu valūtā, izmantojot konkrēto darījumu datumā noteiktos valūtu maiņas kursus. Peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu konvertēšanas tiek atzīti pārējo visaptverošo ienākumu sastāvā un pēc ārvalstu meitas sabiedrības izslēgšanas tiek pārcelti uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

Informācija par Sabiedrības filiāļu funkcionālo un uzrādīšanas valūtu ir norādīta 2. pielikuma b) skaidrojumā.

3.2 Apdrošināšanas līgumi

(a) Apdrošināšanas līgumu klasifikācija

Apdrošinātāja noslēgts līgums tiek klasificēts kā apdrošināšanas līgums tikai tad, ja tas no apdrošinājuma ņēmēja pārnēs būtisku apdrošināšanas risku uz apdrošinātāju. Visi noslēgtie līgumi ir klasificēti kā nedzīvības apdrošināšanas līgumi, un Sabiedrībai nav noslēgtu ieguldījumu līgumu.

Nedzīvības apdrošināšanas līgumi ietver šādus līgumus:

- kurā apdrošinātājs uzņemas būtisku apdrošināšanas risku no otras līguma slēdzēja puses – apdrošinājuma ņēmēja, piekrītot kompensēt apdrošinājuma ņēmējam zaudējumus, ja atrunāts noteikts neparedzams nākotnes notikums (apdrošināšanas gadījums) nelabvēlīgi ietekmē apdrošinājuma ņēmēju. Par neparedzamu nākotnes notikumu tiek pieņemts, kad apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdī nav zināms:
 1. vai apdrošinātais gadījums notiks;
 2. kad tas notiks;
 3. cik apdrošinātājam būs jāmaksā, ja tas notiks.
- kuros apdrošinātais gadījums ir zaudējumu rašanās līguma darbības termiņa laikā, pat ja zaudējumi rodas notikumu dēļ, kas noticis pirms līguma slēgšanas;
- kuros apdrošinātais gadījums ir notikums, kas notiek līguma darbības laikā, pat ja radušies zaudējumi tiek atklāti pēc līguma darbības termiņa beigām;
- kuros aptver notikumus, kas jau ir notikuši, bet kuru finansiālā ietekme vēl nav nenoteikta. Piemēram, pārapirošināšanas līgums, kas pasargā tiešo apdrošinātāju no apdrošinājuma ņēmēju jau paziņotu prasību nelabvēlīgas attīstības.
- Kuros pieprasa vai tiek atļauts maksājums natūrā, t.i. apdrošinātājs tieši aizvieto nozagtu lietu, nevis atlīdzina apdrošinājuma ņēmējam naudas izteiksmē;
- kuros ir noteikti fiksētu maksu pakalpojumi, kuros pakalpojumu līmenis ir atkarīgs no neparedzēta notikuma. Fiksētu maksu pakalpojumi ir balstīti uz sagaidāmo aprīkojuma disfunkciju skaitu, bet nav nosakāms, vai nefunkcionēs kāda konkrēta iekārta.
- kuros viens apdrošinātājs (pārapirošinātājs) kompensē cita apdrošinātāja (cedenta) viena vai vairāku noslēgtu līgumu zaudējumus.

Apdrošināšanas līgumu atzīšana un novērtēšana

Līgums, kas uzskatāms par apdrošināšanas līgumu, paliek apdrošināšanas līgums, kamēr visas tiesības un saistības ir dzēstas vai tām beidzies termiņš. Ja līgums pēc tā formas un būtības atbilst apdrošināšanas līgumam, to nevar pārklasificēt par citu līgumu.

Klasificējot apdrošināšanas līgumus uzskaites vajadzībām, par pamatu tiek ņemta apdrošināšanas riska pārnēses būtība un iespējamā riska kopīgās iezīmes. Piemēram:

- personu apdrošināšana pret nelaiemes gadījumiem
- palīdzības apdrošināšana
- apdrošināšana pret īpašuma bojājumiem vai zādzībām
- sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšana
- vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

Katra no šo līgumu grupām var tikt sadalīta sīkāk, ņemot vērā pārnestā apdrošināšanas riska kopumu un būtību.

Finanšu pārskata pielikums

(b) Apdrošināšanas prēmijas un prēmiju ienākumi

Parakstītās prēmijas ietver summas, kuras pienākas par pārskata gada laikā noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem, kuri stājušies spēkā pārskata gadā neatkarīgi no tā, vai šīs prēmijas ir vai nav saņemtas. Parakstītās prēmijas tiek samazinātas par pārskata periodā anulētajām prēmijām. Prēmijas tiek uzrādītas bruto summā, ieskaitot komisijas maksājumus starpniekiem, bet neieskaitot nodokļus un nodevas.

Saņemto prēmiju nopelnīto daļu atzīst kā ieņēmumus. Prēmijas tiek uzskatītas par nopelnītām proporcionāli dienu skaitam, kad attiecībā polise ir spēkā, un tiek uzrādītas kā nopelnītās prēmijas.

Prēmiju nenopelnītā daļa tiek atzīta kā apdrošināšanas tehniskā rezerve.

Samaksātās pārpadrošināšanas prēmijas tiek atzītas izdevumos saskaņā ar saņemto pārpadrošināšanas pakalpojumu veidu un to pārpadrošināšanas izdevumu daļu, kas attiecas uz nākamajiem periodiem, atzīst kā aktīvu - pārpadrošināšanas daļu nenopelnīto prēmiju rezervēs.

(c) Gratifikācijas

Gratifikācijas tiek aprēķinātas retos gadījumos un atspoguļo pārskata gadā apdrošinājuma ņēmējiem atmaksātās prēmijas daļas, kuras reti tiek aprēķinātas un kuras saskaņā ar apdrošināšanas noteikumiem apdrošinātājs bija apņēmis izmaksāt gadījumā, ja apdrošināšanas līguma ietvaros netiek pieteiktas atlīdzību prasības.

(d) Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskās rezerves

Nenopelnīto prēmiju rezerves (UPR)

Nenopelnīto prēmiju rezerves atspoguļo parakstīto prēmiju daļu, kas tiek nopelnīta nākošajā vai turpmākajos pārskata gados. Rezerves tiek aprēķinātas katrai polisei saskaņā ar 365 dienu *Pro Rata Temporis* metodi, balstoties uz katras polises spēkā esamības periodu.

Neparedzētā riska rezerve (URR)

Neparedzēto risku tehniskā rezerve (URR) tiek izveidota riskiem, kas rodas vispārējā apdrošināšanā gadījumos, kad paredzamā atlīdzību un izdevumu summa, kas attiecas uz pārskata perioda beigu datumā spēkā esošo polišu periodiem, pārsniedz nenopelnīto prēmiju rezerves, kas saistītas ar šīm polisēm.

Sabiedrība katrā gada pārskata datumā sagatavo apdrošināšanas saistību atbilstības testu, novērtējot, vai pārskata gadā atzītās apdrošināšanas saistības par spēkā esošajiem apdrošināšanas līgumiem ir pietiekamas, salīdzinot izveidotās tehniskās rezerves un pašreiz novērtētās nākotnes naudas plūsmas no spēkā esošajām apdrošināšanas polisēm.

Ja saistību atbilstības tests uzrāda, ka saistību uzskaites summa ir nepietiekoša, starptību uzrāda kā finanšu gada zaudējumus, samazinot atliktos klientu piesaistīšanas izdevumus un izveidojot papildu neparedzēto risku tehniskās rezerves. Saistību atbilstības tests tiek veikts katram apdrošināšanas veidam un tests tiek piemērots bruto rezervju summām, t.i., pārpadrošināšanas ietekme netiek ņemta vērā.

(e) Piekritušās atlīdzību prasības

Piekritušās atlīdzību prasības apdrošināšanā ir atlīdzību prasības, kas attiecas uz pārskata periodu un ietver finanšu gadā samaksātās atlīdzību prasības, attiecīgos atlīdzību noregulēšanas izdevumus (atlīdzību noregulēšanas izdevumi) un izmaiņas atlikto atlīdzību prasību rezervēs. Atlīdzību izmaksas tiek samazinātas par saņemto cesijas, regresa prasību vai derīgo atlieku realizācijas summām. Atgūtie zaudējumi tiek atzīti saskaņā ar ienākumu metodi to atgūšanas brīdī.

Pārpadrošināšanas līgumu ietvaros atgūstamās atlīdzību summas tiek novērtētas katrā pārskata perioda beigu datumā. Šo aktīvu vērtība samazinās, ja pēc sākotnējās atzīšanas pastāv objektīvi pierādījumu tam, ka Sabiedrība varētu neatgūt visas summas, un ka šādam notikumam ir ticami novērtējama ietekme uz summām, kuras Sabiedrībai pienākas no pārpadrošinātāja.

(f) Atlikto atlīdzību prasību rezerves

Atlikto atlīdzību prasību tehniskās rezerves veido Sabiedrības aplēstā atlīdzības un noregulēšanas izdevumu kopsumma par visām nesamaksātajām pārskata perioda beigu datumā paziņotajām vai nepaziņotajām prasībām un iekšējiem vai ārējiem atlīdzību prasību noregulēšanas izdevumiem, kas attiecas uz šīm prasībām. Rezerves atliktajām nedzīvības atlīdzību prasībām netiek diskontētas, izņemot periodiski maksājamās atlīdzības (annuities), kas var rasties no civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumiem.

Finanšu pārskata pielikums

Pieteikto vēl neizmaksāto atlīdzību rezerves (RBNS)

Sabiedrības un Koncerna eksperti aprēķina RBNS uz pārskata datumā pieteikto, bet vēl neregulēto atlīdzību prasību (ieskaitot atlīdzību neregulēšanas izdevumus) pamata, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi.

Notikušo vēl nepieteikto atlīdzību rezerves (IBNR)

IBNR tiek aprēķinātas prasībām, kuras iestājušās pirms pārskata gada beigām, bet vēl nav pieteiktas.

IBNR rezerves tiek aprēķinātas pielietojot statistiskās metodes (trīsstūra, koeficientu vai to modifikācijas) sekojošiem apdrošināšanas veidiem:

- transportlīdzekļu bojājumu apdrošināšana Francijā un Spānijā;
- īpašuma apdrošināšana (pret uguns risku) Francijā, Itālijā un Spānijā;
- īpašuma apdrošināšana (pret citiem riskiem) Polijā;
- vispārējā civiltiesiskā atbildības apdrošināšana Itālijā;
- nelaimes gadījumu apdrošināšana Francijā;
- galvojumu apdrošināšana Spānijā;
- sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana Francijā, Spānijā, Polijā, Lietuvā un Vācijā.

Šādu prasību rezervju pareizība tiek novērtēta uz *run-off* pārbaudes pamata, ko veic Sabiedrības aktuārs.

IBNR rezerves OCTA apdrošināšanā tiek aprēķinātas, izmantojot trīsstūra un zaudējumu likmes metodes.

Ja pieejamā statistika tiek uzskatīta par nepietiekamu, t.i., trūkst vēsturiski dati, IBNR rezerve tiek aprēķināta kā procentuāla attiecība (5%) no pēdējo 12 mēnešu laikā parakstītajām prēmijām šādos apdrošināšanas veidos:

- nelaimes gadījumu apdrošināšana Polijā un Itālijā;
- transportlīdzekļu bojājumu apdrošināšana Polijā un Itālijā;
- kuģu apdrošināšana Francijā;
- kravu apdrošināšana Polijā;
- īpašuma apdrošināšana (pret uguns postījumiem) Polijā;
- īpašuma apdrošināšana (pret citiem zaudējumiem) Polijā un Spānijā;
- vispārējā civiltiesiskā atbildības apdrošināšana Francijā, Polijā un Spānijā;
- kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana Francijā;
- galvojumu apdrošināšana Polijā;
- palīdzības apdrošināšana Polijā.

(g) Pārapirošināšana

Pieņemtā pārapirošināšana

Pieņemtās pārapirošināšanas līgums ir apdrošināšanas līguma veids, kura ietvaros apdrošināšanas risks tiek pieņemts no cita apdrošinātāja. Visas atsaucēs uz apdrošināšanas līgumiem attiecas arī uz pieņemto pārapirošināšanu.

Cedētā (samaksātā) pārapirošināšana

Uzņēmējdarbības ietvaros Sabiedrība cedē pārapirošināšanu, lai ierobežotu neto zaudējumu rašanās iespējas, dažādojot riskus. Aktīvi, saistības un ienākumi un izdevumi, kas rodas no cedētajiem pārapirošināšanas līgumiem, tiek atspoguļoti atsevišķi no aktīviem, saistībām, ienākumiem un izdevumiem, kas rodas no saistītajiem apdrošināšanas līgumiem, jo pārapirošināšanas līgumi neatbrīvo Sabiedrību no tās tiešajām saistībām pret apdrošinājuma ņēmējiem.

Pārapirošināšanas aktīvi ietver summas, kas saņemamas no pārapirošināšanas sabiedrībām attiecībā uz izmaksātajām atlīdzību prasībām, un pārapirošinātāja daļu tehniskajās rezervēs.

Pārapirošinātāja daļa no notikušo, bet vēl nepieteikto atlīdzību rezervēs neproporcionālās vai proporcionālās fakultatīvās pārapirošināšanas cedētās pārapirošināšanas līgumiem netiek atzītas, jo pārapirošināšanas aktīvu nevar ticami aplēst.

Pārapirošināšanas komisijas un līdzdalība peļņā ietver komisijas, kas saņemtas vai saņemamas no pārapirošinātājiem un līdzdalību peļņā, balstoties uz pārapirošināšanas līgumiem. Nedzīvības apdrošināšanas komisijas tiek atliktas līdzīgi kā dzīvības apdrošināšanas klientu piesaistīšanas izmaksas.

Finanšu pārskata pielikums

(h) Klientu piesaistīšanas izdevumi

Klientu piesaistīšanas izdevumi ietver starpnieku komisijas un citus izdevumus, kas ir saistīti ar apdrošināšanas līgumu noslēgšanu.

Atliktie klientu piesaistīšanas izdevumi, kas galvenokārt ietver starpnieku komisijas, tiek atlikti tādā apjomā, kādā tie ir atgūstami no nākotnes peļņas, un tiek atzīti izdevumos apdrošināšanas polises darbības laikā.

(i) Administratīvo izdevumu sadalījums pa izmaksu centriem un apdrošināšanas veidiem

Administratīvo izdevumu sadalījums starp atlīdzību noregulēšanas izmaksām, klientu piesaistīšanas izdevumiem un ieguldījumu izmaksām ir balstīts uz attiecīgajos izmaksu centros gūtajām izmaksām.

Administratīvos izdevumus, kuri nav tieši saistīti ar noteiktu apdrošināšanas veidu, iedala par apdrošināšanas veidiem proporcionāli parakstīto bruto prēmiju apjomam.

(j) Saistību atbilstības tests

Katra gada beigās Sabiedrības vadība novērtē, vai atzītās apdrošināšanas saistības ir atbilstošas, lietojot nākotnes naudas plūsmu, kuru radīs apdrošināšanas līgumi, pašreizējās aplēses un salīdzinot aplēstās nākotnes naudas plūsmas ar saistību bilances vērtību.

Ja saistību atbilstības tests uzrāda, ka saistību uzskaites summa ir nepietiekoša, starpību uzrāda kā finanšu gada zaudējumus, samazinot atliktos klientu piesaistīšanas izdevumus un izveidojot papildu neparedzēto risku tehniskās rezerves.

Saistību atbilstības tests tiek piemērots bruto rezervju summām katrā apdrošināšanas veidā un valstī, t.i., pārappdrošināšanas ietekme netiek ņemta vērā.

Vieni no svarīgākajiem pieņēmumiem saistību atbilstības testā ir prognozētā inflācija un diskonta likmes. Sabiedrība ir novērtējusi, ka rezervju apjoms 2017. gada 31. decembrī ir atbilstošs. Veicot jūtīguma analīzi, palielinot inflāciju par 1%, Sabiedrība lēš, ka tehnisko rezervju apjoms ir pietiekošs. Turpmāk ir sniegti ekonomiskās inflācijas jūtīguma analīzes rezultāti 2017. un 2016. gada 31. decembrī:

EUR'000	Paredzētā gada inflācija pieaug par 1%		Paredzētā gada inflācija samazinās par 1%	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
tehnisko rezervju palielinājums/(samazinājums)	290	84	(281)	(83)

(k) Apdrošināšanas debitori un kreditori

Apdrošināto, aģentu un pārappdrošinātāju debitoru un kreditoru parādi ir finanšu instrumenti, kas ietilpst apdrošināšanas debitoru un kreditoru sastāvā, nevis apdrošināšanas līgumu rezervju vai pārappdrošināšanas aktīvu sastāvā.

3.3 Finanšu instrumenti

(a) Klasifikācija

Visi finanšu instrumenti sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēti vienā no šādām kategorijām:

Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā ir tādi finanšu aktīvi un saistības, kuri ir iegādāti vai iegūti tirdzniecības vai atpiršanas nolūkā tuvākajā nākotnē; vai kuri ietilpst vienā portfelī ar identificētiem finanšu instrumentiem, kuri tiek pārvaldīti kopīgi un attiecībā uz kuriem ir pierādījumi par īstermiņa peļņas gūšanu nesenā pagātnē; vai kuri ir atvasināti finanšu instrumenti (izņemot, ja tie tiek izmantoti riska ierobežošanai); vai kuri pēc sākotnējās atzīšanas ir novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas un zaudējumu aprēķinā. Saskaņā ar Sabiedrības dokumentētu ieguldījumu stratēģiju finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tiek pārvaldīti un novērtēti, izmantojot to patieso vērtību, un informācija par tiem tiek sniegta augstākajai vadībai.

Pārdošanai - pieejamie aktīvi ir finanšu aktīvi, kas ir klasificēti šādi sākotnējās atzīšanas brīdī, vai aktīvi, kas nav klasificēti kā turēti tirdzniecības nolūkā, līdz termiņa beigām turēti vai kredīti un debitoru parādi. Pārdošanai pieejamie instrumenti ietver īstermiņa ieguldījumus un noteiktus parāda un kapitāla vērtspapirus.

Finanšu pārskata pielikums

Parasti šajā kategorijā Sabiedrība klasificē finanšu aktīvus, kas tiek turēti nenoteiktā laika periodā un kas var tikt pārdoti saskaņā ar likviditātes vajadzībām vai procentu likmju, valūtas kursu vai akciju cenu izmaiņu rezultātā.

Aizdevumi un debitoru parādi ir finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri aktīvajā tirgū netiek kotēti. Kredīti un debitoru parādi ietver pārskatā par finanšu stāvokli uzrādītos aizdevumus, termiņnoguldījumus bankās un pārējos debitorus. Šajā kategorijā tiek klasificēti apdrošināšanas debitoru parādi.

Amortizētajā iegādes vērtībā vērtētās finanšu saistības kategorijā Sabiedrība uzrāda finanšu saistības, kas netiek klasificētas kā patiesajā vērtībā novērtētās finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šajā kategorijā ietver kreditoru parādus.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti tiek sākotnēji atzīti pārskatā par finanšu stāvokli to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām un diskontētās naudas plūsmas modeļiem. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā pasīvi, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas atvasināto finanšu instrumentu patiesajā vērtībā tiek iekļautas neto peļņā vai zaudējumos no patiesajā vērtībā novērtētiem finanšu instrumentiem ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(b) Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu instrumenti tiek atzīti brīdī, kad attiecīgā instrumenta līguma nosacījumi ir kļuvuši saistoši Sabiedrībai. Visi regulārie finanšu aktīvu iegādes un pārdošanas darījumi pārskatā par finanšu stāvokli tiek atzīti norēķinu datumā, kas ir datums, kad notiek finanšu aktīva piegāde. Starp darījuma noslēgšanas un norēķinu datumu Sabiedrība uzskaita saņemamā vai nododamā aktīva patiesās vērtības izmaiņas pēc tādiem pašiem principiem, pēc kuriem tiek uzskaitīts jebkurš attiecīgās kategorijas iegādātais aktīvs.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad tiesības saņemt naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva ir beigušās vai ja Sabiedrība ir nodevusi būtībā visus ar piederību saistīto risku un atlīdzību. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta tad, kad tās tiek dzēstas, t.i., kad saistības ir atmaksātas, atceltas vai to termiņš ir beidzies.

(c) Sākotnējā un vēlāka novērtēšana

Finanšu instrumentus sākotnēji novērtē patiesajā vērtībā, ieskaitot tieši attiecināmās darījumu izmaksas, izņemot patiesajā vērtībā novērtētos finanšu instrumentus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Pēc sākotnējās atzīšanas visi patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā un visi pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi tiek novērtēti to patiesajā vērtībā, izņemot tos instrumentus, kuru patieso vērtību nevar pamatoti noteikt. Šajā gadījumā šos instrumentus uzrāda iegādes vērtībā, ieskaitot darījuma izmaksas, ņemot vērā vērtības samazināšanās zaudējumus.

Visas finanšu saistības, kas nav finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, visi kredīti un debitoru parādi tiek novērtēti amortizētā pašizmaksā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzā veidā diskontē finanšu instrumenta nākotnes naudas plūsmu finanšu aktīva vai saistības paredzētajā lietošanas laikā. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Sabiedrība aplēš nākotnes naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līgumā noteiktos termiņus, izņemot nākotnes kredītu zaudējumus.

Visus finanšu instrumentus, izņemot patiesajā vērtībā novērtētos ieguldījumus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pārvērtē, kad to vērtība ir samazinājusies.

Peļņa vai zaudējumi no izmaiņām patiesajā vērtībā novērtēto finanšu aktīvu un saistību ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā patiesajā vērtībā tiek uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā. Starpības, kas rodas no pārdošanai pieejamu finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām, tiek atzītas pārējos visaptverošajos ienākumos, izņemot vērtības samazinājumu, kas tiek atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā. Peļņu vai zaudējumus saistībā ar amortizētajā pašizmaksā uzrādītajiem finanšu aktīviem un saistībām atzīst visaptverošo ienākumu pārskatā brīdī, kad finanšu aktīva vai saistību atzīšana tiek pārtraukta.

Finanšu pārskata pielikums

3.4 Patiesās vērtības novērtēšana

Patiesā vērtība ir cena, kuru saņemtu par aktīva pārdošanu vai samaksātu par saistību nodošanu parastā darījumā, kas novērtēšanas datumā tiek noslēgts tirgus dalībnieku starpā pamata tirgū vai, ja tāda nav, visizdevīgākajā tirgū, kuram Sabiedrībai ir pieeja šajā datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Saskaņā ar vairākām Sabiedrības grāmatvedības politikām un informācijas atklāšanas prasībām patiesā vērtība ir jānovērtē gan finanšu, gan nefinanšu aktīviem un saistībām.

Sabiedrība ir ieviesusi patiesās vērtības novērtēšanas kontroles struktūru. Šīs struktūras ietvaros darbojas vērtēšanas komanda, kurai ir vispārēja atbildība par visu būtiskāko patieso vērtību novērtēšanu, ieskaitot 3. līmeņa patiesās vērtības, un tā atskaitās tieši Finanšu direktoram.

Specifiskas kontroles ietver:

- Novērojamo cenu apstiprināšana;
- Modeļa ietvaros veikto vērtēšanu regulāra un atkārtota veikšana;
- Pārbaudes un apstiprināšanas process jaunajiem modeļiem, ņemot vērā darījumus tirgū;
- Būtisku ikdienas vērtēšanas izmaiņu analīze un izpēte;
- Būtisku nenovērojamo datu, vērtēšanas korekciju un būtisku izmaiņu 3. līmeņa instrumentu patiesās vērtībās novērtēšanā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, pārbaude.

Patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas turpmāk aprakstītās metodes.

Pie sākotnējās atzīšanas vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., samaksātās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība, ja vien par šī instrumenta patieso vērtību neliecina salīdzinājums ar citiem pašreizējiem tirgus darījumiem, kas veikti ar šo pašu instrumentu (t. i., bez modifikācijām vai pārstrukturizācijas) vai, kas balstās uz vērtēšanas paņēmieni, kura mainīgie faktori iekļauj vienīgi tirgus datus. Kad pie sākotnējās atzīšanas darījuma cena ir vislabākais patiesās vērtības pierādījums, finanšu instruments tiek sākotnēji atzīts darījuma cenā un starpība starp šo cenu un vērtību, kas sākotnēji iegūta no vērtēšanas modeļa, pēc tam tiek atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā atkarībā no darījuma individuālajiem faktiem un apstākļiem, bet ne vēlāk kā tad, kad vērtību pilnībā pamato tirgus dati vai arī darījums ir pabeigts.

Kad iespējams, Sabiedrība novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja darījumi ar aktīviem vai saistībām notiek pietiekami bieži un pietiekamā apjomā, lai varētu regulāri iegūt informāciju par cenām.

Vērtēšanas paņēmieni ietver aktuālāko informāciju par darījumiem tirgū un to nosacījumiem starp informētām, ieinteresētām pusēm (ja tāda pieejama), cita, pēc būtības līdzīga finanšu instrumenta, pašreizējās patiesās vērtības izmantošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un opciju līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu. Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek pēc iespējas vairāk izmantoti tirgus dati, pēc iespējas mazāka paļāvība uz Sabiedrības specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot cenu, un atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Vērtēšanā izmantotie dati patiesi atspoguļo tirgus prognozes un finanšu instrumentam piemītošā riska atdeves faktoru novērtējumu. Sabiedrība periodiski kalibrē vērtēšanas paņēmienus un pārbauda to derīgumu, izmantojot cenas pēdējos tirgus darījumos ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem vai pamatojoties uz jebkuriem pieejamiem tirgus datiem. Ja patiesās vērtības novērtēšanā tiek izmantota trešo pušu informācija, piemēram, brokeru noteiktās cenas vai novērtēšanas pakalpojumi, Sabiedrība Novērtēt un dokumentē no trešajām personām iegūtos pierādījumus, lai pamatotu, ka šādas vērtēšanas atbilst Eiropas Savienības apstiprinātajām SFPS prasībām. Tas ietver:

- pārbaudi, vai Sabiedrība ir apstiprinājusi brokeri vai novērtēšanas pakalpojumu attiecīgā veida finanšu instrumentu vērtības noteikšanai;
- izpratni par to, kā iegūta patiesā vērtība, un apmēru, kādā tā atspoguļo faktiskos darījumus tirgū;
- ja patiesās vērtības novērtēšanai tiek izmantotas līdzīgu instrumentu cenas, tad kā šīs cenas ir tikušas koriģētas, lai atspoguļotu vērtējamo instrumentu pazīmes.

Turpmāku patiesās vērtības pamatojuma analīzi un noteikšanas principiem skatīt 25. (Zeme un ēkas un Ieguldījumu īpašums) un 49. piezīmē (Finanšu instrumentu patiesā vērtība).

Finanšu pārskata pielikums

Novērtējot aktīva vai saistību patieso vērtību, Sabiedrība pēc iespējas lielākā apmērā izmanto novērojamus tirgus datus. Patiesā vērtība tiek klasificēta dažādos līmeņos patiesās vērtības hierarhijā, balstoties uz vērtēšanas metodēs izmantotajiem datiem:

1. līmenis: identisku aktīvu vai saistību kotētas tirgus cenas (nekorģētas);
2. līmenis: ievades dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, kas ir novērojami par aktīvu vai saistībām vai nu tieši (t.i., kā cenas) vai netieši (t.i., atvasināti no cenām).
3. līmenis: ievades dati par aktīvu vai saistībām, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojami dati).

Ja aktīva vai saistību patiesās vērtības novērtēšanā izmantotie ievades dati var tikt kategorizēti atšķirīgos patiesās vērtības hierarhijas līmeņos, patiesās vērtības novērtēšana tiek kopumā kategorizēta tajā patiesās vērtības hierarhijas līmenī, kuram pieder viszemākā līmeņa ievades dati, kas ir būtiski visam novērtējumam.

Sabiedrība atzīst izmaiņas starp patiesās vērtības hierarhijas līmeņiem tā pārskata perioda beigās, kurā notikušas izmaiņas.

3.5 Vērtības samazināšanās

(a) Finanšu aktīvi

Katrā pārskata perioda beigu datumā Sabiedrība novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka patiesajā vērtībā nenovērtētajiem finanšu aktīviem ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā nav mainījusies vērtība. Finanšu aktīvu vērtība ir samazinājusies, ja pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka pēc sākotnējās aktīva uzrādīšanas ir iestājies zaudējuma gadījums un ka zaudējuma gadījums atstāj iespaidu uz aktīva naudas plūsmu nākotnē, ko var ticami aplēst.

Kredītiem un debitoru parādiem Sabiedrība novērtē pierādījumus par vērtības samazinājumu gan atsevišķiem aktīviem, gan aktīvu grupām kopā. Vērtības samazinājums tiek novērtēts visiem individuāli būtiskajiem finanšu aktīviem. Visi individuāli būtiskie aktīvi, kuriem nav konstatēta vērtības samazināšanās, tiek kolektīvi novērtēti, lai konstatētu vērtības samazināšanos, kura ir radusies, bet pārskata perioda beigu datumā vēl nav identificēta.

Ja maksājumi no polišu īpašniekiem netiek savlaicīgi veikti, polises tiek anulētas un attiecīgās summas tiek atskaitītas no prēmiju ienākumiem. Debitoru parādiem, kuriem nav iestājies maksājumu termiņš, netiek veidoti uzkrājumi, ja attiecīgās prēmiju daļas nav nopelnītas un tādejādi nav ietvertas ienākumos. Debitoru parādi tiek uzrādīti, atskaitot uzkrājumus zaudējumiem no vērtības samazināšanās. Uzkrājumu apjoms ir starpība starp debitoru parādu bruto vērtību un to atgūstamo vērtību.

Pārējie debitori tiek uzrādīti apjomos, kādus paredzams saņemt. Šaubīgiem parādiem tiek veidoti uzkrājumi.

(b) Nefinanšu aktīvi

Katrā pārskata perioda beigu datumā tiek noteikts, vai nepastāv vērtības samazināšanās pazīmes - nefinanšu aktīviem, atkaitot atliktos nodokļus un atliktos klientu piesaistes izdevumus. Konstatējot vērtības samazināšanās pazīmes, Sabiedrība novērtē šo aktīvu atgūstamo vērtību. Ne-finanšu aktīva atgūstamā vērtība ir lielākā no tā izmantošanas vērtības vai patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas. Novērtējot izmantošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas ar to pašreizējo vērtību, izmantojot pirmsnodokļu diskonta likmi, kura atspoguļo naudas laika vērtības pašreizējo tirgus novērtējumu un riskus, kas saistīti ar attiecīgo aktīvu. Atgūstamā summa aktīviem, kuri paši par sevi nerada naudas plūsmas, tiek noteikta, izmantojot naudu pelnošās vienības, kurām atbilstošais aktīvs pieder. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst brīdī, kad aktīva vai tā naudu pelnošās vienības uzskaites summa pārsniedz to atgūstamo summu.

Zaudējumus no vērtības samazināšanās attiecībā uz nefinanšu aktīviem atzīst visaptverošo ienākumu pārskatā un atceļ tikai gadījumā, ja ir mainījušās aplēses, kas izmantotas atgūstamās vērtības noteikšanā. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva uzskaites vērtība nepārsniedz to uzskaites vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

Finanšu pārskata pielikums

3.6 Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi, izņemot zemi un ēkas pašu lietošanai, ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda laikā, lai norakstītu aktīva vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās, pielietojot šādas likmes:

Biroja iekārtas	20% gadā
Datortehnika, elektriskās iekārtas	35% gadā
Transporta līdzekļi	20% gadā
Ēkas pašu lietošanai	5% gadā

Sabiedrības pamatdarbībā izmantotā zeme un ēkas sākotnēji tiek uzrādītas iegādes izmaksās. Vēlāk darbības nodrošināšanai izmantotās ēkas tiek uzrādītas pārvērtētajā vērtībā, kas ir to patiesā vērtība pārvērtēšanas datumā, atskaitot nolietojumu vai uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās. Zeme netiek nolietota un ir uzrādīta pārvērtētajā vērtībā, kas ir tās patiesā vērtība pārvērtēšanas datumā, atskaitot uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums tiek atspoguļots pārvērtēšanas rezervē pārējos visaptverošajos ienākumos. Novērtējumus regulāri, vismaz reizi 3 gados, veic neatkarīgi vērtētāji. Ja darbības nodrošināšanai izmantoto zemes gabalu un ēku patiesā vērtība pārskata perioda beigu datumā ir zemāka par to uzskaites vērtību, tos pārvērtē atbilstoši zemākajai vērtībai. Par pārvērtēšanas rezultātā iegūto vērtības samazinājumu vispirms samazina attiecīgā aktīva pārvērtēšanas rezervi, kas iepriekš tika atzīta „Pārvērtēšanas Rezerve” sastāvā, un, ja tad veidojas pārsniegums – to atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Patiesās vērtības pamatā ir tirgus vērtība, kuru veido aplēstā summa, par kuru šo īpašumu novērtējuma datumā varētu apmainīt pret naudu tirgus nosacījumiem atbilstošā darījumā starp pircēju un pārdevēju ar brīvu gribu pēc pienācīgi veiktas reklamēšanas. Lai atspoguļotu tirgus apstākļus pārskata perioda beigu datumā, ieguldījumu īpašuma vērtēšanu veic ārējs neatkarīgs vērtētājs, kuram ar pienācīgi atzīta profesionālā kvalifikācija un pieredze.

Pamatlīdzekļu remonta izmaksas tiek iekļautas tā perioda visaptverošo ienākumu pārskatā, kurā tās ir radušās. Pamatlīdzekļa kapitālā remonta izmaksas vai ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek pievienoti attiecīgā pamatlīdzekļa vērtībai un norakstītas minētā pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās izmantošanas periodā. Nomāto pamatlīdzekļu kapitālā remonta izmaksas tiek norakstītas, izmantojot lineāro metodi, tsakajā no kapitālā remonta lietderīgās lietošanas laika vai nomas perioda.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp aktīva uzskaites vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un tiek iekļauti kā peļņa vai zaudējumi tā perioda visaptverošo ienākumu pārskatā, kurā tie radušies.

Pamatlīdzekļu pārdošanas gadījumā attiecīgā pārvērtēšanas rezerve tiek ieskaitīta iepriekšējo gadu nesadalītajā peļņā.

Nolietojuma aprēķina metodes, lietderīgās izmantošanas laiki un atlikušās vērtības tiek pārskatītas katru gadu.

3.7 Nemateriālie aktīvi

Datorprogrammu licences

Datorprogrammu licenču izmaksas tiek kapitalizētas. Datorprogrammas un to licences tiek uzskaitītas to sākotnējā vērtībā, ieskaitot iegādes un ieviešanas izmaksas un atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazināšanos. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda laikā, lai norakstītu aktīva vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās, pielietojot gada likmi 20%.

3.8 Ieguldījumu īpašumi

Zemi un ēkas, kuru mērķis ir gūt peļņu no nomas vai kapitālieguldījumu vērtības pieauguma vai abi minētie mērķi kopā, klasificē kā ieguldījumu īpašumus un novērtē patiesajā vērtībā, un jebkuras izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atzītas kā peļņa vai zaudējumi.

Ja rodas izmaiņas īpašuma pielietojumā, tas tiek pārklasificēts no ieguldījumu īpašumu uz pašu lietotu īpašumu vai otrādi.

Finanšu pārskata pielikums

Kad zeme un ēkas tiek pārklasificētas uz ieguldījumu īpašumu, jo ir notikušas izmaiņas to pielietojumā, jebkuras starpības, kuras pārklasificēšanas datumā ir radušās starp posteņa uzskaites vērtību pirms pārklasificēšanas un tā patieso vērtību, tiek atzītas pārējos visaptverošajos ienākumos, ja šīs starpības ir peļņa. Ja īpašnieks sāk izmantot ieguldījumu īpašumu saviem mērķiem, to pārklasificē kā pamatlīdzekļus, un tā patiesā vērtība pārklasificēšanas datumā kļūst par tā vērtību uzskaites vajadzībām.

3.9 Aktīvu pārņemšana

Uzņēmējdarbības ietvaros Sabiedrība mēdz pārņemt īpašumus, kas sākotnēji kalpojuši par nodrošinājumu aizņēmumiem. Kad Sabiedrība iegūst īpašumu šādā veidā (t.i., iegūst pilnas īpašumtiesības uz to), īpašums tiek klasificēts saskaņā ar paredzamo īpašuma izmantošanas veidu Sabiedrībā. Kad Sabiedrība nav pārliecināta par tās nodomiem attiecībā uz pārņemto īpašumu, šie īpašumi tiek klasificēti kā ieguldījumu īpašumi (ja tas ir nekustamais īpašums) vai kā pārējie aktīvi.

Pārņemtie aktīvi tiek sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā.

3.10 Noma

Pamatlīdzekļu noma tiek klasificēta kā finanšu noma, ja tās ietvaros nomniekam tiek nodoti būtībā visi ar piederību saistītie riski un atbildības. Īpašumtiesības netiek nodotas visos gadījumos. Visus pārējos gadījumus klasificē kā operatīvo nomu. 2017. un 2016. gadā Sabiedrībai bija noslēgti tikai operatīvās nomas līgumi.

- **Sabiedrība kā iznomātājs**

Nomas ienākumi no iznomāta ieguldījumu īpašuma tiek atzīti, pielietojot lineāro metodi katra atsevišķa nomas līguma termiņa laikā.

- **Sabiedrība kā nomnieks**

Operatīvās nomas maksājumus atzīst visaptverošo ienākumu pārskatā visa nomas perioda laikā, izmantojot lineāro metodi. Saņemtie nomas atvieglojumi tiek atzīti visaptverošo ienākumu pārskatā kā būtiska kopējo nomas izdevumu daļa.

3.11 Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Maksājamais nodoklis ietver paredzamo nodokļa maksājumu no gada apliekamā ienākuma, kas aprēķināts, izmantojot nodokļu likmes, kuras ir spēkā pārskata perioda beigu datumā, un korekcijas maksājamajos nodokļos, kuras attiecas uz iepriekšējiem gadiem. Uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi un saistības ir novērtēti tādā vērtībā, kādu plānots iegūt no vai samaksāt nodokļu iestādēm. Sabiedrībai būs jāmaksā UIN no sadalītās peļņas sākot ar 2018. gadu. Attiecīgi UIN no sadalītās peļņas tiek atzīts izdevumos brīdī, kad tiek deklarētas dividendes.

Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme, kas ir pieņemta bilances datumā un ir sagaidāms, ka tā būs spēkā periodos, kad pagaidu atšķirības reversēsies vai tiks izmantoti uz nākamajiem periodiem pārnestie zaudējumi. Atliktais nodoklis tiek novērtēts pēc tās nodokļa likmes, kas ir piemērojama nesadalītajai peļņai līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par peļņas sadali. Tāpēc jurisdikcijās, kurās UIN ir jāmaksā no sadalītās peļņas (dividendēm), atliktā nodokļa saistības vai aktīvus atzīst pēc nodokļa likmes, kas ir piemērojama nesadalītajai peļņai. Atliktā nodokļa aktīvus un saistības savstarpēji ieskaita tikai atsevišķu Sabiedrības filiāļu starpā un tikai tad, ja ir izpildīti konkrēti kritēriji. Atliktā nodokļa aktīvs attiecībā uz pagaidu atšķirībām un nākamajiem periodiem pārnestajiem nodokļu zaudējumiem tiek atzīts tādā apmērā, kādā tiek plānota ar nodokli apliekamā peļņa, kas varētu tikt gūta nākotnē un izmantota atliktā ienākuma nodokļa aktīva realizēšanā.

Atliktā ienākuma nodokļa aktīva, ja tāds pastāv, atlikusī vērtība tiek pārskatīta katrā bilances datumā un samazināta līdz tādām apmēram, kas atbilstu ar nodokli apliekamajai peļņai, kas varētu tikt gūta nākotnē un izmantota atliktā ienākuma nodokļa aktīva realizēšanā.

Nākotnē gūtā apliekamā peļņa un nodokļu atvieglojumu izmantošanas iespējamie apjomi tiek novērtēti, pamatojoties uz vadības sagatavotām vidēja termiņa finanšu prognozēm un no to ekstrapolētajiem rezultātiem. Finanšu prognoze ir balstīta uz vadības prognozēm, kas ir ticamas un saprātīgas dotajos apstākļos.

Finanšu pārskata pielikums

3.12 Nauda un tās ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti naudas plūsmas pārskatā ietvert naudu kasē, noguldījumus uz pieprasījuma, vienas dienas (overnight) noguldījumus un termiņnoguldījumus bankās, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš ir īsāks par trīs mēnešiem. Naudas plūsmas pārskats ir sagatavots saskaņā ar tiešo metodi.

3.13 Dividendes

Dividendes tiek atspoguļotas kā nesadalītās peļņas sadale periodā, kad tās ir deklarētas.

3.14 Darbinieku pabalsti

Īstermiņa darbinieku labumus, tai skaitā algas un sociālās apdrošināšanas maksājumus, prēmijas un atvaļinājuma pabalstus, ietver neto pamatdarbības izdevumos saskaņā ar uzkrāšanas principu brīdī, kad pakalpojums tiek sniegts. Sabiedrība veic iemaksas valsts sociālās apdrošināšanas fondā par katru darbinieku noteiktā apmērā visa nodarbinātības perioda laikā saskaņā ar likumdošanas prasībām, un Sabiedrībai nav saistību attiecībā uz turpmāku iemaksu veikšanu saistībā ar pensijā aizgājušo darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem.

3.15 Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti gadījumā, ja Sabiedrībai pastāv juridiskas vai iespējamās saistības, kuru apjomu ir iespējams ticami aplēst, un pastāv iespēja, ka šo saistību nokārtošanai būs nepieciešams ekonomisko labumu samazinājums.

3.16 Iegādāts apdrošināšanas portfelis

Iegādes brīdī apdrošināšanas portfelis tiek novērtēts tā uzskaites vērtībā iegādes brīdī. Vēlāk iegādāts apdrošināšanas portfelis tiek novērtēts saskaņā ar Sabiedrības politiku attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem, kas aprakstīta 3. piezīmē.

3.17 Saistītās puses

Saistītās puses ir ar Sabiedrību saistītas juridiskas un fiziskas personas, saskaņā ar zemāk minētiem noteikumiem.

- a) Persona vai tuvs šīs personas ģimenes loceklis ir saistīts ar pārskatu sniedzēju Sabiedrību, ja:
 - i) šai personai ir kontrole vai kopīga kontrole pār pārskatu sniedzēju Sabiedrību;
 - ii) šai personai ir būtiska ietekme pār pārskatu sniedzēju Sabiedrību;
 - iii) šī persona ir pārskatu sniedzēja Sabiedrības vai tā mātes sabiedrības augstākās vadības pārstāvis.
- b) Sabiedrība ir saistīta ar pārskatu sniedzēju Sabiedrību, ja tas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - i) sabiedrība un pārskatu sniedzēja Sabiedrība pieder vienai uzņēmumu grupai (kas nozīmē, ka mātes sabiedrība, meitas sabiedrība un māsu sabiedrības ir saistītās puses vienai otrai);
 - ii) viena sabiedrība ir otras sabiedrības asociēts uzņēmums vai kopuzņēmums (vai asociēts uzņēmums vai kopuzņēmums tās grupas uzņēmumam, kurai pieder otrs uzņēmums);
 - iii) abas sabiedrības ir kopuzņēmumi vienai un tai pašai trešajai pusei;
 - iv) viena sabiedrības ir trešās puses kopuzņēmums, bet otra sabiedrības ir tās pašas trešās puses asociētais uzņēmums;
 - v) Sabiedrība ir pēcnodarbinātības pabalstu plāns atskaišu sniedzēja sabiedrības darbiniekiem vai sabiedrības, kurš saistīts ar pārskatu sniedzēju sabiedrības, darbiniekiem; Ja pārskata sniedzēja sabiedrība pati ir šāda veida plāns, saistītās puses ir arī tās sponsorējošie darba devēji.
 - vi) sabiedrību kontrolē vai kopīgi kontrolē persona, kas identificēta (a) punktā;
 - vii) personai, kas identificēta (a)(i) punktā, ir būtiska ietekme pār sabiedrību vai ir sabiedrības (vai tās mātes sabiedrības) augstākās vadības pārstāvis.
 - viii) sabiedrība vai jebkurš grupas, kuram tas pieder, loceklis sniedz augstākās vadības personāla pakalpojumus pārskatu sniedzējam vai tā mātes sabiedrībai.

Darījumi ar saistītām pusēm – resursu, pakalpojumu vai saistību nodošana starp pārskatu sniedzēja sabiedrības un tās saistīto pusi neatkarīgi no tā, vai tiek noteikta atlīdzība.

Finanšu pārskata pielikums

3.18 Svarīgākās aplēses un novērtējumi grāmatvedības politikas piemērošanā

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar ES apstiprinātajiem SFPS, vadībai ir nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē politikas piemērošanu un uzrādītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šie vērtējumi ir balstīti uz vadības labākajām zināšanām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šiem vērtējumiem.

Aplēses un ar tām saistītie pieņēmumi tiek regulāri pārbaudīti. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas tajā periodā, kurā attiecīgās aplēses tiek pārskatītas, ja izmaiņas ietekmē tikai attiecīgo periodu, vai arī periodā, kad aplēses tiek pārskatītas, un nākamajos periodos, ja izmaiņas ietekmē gan tekošo, gan nāamos periodus.

Galvenie iemesli aplēšu nenoteiktībai:

Apdrošināšanas tehniskās rezerves

Uzņēmējdarbības specifikas dēļ ir sarežģīti paredzēt atlīdzības iznākumu un pateikto atlīdzību prasību galējās izmaksas. Katra pieteiktā atlīdzības prasība tiek analizēta atsevišķi, izvērtējot prasības apstākļus, pieejamo informāciju no zaudējumu korektoriem un vēsturisko informāciju par līdzīgu prasību apmēru. Apdrošināšanas gadījumu aplēses tiek regulāri pārskatītas un atjaunotas, iegūstot jaunu informāciju. Rezervju apjoms ir balstīts uz pašreiz pieejamo informāciju. Tomēr gala saistību apjoms var atšķirties vēlāku notikumu dēļ. Tehnisko rezervju aplēšu sarežģītība ir atkarīga no apdrošināšanas veida atlīdzību prasību sarežģītības dēļ, prasību apjoma un nozīmīguma, prasības rašanās datuma noteikšanas un prasības paziņošanas perioda ilguma.

Vissvarīgākās aplēses ir saistītas ar rezervju veidošanu notikušajām, bet vēl nepieteiktajām atlīdzību prasībām (IBNR). Galvenos pieņēmumus attiecībā uz apdrošināšanas tehnisko rezervju pietiekamību regulāri uzrauga, analizējot periodus, pēc kura atlīdzības tiek identificētas (run-off periods), un veicot saistību atbilstības testu katrā apdrošināšanas veidā.

Finanšu instrumentu novērtēšana

Tādu finanšu aktīvu un saistību, kuru tirgus cenas nav pieejamas, patiesās vērtības noteikšanai izmanto vērtēšanas paņēmienus, kas aprakstīti iepriekš, 3.4. piezīmē. Finanšu instrumentiem, kurus reti tirgo un kuru cena nav pārskatāma, patiesā vērtība ir neobjektīvāka un, lai to noteiktu, jāpieņem dažādi lēmumi, kas atkarīgi no likviditātes, koncentrācijas, tirgus faktoru nenoteiktības, cenu pieņēmumiem un citiem riskiem, kas ietekmē konkrēto instrumentu. Rezultātā Sabiedrība novērtē šādus instrumentus to pašizmaksā, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Finanšu ieguldījumu vērtības samazināšanās

Vērtības samazināšanas pazīmes tiek noteiktas, salīdzinot finanšu instrumenta uzskaites vērtību ar tā patieso vērtību. Ņemot finanšu un kapitāla tirgus mainīgumu un tā relatīvi ierobežoto likviditāti, tirgus cenu nevar visos gadījumos uzskatīt par uzticamu pamatu vērtības samazināšanās noteikšanai. Sabiedrība izmanto vērtēšanas modeļus, kuru pamatā ir līdzīgu produktu kotētas tirgus cenas. Ja tirgū kotētas cenas nav pieejamas, Sabiedrības vadība aplēš paredzamās izmaiņas atsevišķu finanšu instrumentu nākotnes naudas plūsmās, ņemot par pamatu finanšu instrumenta emitenta finanšu stāvokļa analīzi.

Ieguldījumu īpašumu, ēku un zemes pašu lietošanai novērtēšana

Ieguldījumu īpašums ir uzskaitīts patiesajā vērtībā, izmaiņas tajā uzrādot peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Vēlāk Sabiedrības darbības nodrošināšanai izmantotā zeme un ēkas tiek uzrādītas pārvērtētajā vērtībā, kas ir to patiesā vērtība pārvērtēšanas datumā, atskaitot nolietojumu (nav piemērojams zemei) vai uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās. Pārvērtēšanas rezultāts tiek attiecināts uz pārējiem visaptverošajiem ienākumiem, ja vien netiek atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās.

Novērtējot ieguldījumu īpašuma, zemes un pašu lietošanai izmantoto ēku patieso vērtību, vadība paļaujas uz ārējo ekspertu vērtējumiem un novērtē šādu vērtējumu ticamību, ņemot vērā pašreizējos tirgus apstākļus.

Kredītu un debitoru parādu vērtības samazināšanās

Kredītiem un debitoru parādiem vai kavētām summām, vai par kurām pastāv norādes uz vērtības samazināšanos, tiek veiktas individuālas pārbaudes, lai noteiktu, vai pastāv objektīvi pierādījumi to vērtības samazinājumam. Lai būtu iespējams noteikt aktīvu atgūstamo summu, Sabiedrībai ir jānovērtē debitora spēja pildīt saistības nākotnē un saistību izpildes datums.

Kredīti un debitoru parādi, kuriem netiek novērtēti individuāli zaudējumi no vērtības samazināšanās, tiek novērtēti kredītportfeļa grupā, pielietojot statistiskos modeļus, kas atspoguļo saistību neizpildes iespējamības tendences, parādu atgūšanas laiku un radušos zaudējumu summas. Tad tie tiek koriģēti par vadības spriedumu

Finanšu pārskata pielikums

attiecībā uz to, vai pašreizējie ekonomiskie un kreditēšanas apstākļi varētu veicināt to, ka zaudējumi būs lielāki vai mazāki nekā izriet no vēsturiskās modelēšanas. Līgumsaistību neizpildes biežums, zaudējumu apjoms un paredzamo parādu atgūšanas laiks tiek regulāri salīdzināts ar faktiskajiem rādītājiem, lai nodrošinātu, ka šie ievades dati vienmēr ir atbilstoši. Tomēr attiecībā uz šiem datiem vienmēr pastāv nenoteiktība, un tie var mainīties, izmainoties klientu finanšu stāvoklim vai ekonomikas videi.

Patiesās vērtības novērtēšana

Detalizētāks patiesās vērtības novērtēšanas apraksts ir sniegts 3. piezīmes 4. apakšpunktā.

(4) Riski un risku vadība

4.1 Riski un risku vadība

Apdrošināšana kā uzņēmējdarbības nozare nodarbojas ar riska pārnesi no apdrošinājuma ņēmēja uz apdrošinātāju un šī riska pārvaldi. Apdrošināšanas darbībā lielākie riski rodas, apdrošinātājam pieņemot apdrošināmo risku, izvēloties pārāpdrošināšanas segumu un pildot saistības attiecībā uz noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem. Apdrošinātājs ir pakļauts arī ieguldījumu riskam, kad apdrošinātājam ir jāsedz tehniskās rezerves ar aktīviem, kas ieguldīti dažādos finanšu instrumentos, un tas ietver tirgus risku, kredītrisku, likviditātes risku un darbības risku.

Sabiedrības vadība ir identificējusi riskus un izstrādājusi šo risku pārvaldi. Risku pārvalde notiek saskaņā ar Sabiedrības vadības lēmumu.

Sabiedrības vadība ir iedalījusi visus riskus šādās lielākās grupās:

- Apdrošināšanas riski
- Finanšu riski
- Darbības riski, jeb operacionālie riski

Katra no šīm grupām ir sadalīta apakšgrupās, kurā ir identificēti riski, kas varētu ietekmēt kādu no darbības virzieniem. Katram no riskiem ir izstrādāti pasākuma plāni, kas jāveic, lai mazinātu un novērstu riska iestāšanās iespējamību.

4.2 Apdrošināšanas riski un to vadība

Apdrošināšanas risks ir visbūtiskākais risks, ar ko Sabiedrība saskaras ikdienā.

(a) Risku parakstīšanas stratēģija

Sabiedrības risku parakstīšanas stratēģijas pamatā ir risku diversifikācija, kas nodrošina sabalansētu risku portfeļa uzturēšanu, balstoties uz liela apjoma vienādu risku portfeli, kas tiek turēts vairāku gadu garumā, un kas maina kopējo riska ietekmi.

Risku parakstīšanas stratēģija ir ietverta gada biznesa plānā, kurā ir aprakstīti apdrošināšanas veidi, kuros tiek parakstītas prēmijas, kā arī nozares un sektori, kuros Sabiedrība ir gatava uzņemt risku. Šī stratēģija tiek piemērota individuāliem risku parakstītājiem, izmantojot detalizētu risku parakstīšanas pilnvaru sistēmu, kurā noteikti limīti atsevišķam risku parakstītājam pēc apdrošināšanas veida, biznesa klases un nozares, lai izveidotu atbilstošu risku profilu apdrošināšanas portfeļa ietvaros. Nedzīvības apdrošināšanas līgumi var tikt noslēgti uz laiku līdz 5 gadiem, taču tie parasti tiek slēgti uz vienu gadu un parakstītājiem ir tiesības atteikties līgumu pagarinājumu vai atjaunošanu vai pie pagarināšanas (atjaunošanas) izmainīt līguma noteikumus un nosacījumus.

Apdrošināšanas produktu tarifu un cenu aprēķinā ir atspoguļoti pašreizējie tirgus apstākļi un ietverti iespējamie pieņēmumi, kas nepieciešami nākotnes rezultātu korigēšanai ar mērķi būtiski ierobežot finanšu risku.

Vadība pastāvīgi uzrauga riska parakstīšanas pilnvaru ievērošanu. Sabiedrības valde izskata darījumus, kuriem nepieciešams īpašs apstiprinājums.

(b) Galveno produktu apraksts

Turpmāk ir aprakstīti to apdrošināšanas līgumu noteikumi, kuriem ir būtiska ietekme uz apdrošināšanas līgumu radīto nākotnes naudas plūsmu apjomu, laiku un paredzamību. Turpmāk ir sniegts Sabiedrības galveno produktu novērtējums un veids, kā riski tiek vadīti.

Finanšu pārskata pielikums

Kasko apdrošināšana

Produkta raksturojums

Šis apdrošināšanas veids kompensē zaudējumus, kas radušies transportlīdzekļa bojājumam vai bojāejas rezultātā. Ir iespējams iegādāties vairākus atsevišķus apdrošināšanas segumus, kas ir saistīti ar apdrošināto transportlīdzekli. Lielākie zaudējumi rodas transportlīdzekļu zādzības vai iznīcināšanas gadījumos.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produkti, ir parakstīšanas risks un atlīdzību prasību attīstības risks.

KASKO apdrošināšanas prēmijas tiek noteiktas, pamatojoties uz bonus-malus sistēmu, autovadītāja pieredzes ilgumu, apdrošināšanas teritoriju un citiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem apdrošināšanas prēmija tiek samazināta, ja nav bijuši zaudējumi, un palielināta, ja tādi ir bijuši. Apdrošināšanas summa reti pārsniedz EUR 75 000. Apdrošināšanas prēmijas tiek noteiktas saskaņā ar spēkā esošo apdrošināšanas metodiku. Transportlīdzekļu apdrošināšanā parasti tiek ietverts pašrisks.

Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (OCTA)

Produkta raksturojums

Šis ir obligātas apdrošināšanas veids, kura noteikumus un atlīdzību kārtību regulē Noteikumi par sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu. OCTA apdrošināšana sedz traumu un īpašuma bojājumu atlīdzību prasības valstīs, kurās ir noslēgti apdrošināšanas līgumi, kā arī atlīdzību prasības, kas radušās ārvalstīs saistībā ar Green Card sistēmā apdrošinātiem automobiļiem. OCTA atlīdzina zaudējumus, kas nodarīti īpašumam, un veic izmaksas personām nodarīto traumu gadījumā pārsvarā par ārstniecības izmaksām un īslaicīgu darba nespēju. Tomēr ir iespējamas arī ilgtermiņa atlīdzības, piemēram, pensijas un pabalsti neatgriezenisku darbaspēja zudumu gadījumā, kuras varētu maksāt ilgākā laika posmā arī kā gada maksas.

Kaut arī iepriekšējā pieredze rāda, ka atlīdzības tiek pieteiktas nekavējoties un tās var nokārtot bez kavēšanās, situācija var mainīties un OCTA var tikt klasificēts kā „ilgi nokārtojams” (long-tail) apdrošināšanas veids, kad atlīdzības prasības gala izmaksu noteikšanai ir nepieciešams ilgāks laiks.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produkti, ir parakstīšanas risks un atlīdzību prasību attīstības risks. Sabiedrība uzrauga izmaiņas vispārējā ekonomiskajā un komerciālajā vidē, kurā Sabiedrība darbojas, un rīkojas atbilstoši izmaiņām. OCTA apdrošināšanas prēmijas tiek noteiktas, izmantojot bonus-malus sistēmu, saskaņā ar kuru apdrošināšanas prēmija tiek samazināta, ja apdrošinātā persona nav radījusi zaudējumus, un palielināta, ja tādi ir bijuši.

Īpašuma apdrošināšana

Produkta raksturojums

Īpašuma apdrošināšana saskaņā ar polises noteikumiem atlīdzina apdrošinātās personas zaudējumus vai kaitējumu, kas radies apdrošinātā īpašumam, kā arī zaudējumus uzņēmējdarbības pārtraukuma rezultātā, kas radies saistībā ar šo kaitējumu. Īpašuma apdrošināšana nosedz riskus, kas saistīti ar īpašumu, piemēram, ugunsgrēks, cauruļu plīšana, eksplozija, zagšana un laupīšana, zemestrīces, plūdu un vētras izraisītu zaudējumu risks. Papildus īpašuma apdrošināšanai ir iespējams iegādāties civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

Uzņēmējdarbības pārtraukuma apdrošināšana kompensē neiegūto peļņu un fiksētas izmaksas, ja zaudējumus izraisījis risks, kas apdrošināts saskaņā ar īpašuma apdrošināšanas polisi. Pārdodot šīs apdrošināšanas polises, ļoti liela nozīme ir klientu uzticamībai un finanšu pārskatu patiesumam.

Visbiežāk sastopamie riski privātīpašuma gadījumā ir cauruļu plīšana un ugunsgrēks. Lielāki zaudējumi parasti rodas uguns nelaimju gadījumos.

Kopumā prasības īpašuma apdrošināšanā tiek paziņotas nekavējoties un tās var nokārtot bez kavēšanās. Īpašuma apdrošināšanas veids tiek klasificēts kā “ātri nokārtojams” (short-tail), nevis “ilgi nokārtojams” (long-tail), kad atlīdzības prasības gala izmaksu noteikšanai ir nepieciešams ilgāks laiks.

Riska vadība

Būtiskākie riski, kas saistīti ar šo produkti, ir parakstīšanas risks un atlīdzību prasību attīstības risks.

Finanšu pārskata pielikums

Lai aprēķinātu prēmijas lielumu, tiek novērtēts īpašuma veids. Mājokļu apdrošināšanas veidā ir paredzams, ka ir liels īpašumu skaits ir ar līdzīgu riska profilu. Tomēr komerciālā īpašuma apdrošināšanā var būt savādāk. Vairums komerciālā īpašuma apdrošināšanas piedāvājumu ietver gan izvietojumu, gan biznesa veidu, gan ieviestos drošības līdzekļus kopumā. Prēmijas aprēķināšana atbilstoši šo polišu riskam būs daudz sarežģītāka. Īpašuma apdrošināšana ir pakļauta riskam, ka apdrošinātais pieteiks viltotas vai spēkā neesošas prasības, vai arī uzrādīs lielāku atlīdzības summu. Tas lielā mērā izskaidrojams ar ekonomisko apstākļu ietekmi uz īpašuma apdrošināšanas portfeļa ienesīgumu. Apdrošināšanas riska vadība tiek īstenota, galvenokārt, izmantojot cenu noteikšanas mehānismus, neatkarīgu īpašumu novērtēšanu saskaņā ar starptautiskiem standartiem, produktu izstrādi, risku izvēli un pārāpdrošināšanu. Sabiedrība uzrauga izmaiņas vispārējā ekonomiskās un biznesa vidē, kurā Sabiedrība darbojas, un rīkojas atbilstoši izmaiņām.

(c) Apdrošināšanas riska koncentrācija

Apdrošināšanas procesā riska koncentrācija var rasties, ja kāds notikums vai notikumu virkne var ietekmēt Sabiedrības saistību apjomu. Riska koncentrācija var rasties saistībā ar vienu apdrošināšanas līgumu vai vairākiem saistītiem līgumiem, kuru rezultātā var rasties būtiskas apdrošināšanas saistības.

Riska koncentrācija var izveidoties dažādu likumsakarību un gadījumu rezultātā. Īpašuma apdrošināšanā riska koncentrācija varētu izveidoties, ja vienā nelielā blīvi apbūvētā apgabalā iestājas kāds no riskiem (piem., ugunsgrēks), kas viegli var pārvietoties no viena objekta uz otru, un šo darbību nav iespējams novērst.

Tāpat vadība apzinās, ka ir iespējama riska koncentrācija uz vienu uzņēmumu vai tautsaimniecības nozari kopumā, kuram tiek apdrošināti vairāki riski. Apdrošinot šādus riskus, priekšnosacījums ir izvērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli un kapacitāti, kā arī noteikt, cik lielas finansiālās saistības var rasties, Sabiedrībai jau ir attiecībā uz šo uzņēmumu un kādas tā vēl var atļauties. Novērtējot finanšu riskus, tiek izpētītas ekonomiskās attīstības tendences un riski, kas varētu ietekmēt attiecīgo nozari.

Lai mazinātu zaudējumus, kas varētu rasties riska koncentrācijas gadījumā, Sabiedrība izmanto pārāpdrošināšanu - pārāpdrošinot gan proporcionāli, gan neproporcionāli. Veicot pārāpdrošināšanu, Sabiedrības daļa riskā tiek noteikta gan par vienu objektu, gan par vienu notikumu, kurā zaudējumi var tikt radīti vienlaicīgi vairākiem objektiem. Šādi riski ir pārāpdrošināti praktiski visos apdrošināšanas veidos. Sabiedrības pielietoto pārāpdrošināšanas politiku ir apstiprinājusi Sabiedrības valde.

Šo risku vadībā Sabiedrība izmanto divas svarīgākās metodes. Pirmkārt, risks tiek parakstīts, izmantojot atbilstošu parakstīšanas politiku. Riska parakstītājiem ir atļauts parakstīt riskus tikai tad, ja paredzamā peļņa ir proporcionāla pieņemtā riska apjomam. Otrkārt, riska vadībā tiek izmantota pārāpdrošināšana. Sabiedrība iegādājas pārāpdrošināšanas segumu dažādos saistību un īpašuma apdrošināšanas veidos. Sabiedrība pastāvīgi izvērtē izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar pārāpdrošināšanas programmu.

Sabiedrība nosaka kopējo risku, kuru tā ir gatava uzņemt attiecībā uz riska koncentrāciju. Sabiedrība uzrauga šos riskus gan risku parakstīšanas laikā, gan ik mēnesi, pārbaudot ziņojumus, kuros uzrādīta galveno risku koncentrācija, kurai Sabiedrība ir pakļauta. Sabiedrība izmanto vairākus modelēšanas rīkus, lai pārraudzītu riskus, lai novērtētu pārāpdrošināšanas programmu efektivitāti un neto riskus, kuriem Sabiedrība ir pakļauta.

Ģeogrāfiskā risku koncentrācija

Ģeogrāfiskā risku koncentrācija ir nopietna problēma, kura pastāv apdrošināšanā. Ņemot vērā šo apstākli, lai mazinātu koncentrācijas risku, Sabiedrība attīsta savu darbību daudzās Eiropas valstīs. Nozīmīgākās Sabiedrības darbības valstīs pēc bruto parakstīto prēmiju apjoma ir Polija – 74,0% (2016: 67,8%) un Francija – 17,4% (2016: 28,1%) (skatīt 6. piezīmi).

Finanšu pārskata pielikums

Risks saistībā ar dažādiem apdrošināšanas veidiem un Sabiedrības svarīgākās riska koncentrācijas ir šādas:

2017	Kopējā apdrošinājuma summa EUR'000	Pār- apdrošinātā summa EUR'000	Neto risks (pēc pār- apdrošināšanas) EUR'000	Spēkā esošo līgumu skaits	Vidējā apdrošinā- juma summa EUR'000
Apdrošināšanas veids					
Sauszemes transporta apdrošināšana	185 691	-	185 691	16 606	11
Obligātā sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskā atbildība**	-	-	-	815 567	-
Īpašuma apdrošināšana*	11 905 205	2 257 720	9 647 485	12 005	804
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	4 339 217	320 008	4 019 209	245	16 405
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	1 219 159	403 589	815 570	5 908	138
Nelaiimes gadījumu apdrošināšana*	1 770 103	-	1 770 103	151 153	12
Palīdzības apdrošināšana	822 721	-	822 721	62 812	13
Kuģu apdrošināšana	70	63	7	3	2
Galvojumu apdrošināšana	23 965	7 707	16 258	689	24
Kravu apdrošināšana	293	25	268	21	13
Gaisa kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	3	-
Kopā	20 266 424	2 989 112	17 277 312	1 065 012	-

2016	Kopējā apdrošinājuma summa EUR'000	Pār- apdrošinātā summa EUR'000	Neto risks (pēc pār- apdrošināšanas) EUR'000	Spēkā esošo līgumu skaits	Vidējā apdrošināju ma summa EUR'000
Apdrošināšanas veids					
Sauszemes transporta apdrošināšana	110 090	84	110 006	10 950	10
Obligātā sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskā atbildība**	-	-	-	503 600	-
Īpašuma apdrošināšana*	11 971 588	678 981	11 292 607	8 619	1 310
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	4 228 339	293 925	3 934 414	231	17 032
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	988 451	350 045	638 406	4 232	151
Nelaiimes gadījumu apdrošināšana*	1 542 598	4 848	1 537 750	135 957	11
Palīdzības apdrošināšana	130 396	-	130 396	36 953	4
Kuģu apdrošināšana	422	422	-	4	-
Galvojumu apdrošināšana	24 188	5 795	18 393	729	25
Kravu apdrošināšana	69	2	67	7	10
Gaisa kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	219	197	22	4	6
Kopā	18 996 360	1 334 299	17 662 061	701 286	-

* viens līgums var segt vairākus objektus/personas

** bruto apdrošināšanas risks nav ierobežots. Zaudējumus, kuru summa pārsniedz EUR 800 tūkstošus (2016: EUR 800 tūkstošus), sedz pārāpdrošināšana.

(d) Katastrofas

Sabiedrības vadība apzinās, ka ir iespējami katastrofu riski. Sabiedrība darbības ģeogrāfiskajos apstākļos šie riski visvairāk ir saistīti ar metroloģiskām parādībām: vētras, plūdi, dabas stihijas (krusa, sniegs, ledus, utt.). Liela mēroga ugunsgrēki un zemestrīces ir maz ticamas, bet varbūtība pastāv. Raksturīgākās katastrofas ir plūdi un vētras. Lai mazinātu katastrofu risku ietekmi uz Sabiedrību, tiek izmantota pārāpdrošināšana. Pārāpdrošināšana ir gan proporcionāla, gan neproporcionāla. Lielākajiem riskiem papildus tiek veikta fakultatīvā pārāpdrošināšana. Sabiedrībā ir izstrādāta metodika paturētās riska daļas noteikšanai. Tā ir atkarīga no daudz faktoriem un vēsturiskās statistiskās informācijas katrā produktu grupā. Pēc vadības domām veiktie pasākumi, kas mazina katastrofu risku ietekmi uz Sabiedrību, ir pietiekami.

Finanšu pārskata pielikums

(e) Apdrošināšanas risku vadība

Apdrošināšanas riska vadībai Sabiedrība ir izstrādājusi dažādus kontroles un vadības mehānismus. Visos apdrošināšanas veidos tiek izstrādāti nosacījumi un noteikumi, kas ir saistoši gan Sabiedrībai, gan tās klientiem. Nosakot kopējo risku un Sabiedrības pieņemtā riska apjomu, ir jāievēro noteikta metodoloģija, kas izstrādāta katram apdrošināšanas veidam. Sabiedrība ir izveidojusi riska parakstīšanas departamentu, kurā strādā personāls, kuri atbild par atsevišķu apdrošināšanas veidu attīstību, apdrošināšanas noteikumiem un nosacījumiem, kā arī riska novērtēšanas metodēm. Turklāt ir noteikti limiti, līdz kuriem noteikti darbinieki drīkst pieņemt lēmumu par riska parakstīšanu. Nosakot šos limitus, tiek ņemta vērā darbinieku hierarhija, t.i., jo augstāks amats, jo lielāku risku drīkst parakstīt.

Lai arī iepriekš aprakstītie pasākumi ir ieviesti un riski tiek pārvaldīti, Sabiedrības vadība apzinās, ka pastāv risks, ka apdrošināšanas riska novērtējums nav bijis kvalitatīvs un ir pieņemti nepareizi lēmumi. Turklāt pastāv risks, ka apdrošināšanas atlīdzības tiks noteiktas neatbilstoši nodarītajiem zaudējumiem vai arī atlīdzību prasību administrēšana prasīs ilgu laiku.

Lai samazinātu šos riskus, Sabiedrība ir izstrādājusi un izmanto kvalitātes vadības sistēmu, kurā aprakstīti visi procesi un rezerves, kuras Sabiedrība veido apdrošināšanas administrēšanas un atlīdzību prasību neregulēšanas gaitā. Kvalitātes vadības sistēmā ir noteikts, kad un kādos apstākļos ir jāievēro noteiktas procedūras. Kvalitātes novērtēšanu var veikt jebkuram procesam un noteikt, vai šis process tiek veikts, ievērojot Sabiedrības intereses un paredzētās procedūras. Par procesu novērtēšanu ir atbildīga kvalitātes vadības nodaļa, kura regulāri sniedz Sabiedrības vadībai informāciju par procesu vadību Sabiedrībā. Pamatojoties uz šo novērtējumu, vadība var pieņemt atbilstošus lēmumus, lai samazinātu risku, kas saistīts ar apdrošināšanas procesiem.

(f) Saistību atbilstības tests

Apdrošināšanas saistības Sabiedrība novērtē katru gadu, veicot saistību atbilstības testu (LAT).

Saistību atbilstības tests tiek veikts katram apdrošināšanas veidam, kā to ir noteikušas Latvijas un citu valstu uzraugošās iestādes pārskata perioda beigu datumā, lai novērtētu, vai atzītās apdrošināšanas saistības ir atbilstošas, ņemot vērā nākotnes naudas plūsmu no apdrošināšanas līgumiem pašreizējās aplēses. Pašreizējās nākotnes naudas plūsmu aplēses veido labākās aplēses, neiekļaujot risku. Ja novērtējums norāda, ka rezerves nav atbilstošas, ņemot vērā nākotnes naudas plūsmu, iztrūkums tiek uzrādīts visaptverošo ienākumu pārskatā. Paredzamā naudas plūsma, kas saistīta ar atlīdzību prasībām un izdevumiem, tiek aplēsta, izmantojot vēsturiskos datus, kurus koriģē par būtiskiem atsevišķiem zaudējumiem, kuru atkārtotāšanās nav paredzēta.

Saistību atbilstības tests katram apdrošināšanas veidam un valstij tiek veikts, izmantojot informāciju par bruto izmaksātajām atlīdzībām un rezervēm. Testā tiek ņemts vērā iespējamais samazinājums izmaksātajās atlīdzībās regresa dēļ; taču tajā netiek ņemta vērā pārāpdrošināšana.

Atlīdzību attīstība

Informācija par atlīdzību attīstību ir uzrādīta, lai ilustrētu apdrošināšanas risku, kuram ir pakļauta Sabiedrība. Tabulās ir salīdzinātas izmaksātās atlīdzības un šīm atlīdzībām izveidotās tehniskās rezerves parakstīšanas gadā.

Katrā kolonnā uzrādītie pārpalikumi vai iztrūkumi ir jāizvērtē atsevišķi, neņemot vērā citas kolonnas, jo šādas iepriekšējos gados veiktas korekcijas var būt ietvertas kā pagājušā gada laikā veikto korekciju sastāvdaļa.

Pārrēķinātās tehniskās rezerves un kumulatīvo iztrūkumu vai pārpalikumu, kas norādīts pievienotajā tabulā, var izmainīt dažādi faktori.

Lai arī tabulā sniegtā informācija ataino vēsturiskās nesamaksāto atlīdzību atbilstības aplēses, kas veiktas iepriekšējos gados, šī finanšu pārskata lietotājiem būtu jāizvairās ekstrapolēt pagātnes pārpalikumus vai iztrūkumus attiecībā uz šī perioda neapmaksāto zaudējumu atlikumu.

Finanšu pārskata pielikums**Atlīdzību prasību attīstības analīze, EUR'000**

	2010. gada un iepriekš	Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās gads							Kopā
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kopējo atlīdzību aplēses apdrošināšanas notikuma gada beigās	212 540	73 823	79 151	86 574	115 498	57 454	44 749	54 217	54 217
- vienu gadu vēlāk	233 597	71 919	78 314	85 045	94 189	58 848	49 933		49 933
- divus gadus vēlāk	231 049	72 320	79 096	79 240	95 808	61 101			61 101
- trīs gadus vēlāk	230 607	71 239	74 295	79 192	97 995				97 995
- četrus gadus vēlāk	227 959	68 503	74 933	80 474					80 474
- piecus gadus vēlāk	218 103	69 420	75 635						75 635
- sešus gadus vēlāk	218 571	69 789							69 789
- septiņus gadus vēlāk	218 604								218 604
Kopējie maksājumi	217 591	67 546	72 681	77 338	89 997	51 890	32 154	25 255	634 452
Atlikto atlīdzību prasību rezerves 31.12.2017	1 014	2 243	2 954	3 136	7 998	9 211	17 779	28 962	73 299

(g) Vispārējās darbības pieņēmumi un jūtīgums

Šajos aprēķinos izmantotie pieņēmumi ir balstīti uz Sabiedrības pieredzi, tirgus informāciju un ekspertu atzinumiem par tirgus tendencēm. Pieņēmumos izmanto pašu datus, un šie dati tiek iegūti ik gadu veiktās detalizētās izpētes. Pieņēmumi tiek pārbaudīti, lai nodrošinātu to atbilstību tirgus inflācijas likmēm vai citai publicētai informācijai. Pastiprināta uzmanība tiek veltīta pašreizējām tendencēm. Ja iepriekšējos gados nav pieejama pietiekoša informācija, lai būtu iespējams ticami noteikt atlīdzību attīstību, tiek izmantoti piesardzīgi pieņēmumi.

Notikušo vēl nepieteikto atlīdzību prasību rezervju aplēsto apjomu var ietekmēt inflācija, risks, ka lielas atlīdzības tiks pieteiktas ar kavēšanos, atlīdzību pieteikšanas un citu risku pieteikšanas sezonālitate.

2017. gada 31. decembrī 97% no IBNR (2015: 94%) sastāv no šādiem apdrošināšanas veidiem: sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, galvojumu un īpašuma (ugunsgrēku un katastrofu) apdrošināšana. Ņemot vērā pašreizējos tirgus apstākļus, Sabiedrība uzskata, ka vissvārstīgākie pieņēmumi, kas ir tikpat svarīgi kā atlīdzības apjoms un vidējā apdrošinājuma summa, ir ekonomiskā inflācija.

Tabulās ir atspoguļotas izmaiņas Sabiedrības IBNR rezervēs 2017. gada 31. decembrī gadījumā, ja IBNR aplēsēs izmantotā 2% pamata scenārija ikgadējā ekonomikas inflācija mainītos par 3%.

2017**EUR'000**

Apdrošināšanas veids	IBNR 31.12.2017	IBNR, ja paredzētā gada inflācija pieaugtu par 3%	IBNR bez gada inflācijas
OCTA	13 287	13 983	12 786
Īpašuma apdrošināšana	2 272	2 399	2 192

2016**EUR'000**

Apdrošināšanas veids	IBNR 31.12.2016	IBNR, ja paredzētā gada inflācija pieaugtu par 3%	IBNR bez gada inflācijas
OCTA	5 659	5 867	5 525
Īpašuma apdrošināšana	1 493	1 521	1 475

Tehnisko rezervju aprēķināšanā izmantotais galvenais pieņēmums ir tāds, ka atlīdzību prasību statistika ir stabila. Sabiedrības vadība paredz, ka atlīdzību prasību attīstība nākotnē būs tādi pati kā tā bija pagātnē. Rezerves netiek diskontētas, izņemot personu gūtajām traumām.

Finanšu pārskata pielikums

Uzņēmējdarbības specifikas dēļ ir ļoti sarežģīti paredzēt atlīdzības iznākumu un pateikto atlīdzību prasību galējās izmaksas. Katra pieteiktā atlīdzības prasība tiek analizēta atsevišķi, izvērtējot prasības apstākļus, pieejamo informāciju no zaudējumu vērtības un vēsturisko informāciju par līdzīgu prasību apmēru. Potenciālās atlīdzību prasību aplēses tiek regulāri pārskatītas un atjaunotas, iegūstot jaunu informāciju. Rezervju apjoms ir balstīts uz pašreiz pieejamo informāciju. Tomēr samaksāto atlīdzību apjoms var atšķirties no iepriekš rezervētā apjoma notikumu vai katastrofu dēļ, kas notikuši pēc aplēšu veikšanas. Daudzo apstākļu ietekmē, kas nosaka galējo zaudējumu izmaksu apmēru, ir sarežģīti aplēst. Tehnisko rezervju aplēšu sarežģītība ir atkarīga no apdrošināšanas veida, jo pastāv atšķirības apdrošināšanas līgumos, prasību apjomā un biežumā, prasības rašanās datuma noteikšanā un prasības paziņošanas perioda ilguma.

IBNR rezervju izmaksas attiecībā uz vairumu risku tiek aplēstas, izmantojot vairākas statistikas metodes, piemēram, Chain Ladder metodes. Šīs metodes ekstrapolē izmaksāto un pieteikto prasību attīstību, vidējās izmaksas uz atlīdzības prasību un prasību skaitu katrā negadījuma rašanās gadā, pamatojoties uz iepriekšējos gados notikušo attīstību un paredzamo zaudējumu likmi.

Svarīgākās metodes, kuras tiek izmantotas un nav mainījušās kopš iepriekšējiem gadiem, ir šādas:

- Chain Ladder metodes, kurās tiek izmantoti vēsturiskie dati, lai novērtētu potenciālās prasības, kas tiks gūtas nākotnē;
- citas koeficientu metodes, lai novērtētu apdrošināšanas gadījumu biežumu;
- zaudējumu likmes metodes, kurās tiek izmantotas Sabiedrības paredzamās zaudējumu likmes attiecīgajā apdrošināšanas veidā.

Pielietotās metodes vai metožu kopuma izvēle ir atkarīga no negadījuma iestāšanās gada, apdrošināšanas veida un vēsturiskās atlīdzību prasību attīstības.

Tā kā šajās metodēs tiek pielietota informācija par vēsturisko atlīdzību attīstību, tiek pieņemts, ka vēsturiskais atlīdzību attīstības modelis atkārtosies arī nākotnē. Pastāv vairāki iemesli, kāpēc tā varētu nenotikt, un tas tiek ņemts vērā, modificējot metodes. Šie iemesli ietver:

- izmaiņas procesos, kas ietekmē izmaksāto un pieteikto prasību attīstību/reģistrēšanu (piemēram, izmaiņas atlīdzību rezervju izveides procedūrās);
- ekonomiskas, juridiskas, politiskas un sociālas tendences (kuras veicina savādāku nekā paredzēts inflācijas līmeni);
- izmaiņas darbības jomā;
- nejaušas svārstības, ieskaitot lielu zaudējumu ietekmi.

Izmaiņas pieņēmumos OCTA rezervju aplēsēm

IBNR OCTA atlīdzību prasībām tiek aprēķināts par galveno pieteikto prasību daļu, neskaitot pensiju pabalstus, kuriem tiek veikti atsevišķi aprēķini. Ja koeficientu nevar aprēķināt, izmantojot vēsturiskos datus par trīs iepriekšējiem gadiem, tad tiek izmantoti valstu koeficienti.

Attiecībā uz pensijām koeficientus aprēķina uz apvienotā trīsstūra pamata un pēc tam piemēro katras valsts trīsstūrim atsevišķi.

4.3 Finanšu riski un risku vadība

Sabiedrība ir pakļauta finanšu riskiem, jo tā veic darījumus ar finanšu instrumentiem. Finanšu riski ietver tirgus risku, kas ietver cenu, procentu likmju un ārvalstu valūtas riskus, kredītrisku un likviditātes risku. Turpmāk ir sniegts finanšu risku apraksts un kopsavilkums par metodēm, kuras Sabiedrības izmanto šo risku vadībā. Šie riski Sabiedrībai rodas ikdienas uzņēmējdarbības rezultātā.

Sabiedrības finanšu aktīvi un finanšu saistības, tai skaitā ieguldījumi, noguldījumi bankās, apdrošināšanas debitori un pārapsūtināšanas aktīvi, var tikt pakļauti šādiem riskiem:

- Tirgus risks: negatīvi izmainoties tirgus situācijai, var tikt ietekmēti apdrošinātāja aktīvi un/vai saistības, investīcijas var zaudēt savu vērtību, aktīvu ienesīgums var samazināties. Tirgus riski iekļauj procentu likmju risku, patiesās vērtības risku un valūtu risku;
- Kredītrisks: Sabiedrībai var rasties finanšu zaudējumi līgumā noteikto saistību nepildīšanas gadījumā,
- Likviditātes risks: noteiktos nelabvēlīgos apstākļos apdrošinātājam, lai spētu nokārtot saistības, var būt nepieciešams pārdot aktīvus par zemāku cenu, nekā to patiesā vērtība;

Finanšu pārskata pielikums**Tirgus risks**

Finanšu instrumenti un pozīcijas ir pakļautas tirgus riskam, kas ir risks, ka izmaiņas tirgus apstākļos nākotnē var samazināt vai palielināt instrumenta vērtību. Sabiedrība ir pakļauta potenciālam ieguldījumu riskam, gūstot zaudējumus no finanšu aktīviem, finanšu saistībām, pārapirošināšanas un apdrošināšanas līgumsaistībām procentu likmju izmaiņu, ārvalstu valūtas maiņas likmju un kapitāla instrumentu cenu izmaiņu rezultātā.

Ieguldījumu riska ierobežošanai ieguldījumi tiek veikti dažādos finanšu instrumentos. Izvēloties finanšu instrumentus, tiek piemērotas „Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā” noteiktās prasības.

Veicot ieguldījumu darbību, finanšu pārvaldes darbinieki ievēro pilnveidotās ieguldījumu procedūras, kurās noteikti daudzi jautājumi, kas saistīti ar ieguldījumu riska kontroli un ierobežošanu.

Ieguldījumu risks tiek ierobežots divējādi – pirmkārt, diversificējot ieguldījumu portfeli, otrkārt, analizējot aktīvu pirms tā iegādes un regulāri iegūstot pieejamo informāciju par to vēlāk.

Sabiedrība pārvalda tirgus risku, ieguldot pārsvarā augsta reitinga tirgos un ieguldījumos. Depozīti tiek pārsvarā ieguldīti Latvijas un Polijas komercbankās, kuras ir ārzemju banku meitas sabiedrības un kurām parasti nav noteikti atsevišķi reitingi.

Valūtas risks

Valūtas risks: nelabvēlīgi mainoties valūtas kursam, Sabiedrība var ciest finanšu zaudējumus.

Daļa no apdrošināšanas saistībām ir noteiktas ārvalstu valūtās. Sabiedrības politika paredz ierobežot valūtas kursu svārstību risku attiecībā uz zināmajiem un gaidāmajiem darījumiem ārvalstu valūtā. Valūtas risks tiek mazināts, veicot ieguldījumus atbilstošās valūtās. Sabiedrība neveic nekādus spekulatīvos darījumus, kuri varētu palielināt valūtas kursa svārstību risku.

Sabiedrības pārskata perioda neto ienākumu un pašu kapitāla jutība pret izmaiņām ārvalstu valūtas maiņas kursos, pamatojoties uz 2017. un 2016. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un vienkāršots scenārijs 10% izmaiņām PLN uz EUR maiņas kursos ir šāds:

EUR'000	2017	2016
	Neto ienākumi	Neto ienākumi
10% PLN vērtības samazinājums pret EUR	251	469
10% PLN vērtības pieaugums pret EUR	(251)	(469)

Atvērtās pozīcijas ietekme uz citām valūtām nav būtiska.

Finanšu pārskata pielikums

Sabiedrības finanšu aktīvu un saistību un tehnisko rezervju sadalījums pa valūtām gada beigās ir šāds:

2017. gada 31. decembrī

Finanšu aktīvi	EUR EUR'000	USD EUR'000	PLN EUR'000	GBP EUR'000	Citi EUR'000	Kopā EUR'000
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	1 823	66	-	-	-	1 889
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	14 472	-	50 521	-	-	64 993
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	6 070	-	-	-	-	6 070
Noguldījumi kredītiestādēs	16 000	-	-	-	-	16 000
Hipotekārie kredīti	120	27	-	-	-	147
Citi aizņēmumi	659	-	-	-	-	659
Debitoru parādi	13 850	39	6 210	114	-	20 213
Nauda un tās ekvivalenti	40 175	86	1 049	209	-	41 519
Finanšu aktīvi kopā	93 169	218	57 780	323	-	151 490
Tehniskās rezerves, neto						
Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskā rezerve, neto	7 886	43	34 534	-	-	42 463
Atlikto atlīdzību prasību rezerves, neto	33 051	-	25 078	-	23	58 152
Tehniskās rezerves kopā, neto	40 937	43	59 612	-	23	100 615
Finanšu saistības	13 168	-	679	(74)	-	13 773
Neto tehniskās rezerves un finanšu saistības	54 105	43	60 291	(74)	23	114 388
Atvērtā valūtas pozīcija	39 064	175	(2 511)	397	(23)	37 102

2016. gada 31. decembrī

Finanšu aktīvi	EUR EUR'000	USD EUR'000	PLN EUR'000	GBP EUR'000	Citi EUR'000	Kopā EUR'000
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	2 559	62	-	-	-	2 621
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	9 485	-	37 435	-	-	46 920
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	5 488	-	-	-	-	5 488
Noguldījumi kredītiestādēs	5 506	-	-	-	-	5 506
Hipotekārie kredīti	367	30	-	-	-	397
Citi aizņēmumi	2 857	-	-	-	-	2 857
Debitoru parādi	3 156	116	3 438	120	-	6 830
Nauda un tās ekvivalenti	62 744	1 099	304	395	-	64 542
Finanšu aktīvi kopā	92 162	1 307	41 177	515	-	135 161
Tehniskās rezerves, neto						
Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskā rezerve, neto	9 563	58	28 390	-	-	38 011
Atlikto atlīdzību prasību rezerves, neto	34 036	-	14 306	117	23	48 482
Tehniskās rezerves kopā, neto	43 599	58	42 696	117	23	86 493
Finanšu saistības	5 501	-	3 166	(33)	-	8 634
Neto tehniskās rezerves un finanšu saistības	49 100	58	45 862	84	23	95 127
Atvērtā valūtas pozīcija	43 062	1 249	(4 685)	431	(23)	40 034

i) Cenas risks

Cenas risks ir risks, ka tirgus cenu izmaiņu rezultātā finanšu instrumenta vērtība var mainīties. Šādas izmaiņas var radīt gan tādi faktori, kas attiecas vienīgi uz attiecīgo instrumentu, gan faktori, kuri ietekmē visus tirgū apgrozītos finanšu instrumentus. Cenas risks rodas, kad Sabiedrība pieņem finanšu instrumentu gāro vai īso pozīciju. Sabiedrība ir pakļauta cenas riskam saistībā ar tās ieguldījumiem akcijās un citos vērtspapīros ar

Finanšu pārskata pielikums

nefiksētu ienākumu, parāda vērtspapīros un citos vērtspapīros ar fiksētu ienākumu, kā arī pārdošanai pieejamos finanšu aktīvos.

Analīze par Sabiedrības peļņas vai zaudējumu un kapitāla jūtību pret izmaiņām vērtspapīru cenās, pamatojoties uz 2016. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un vienkāršots scenārijs 5% izmaiņām vērtspapīru, kuri ir patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, cenās, ir šāds:

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
5% pieaugums vērtspapīru cenās	3 344	2 477
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(3 344)	(2 477)

ii) Procentu likmju risks

Procentu likmju risks tiek definēts kā vērtības zaudējumi, kas rodas no izmaiņām procentu likmēs, un tiek apskatīts gan no aktīvu viedokļa, gan saistībā ar saistību procentu likmju jutīguma.

Procentu likmju svārstību risku ierobežojošie pasākumi Sabiedrībā tiek īstenoti, izvērtējot procentu likmju riska ietekmi uz Sabiedrības finanšu rādītājiem. Sabiedrībai nav būtisku saistību, par kurām jāmaksā procenti, un ievērojama daļa no procentu nesošiem aktīviem ir ar fiksētu procentu likmi. Līdz ar to Sabiedrība nav pakļauta būtiskam procentu likmju svārstību riskam un procentu likmju svārstību ietekmei, kas rodas no Sabiedrības procentus nesošo aktīvu un saistību atšķirīgiem dzēšanas termiņiem vai procentu termiņstruktūras profila.

Sabiedrības procentu likmes jūtības analīze:

EUR'000	31.12.2017		31.12.2016	
	Peļņa vai zaudējumi	Pārējie visaptverošie ienākumi	Peļņa vai zaudējumi	Pārējie visaptverošie ienākumi
Paralēls pieaugums par 10 bāzes punktiem	73	73	55	55
Paralēls samazinājums par 10 bāzes punktiem	(73)	(73)	(55)	(55)

Izmaiņas patiesajā vērtībā, kas ietekmē finanšu aktīvu procentu likmi ar fiksētu procentu likmi, ir atspoguļotas cenu riska jutīguma analīzē.

Turpmākajās tabulās ir attēloti finanšu aktīvi, kas analizēti pēc to atlikušā termiņa, kas noteikts kā ātrākais no atlikušā līgumā noteiktā dzēšanas termiņa vai līgumā noteiktā procentu likmju pārvērtēšanas termiņa. Sabiedrības aktīvu termiņstruktūras analīze pārskata gada beigās bija šāda:

2017. gada 31. decembrī	Līdz 6 mēnešiem EUR'000	6-12 mēneši EUR'000	1-2 gadi EUR'000	2-5 gadi EUR'000	Ilgāk par 5 gadiem EUR'000	Procentus nenesoši EUR'000	Kopā EUR'000	Fiksētā likme EUR'000
Finanšu aktīvi								
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	9 174	20 762	22 722	11 594	741	1 889	66 882	66 882
Noguldījumi kredītiestādēs	5 000	11 000	-	-	-	-	16 000	16 000
Izsniegti aizdevumi	-	-	-	161	645	-	806	806
Debitoru parādi	-	-	-	-	-	20 213	20 213	-
Nauda un tās ekvivalenti	-	-	-	-	-	41 519	41 519	-
Finanšu aktīvi kopā	14 174	31 762	22 722	11 755	1 386	63 621	145 420	83 688

Finanšu pārskata pielikums2016. gada 31.
decembrī

	Līdz 6 mēnešiem EUR'000	6-12 mēneši EUR'000	1-2 gadi EUR'000	2-5 gadi EUR'000	Ilgāk par 5 gadiem EUR'000	Procentu nenesoši EUR'000	Kopā EUR'000	Fiksētā likme EUR'000
Finanšu aktīvi								
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	680	9 322	20 527	13 951	2 440	2 621	49 541	46 920
Noguldījumi kreditīestādēs	5 000	-	-	106	-	400	5 506	5 106
Izsniegti aizdevumi	-	-	-	2 183	1 071	-	3 254	3 254
Debitoru parādi	-	-	-	-	-	6 830	6 830	-
Nauda un tās ekvivalenti	-	-	-	-	-	64 542	64 542	-
Finanšu aktīvi kopā	5 680	9 322	20 527	16 240	3 511	74 393	129 673	55 280

(a) Likviditātes risks

Saskaņā ar apstiprināto ieguldījumu politiku Sabiedrības finanšu nodaļas darbiniekiem ir jānodrošina, ka vairums aktīvu ir izvietoti ieguldījumos ar augstu likviditāti.

Par ieguldījumiem ar augstu likviditāti tiek uzskatīti šādi aktīvi:

- 1) prasības uz pieprasījuma pret kreditīestādēm;
- 2) pārējās prasības pret maksāspējīgām kreditīestādēm (termiņnoguldījumi utt.), kuru atlikušais atmaksas termiņš nepārsniedz 30 dienas un noguldījumi ar citu termiņu, ja līgums paredz iespēju izņemt naudu pirms dzēšanas termiņa (atskaitot līgumā noteiktu soda naudu par pirmstermiņa noguldījumu izņemšanu, ja tāda ir);
- 3) ieguldījumi vērtspapiros, kuriem ir pastāvīgs ierobežots tirgus, t.i., tos ir iespējams ātri pārdot bez būtiskiem zaudējumiem vai var izmantot kā ķīlu kredīta iegūšanai.

Turpmāk sniegtajās tabulās uzrādīts aktīvu un saistību sadalījums pēc to termiņstruktūras, balstoties uz laiku no pārskata perioda beigu datuma līdz to dzēšanas termiņiem vai paredzamajiem norēķinu datumiem. Lai arī zemāk uzrādītās tabulas atspoguļo likviditātes risku, to pamatā ir laiks līdz līgumā noteiktajam dzēšanas termiņam. Ieguldījumi, kas klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas un zaudējumu aprēķinā tiek uzskatīti par finanšu aktīviem ar augstu likviditāti, un vadība var tos pārdot pirms līgumā noteiktā termiņa, tādējādi nodrošinot likviditātes prasības, ja tas ir nepieciešams.

Finanšu pārskata pielikums

2017. gada 31. decembrī

	Līdz 12 mēnešiem EUR'000	No No 1 līdz 5 gadiem EUR'000	Ilgāk par 5 gadiem EUR'000	Bez fiksēta dzēšanas termiņa EUR'000	Kopā EUR'000
Finanšu aktīvi					
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	29 936	34 316	741	1 889	66 882
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	-	-	-	6 070	6 070
Noguldījumi kredītiestādēs	16 000	-	-	-	16 000
Izsniegti aizdevumi	-	161	645	-	806
Debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām	14 146	-	-	-	14 146
Pārāpdrošināšanas debitori	5 510	-	-	-	5 510
Citi debitori	557	-	-	-	557
Nauda un tās ekvivalenti	41 519	-	-	-	41 519
Finanšu aktīvi kopā, ņemot vērā to dzēšanas termiņu	107 668	34 477	1 386	7 959	151 490
Finanšu aktīvi kopā, ņemot vērā to likviditāti	144 614	161	645	6 070	151 490
Tehniskās rezerves un finanšu saistības					
Tehniskās rezerves, neto	90 332	31	336	9 916	100 615
Finanšu saistības	13 773	-	-	-	13 773
Tehniskās rezerves un finanšu saistības kopā	104 105	31	336	9 916	114 388
Dzēšanas termiņu starpība	3 563	34 446	1 050	(1 957)	37 102
Dzēšanas termiņu starpība, ņemot vērā likviditāti	40 509	130	309	(3 846)	37 102

2016. gada 31. decembrī

	Līdz 12 mēnešiem EUR'000	No No 1 līdz 5 gadiem EUR'000	Ilgāk par 5 gadiem EUR'000	Bez fiksēta dzēšanas termiņa EUR'000	Kopā EUR'000
Finanšu aktīvi					
Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	10 002	32 159	4 759	2 621	49 541
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	-	-	-	5 488	5 488
Noguldījumi kredītiestādēs	5 000	106	-	400	5 506
Izsniegti aizdevumi	-	2 183	1 071	-	3 254
Debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām	5 089	-	-	-	5 089
Pārāpdrošināšanas debitori	897	-	-	-	897
Citi debitori	844	-	-	-	844
Nauda un tās ekvivalenti	64 542	-	-	-	64 542
Finanšu aktīvi kopā, ņemot vērā to dzēšanas termiņu	86 374	34 448	5 830	8 509	135 161
Finanšu aktīvi kopā, ņemot vērā to likviditāti	126 313	2 289	1 071	5 488	135 161
Tehniskās rezerves un finanšu saistības					
Tehniskās rezerves, neto	83 482	24	168	2 819	86 493
Finanšu saistības	9 604	-	-	-	9 604
Tehniskās rezerves un finanšu saistības kopā	93 086	24	168	2 819	96 097
Dzēšanas termiņu starpība	(6 712)	34 424	5 662	5 690	39 064
Dzēšanas termiņu starpība, ņemot vērā likviditāti	33 227	2 265	903	2 669	39 064

Sabiedrība neveic bruto naudas plūsmas analīzi, jo lielākai daļai finanšu saistību un tehnisko rezervju dzēšanas termiņš ir līdz 12 mēnešiem.

Finanšu pārskata pielikums**(b) Kredītrisks**

Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam, kas ir risks, ka darījuma puse nebūs spējīga pilnā apmērā un noteiktajā laikā dzēst savas saistību summas. Sabiedrība strukturē pieņemtā kredītriska līmeņus, nosakot limitus attiecībā uz pieņemtā riska apjomu vienam vērtspapīru emitentam, debitoram, aizņēmējam vai iepriekš minēto grupām. Šādi riski tiek regulāri uzraudzīti.

Kredītriskus pārvalda, regulāri analizējot emitentu, aizņēmēju un potenciālo aizņēmēju spēju atmaksāt procentu un pamatsummas saistības un attiecīgi nosakot aizdevuma limitus.

Ja nepieciešams, nodrošinājumu pašreizējo tirgus vērtību novērtē neatkarīgas vērtēšanas sabiedrības vai Sabiedrības speciālisti.

2017. un 2016. gada 31. decembrī Sabiedrības maksimālais kredītrisks bija šāds:

	31.12.2017		31.12.2016	
	EUR'000		EUR'000	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Valsts parāda vērtspapīri	63 440	63 441	44 142	44 142
Korporatīvie parāda vērtspapīri	1 552	1 552	2 269	2 269
Hipotekārās ķīlu zīmes	-	-	509	509
Noguldījumi kredītiestādēs	16 000	16 000	5 506	5 506
Ieguldījumi un pašu kapitāla vērtspapīri	1 889	1 889	2 621	2 621
Aizdevumi	1 785	806	4 164	3 254
Apdrošinājuma ņēmēju debitoru parādi	12 610	11 010	3 696	2 956
Starpnieki	3 978	3 136	2 818	2 133
Pārāpdrošināšanas debitori	5 510	5 510	897	897
Pārējie debitoru parādi	574	557	864	844
Nauda un tās ekvivalenti	41 519	41 519	64 542	64 542
Kopā	148 857	145 420	132 028	129 673

Informācija par aizdevumu un apdrošināto un starpnieku debitoru parādu kredītkvalitāti ir sniegta attiecīgi 30. un 31. piezīmē.

Kredītrisks rodas saistībā ar finanšu ieguldījumiem, aizdevumiem, tiešās apdrošināšanas debitoriem un pārāpdrošināšanas debitoriem, un tas ir risks, ka darījuma puse nespēs pildīt savas maksājumu saistības.

Sabiedrības ieguldījumu analīze pēc reitinga:

2017. gada 31. decembrī	Reitingi	Hipotekārās ķīlu zīmes	Līdzdalība ieguldījumu kopfondos	Kotēti parāda vērtspapīri	Valsts parādzīmes	Kopā
Aģentūra		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Fitch	AAA	-	-	-	542	542
	BBB+	-	-	-	521	521
	BBB-	-	-	222	-	222
	BB+	-	-	-	815	815
Moody's	Aa1	-	-	-	-	-
	Aa2	-	-	203	-	203
	Ba1	-	-	533	-	533
	Ba2	-	-	315	-	315
	Baa2	-	-	256	-	256
	Baa3	-	-	-	719	719
S&P	AA+	-	-	-	402	402
	A-	-	-	-	60 441	60 441
Nav reitinga		-	1 124	23	-	1 147
Kopā		-	1 124	1 552	63 440	66 116

Finanšu pārskata pielikums

2016. gada 31. decembrī	Reitingi	Hipotekārās ķīļu zīmes	Līdzdalība ieguldījumu kopfondos	Kotēti parāda vērtspapīri	Valsts parādzīmes	Kopā
Aģentūra		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Fitch	AAA	-	-	-	559	559
	BBB+	-	-	-	542	542
	BBB-	-	-	546	-	546
Moody's	BB+	-	-	-	780	780
	Aa1	509	-	-	-	509
	Aa2	-	-	206	-	206
	Ba1	-	-	558	-	558
	Ba2	-	-	310	-	310
	Baa2	-	-	258	2 157	2 415
	Baa3	-	-	-	255	255
S&P	AA+	-	-	-	404	404
	A-	-	-	363	39 445	39 808
Nav reitinga		-	1 930	28	-	1 958
Kopā		509	1 930	2 269	44 142	48 850

Apdrošināšanas debitori

Vadība regulāri uzrauga tiešās apdrošināšanas debitorus un anulē polises, ja apdrošinājuma ņēmējam ir dots atbilstošs paziņojums, bet attiecīgā summa nav samaksāta.

Pārāpdrošināšana

Sabiedrība pārāpdrošina daļu parakstīto risku, lai kontrolētu zaudējumu riskus un aizsargātu kapitāla resursus. Sabiedrība iegādājas fakultatīvo, proporcionālo vai neproporcionālo portfeļa aizsardzības pārāpdrošināšanu, lai samazinātu neto riskus un nepārsniegtu faktisko maksāspējas normu. Sabiedrība iegādājas arī pārāpdrošināšanas līgumus galvenajos apdrošināšanas veidos, kas aizsargā Sabiedrību no jebkādiem kopējiem zaudējumiem, kas var rasties no vairākām prasībām, kas rodas no viena un tā paša notikuma.

Cedētā pārāpdrošināšana ietver kredītrisku un summas no pārāpdrošinātājiem tiek atzītas atgūstamā apmērā, atkaitot zināmos darījumu pušu maksātnespējas gadījumus un neatgūstamās summas. Sabiedrība pastāvīgi uzrauga pārāpdrošinātāju finanšu stāvokli un periodiski pārbauda pārāpdrošināšanas līgumus. Pārāpdrošināšana tiek veikta pasaulē plaši pazīstamās pārāpdrošināšanas sabiedrībās ar ļoti augstu reputāciju.

Veicot pārāpdrošināšanu tiek ievērots, ka pārāpdrošināšanas sabiedrību reitings nevar būt zemāks par Standard & Poor's vērtējumu BBB- (vai citas starptautiskas reitingu aģentūras analogu vērtējumu). Gandrīz visa pārāpdrošināšana tiek veikta pārāpdrošināšanas sabiedrībās, kuru reitings nav zemāks par Standard & Poor's vērtējumu A-. Pārāpdrošināšanas sabiedrības savas saistības sedz laika periodā līdz 30 dienām. Pārāpdrošināšanas līgumos tiek noteikti arī gadījumi, kad apdrošināšanas atlīdzībai pārsniedzot noteiktu summu, pārāpdrošināšanas atlīdzība ir jāzīmā nekavējoties.

2017. gadā nav bijuši gadījumi, kad pārāpdrošināšanas sabiedrība nepildītu savas saistības pret Sabiedrību.

Reitings	2017		
	Pārāpdrošināšanas debitori	Pārāpdrošinātāja daļa parakstītajās prēmijās	Pārāpdrošinātāja daļa atlīdzībās
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AA-, AA, AA+	923	1 572	5 423
A-, A, A+	4 309	8 846	9 708
BBB-, BBB, BBB+	278	87	363
Kopā	5 510	10 505	15 494

Reitings	2016		
	Pārāpdrošināšanas debitori	Pārāpdrošinātāja daļa parakstītajās prēmijās	Pārāpdrošinātāja daļa atlīdzībās
	EUR'000	EUR'000	EUR'000
AA-, AA, AA+	312	486	249
A-, A, A+	558	1 084	278
BBB-, BBB, BBB+	27	26	-
Kopā	897	1 596	527

Finanšu pārskata pielikums

Ņemot vērā noslēgtos pārapdrošināšanas līgumus, Sabiedrības atbildība katram apdrošināšanas riskam galvenajos apdrošināšanas veidos ir šāda:

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Sauszemes transporta apdrošināšana	Paturēts neto	Paturēts neto
OCTA	800	800
Īpašuma apdrošināšana	3 012	1 800
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	500	400
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	3 012	1 800
Galvojumu apdrošināšana	1 500	1 500
Nelaimes gadījumu apdrošināšana	Paturēts neto	Paturēts neto

4.4 Darbības riski un to vadība

Sabiedrība ir noteikusi, ka klientam ir jāsaņem augstas kvalitātes pakalpojumi. Par svarīgāko risku šo pakalpojumu nodrošināšanā ir noteikts risks, kas saistīts ar to, vai Sabiedrību pārstāvēs kvalificēti un zinoši darbinieki. Lai piesaistītu un noturētu kvalificētus vidējā un augstākā līmeņa darbiniekus, Sabiedrībā ir ieviesta konkurētspējīga atalgojuma un motivācijas sistēma, līdz ar to panākot zemu darbinieku mainību augstākā līmeņa vadībā un vidējā līmeņa vadībā.

Sabiedrībā ir izveidots mācību centrs, kas nodarbojas ar darbinieku kvalifikācijas celšanu. Ir izveidota darbiniekiem pieejama zināšanu bāze, kuru ir iespējams pielietot ikdienas darbā.

Saskaņā ar vadības uzskatiem risks, ka kāds no darbiniekiem apzināti vai neapzināti varētu iespaidot apdrošināšanas veida tehnisko rezultātu, nosakot nepamatoti zemas cenas vai piešķirot nepamatoti lielas atlaides, ir ierobežots līdz minimālam līmenim. Cenu noteikšanā ir stingri jāievēro metodoloģija, bet, ja ir nepieciešamas atkāpes, kas saistītas ar tirgus situāciju, tad šādas atkāpes obligāti ir jāsaņem ar augstākā līmeņa vadību. Atlaižu politiku nosaka Sabiedrības valde, un atkāpes no šīs politikas nav pieļaujamas.

Informācijas sistēmām (IS) ir būtiska loma darbības efektivitātes nodrošināšanā. Sabiedrības vadība pievērš lielu uzmanību, lai šīs sistēmas būtu darboties spējīgas un atbilstu mūsdienu prasībām. Sabiedrības IT nodaļas uzdevums ir nodrošināt un uzturēt drošu un stabilu informācijas sistēmu vidi Sabiedrībā. Šīs nodaļas darbību reglamentē IS drošības noteikumi, kas ir izstrādāti saskaņā ar likumdošanas prasībām. IS sistēmām jānodrošina nepārtraukta veiktspēja un jāatbilst darbinieku un klientu prasībām.

4.5 Kapitāla atbilstības prasības un kapitāla pārvaldība**Kapitāla riska vadība**

Sabiedrība ir piemērojusi Maksātspēja II regulējumu, kas stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī un kas izmantots kā galvenais kapitāla riska vadības modelis pārskata periodā. Kapitāla prasību aprēķināšanai un ziņošanai saskaņā ar regulējumā aprakstītajiem principiem Sabiedrība ir izvēlējusies standarta modeli.

Risku vadība

Maksātspēja II regulējuma ievērošana ir bijusi viena no Sabiedrības galvenajām prioritātēm pārskata perioda laikā. Maksātspēja II paredz noteikumus kapitāla prasību aprēķināšanai un atbilstošā kapitāla, riska pārvaldības un iekšējās kontroles prasībām, kā arī ziņošanas prasības par riska un kapitāla stāvokli. Maksātspēja II ietver prasības attiecībā uz augstāku kapitalizācijas līmeni par to, kas noteikts kapitāla pietiekamības regulējumā.

Finanšu pārskata pielikums

Sabiedrība ir izmantojusi izmaiņas likumdošanā, lai turpinātu stiprināt tās riska vadības procesus.

Pašu līdzekļu aprēķins un maksāspējas prasību izpilde	31.12.2017
	EUR'000
Kopā pašu līdzekļi maksāspējas kapitāla prasības izpildei	52 098
Kopā pašu līdzekļi minimālās kapitāla prasības izpildei	49 260
Maksāspējas kapitāla prasība	40 852
Minimālā kapitāla prasība	16 193
Pašu kapitāls maksāspējas kapitāla prasībai	128.0%
Pašu kapitāls minimālajai kapitāla prasībai	304.2%

(5) Apdrošināšanas portfeļa pārņemšana

2016. gada 14. decembrī Sabiedrība parakstīja līgumu par juridisko personu sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas portfeļa nodošanu ar Compensa Vienna Insurance Group UADB (Lietuva). Sabiedrība piekrita iegādāties sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas portfeli un noslēgt portfeļa nodošanas darījumu 2017. gada laikā. Pārņemtais apdrošināšanas portfelis ietver spēkā esošus apdrošināšanas līgumus, visus debitoru parādus, prasījumus vai tiesības un saistības, kas radušās kopš 2017. gada 31. augusta un kas iegādes brīdī tika novērtētas to uzskaites vērtībā. Darījuma ietvaros netika pārņemti procesi, kas saistīti ar apdrošināšanas portfeļa pārvaldību, tāpēc to nevar uzskatīt par uzņēmējdarbības apvienošanu.

Pārņemtais portfelis ir pilnā apmērā pārapdrošināts. Lietuvas Banka un Latvijas Finanšu un kapitāla tirgus komisija 2017. gada februārī deva atļauju atvērt filiāli Lietuvā. Apdrošināšanas portfeļa nodošana tika pabeigta pēc regulatīvo prasību izpildes attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrības filiāles atvēršanu Lietuvā. Papildu informācija par šo darījumu netiek sniegta, jo to liedz apdrošināšanas portfeļa nodošanas līgumā ietvertie konfidencialitātes nosacījumi.

Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas portfeļa bilance tika pārņemta 2017. gada 1. septembrī. Iegādātie aktīvi un saistības iegādes datumā bija šādi:

	Bruto pārņemtais portfelis 01.09.2017. EUR'000	Pār- apdrošinātāju daļa EUR'000	Neto pārņemtais portfelis 01.09.2017. EUR'000
Aktīvi			
Apdrošinājumaņēmēju debitoru parādi	4 108	-	4 108
Citi debitori	487	-	487
Atliktie klientu piesaistīšanas izdevumi	1 022	-	1 022
Nauda un tās ekvivalenti / Pārāpdrošināšanas debitori	9 642	(9 642)	-
Kopā aktīvi	15 259	(9 642)	5 617
Saistības			
Tehniskās rezerves			
Nenopelnīto prēmiju tehniskās rezerves	5 551	(5 551)	-
Atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskā rezerve	8 812	(8 812)	-
Tehniskās rezerves kopā, neto	14 363	(14 363)	-
Kreditori			
Apdrošinājumaņēmējiem atgriežamās summas	75	-	75
Starpniekiem maksājamās summas	104	-	104
Kreditori no pārāpdrošināšanas operācijām	-	4 721	4 721
Citi kreditori	717	-	717
Kopā kreditori	896	4 721	5 617
Saistības kopā	15 259	(9 642)	5 617

Finanšu pārskata pielikums**(6) Parakstītās prēmijas**

	2017 EUR'000			2016 EUR'000		
	Bruto parakstītās prēmijas	Pārapiro- šinātāja daļa prēmijās	Neto parakstītās prēmijas	Bruto parakstītās prēmijas	Pārapiro- šinātāja daļa prēmijās	Neto parakstītās prēmijas
OCTA ES	72 600	(7 052)	65 548	47 485	(191)	47 294
Īpašuma apdrošināšana	14 779	(2 803)	11 976	17 323	(982)	16 341
KASKO	3 984	-	3 984	3 026	(2)	3 024
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	2 153	-	2 153	1 865	(6)	1 859
Palīdzības apdrošināšana	1 190	-	1 190	716	12	728
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	985	(326)	659	960	(340)	620
Galvojumu apdrošināšana	917	(295)	622	387	(93)	294
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	384	(28)	356	261	(18)	243
Kravu apdrošināšana	3	-	3	1	-	1
Kuģu apdrošināšana	1	(1)	-	2	27	29
Kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	1	(1)	-
Gaisa kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	-	(2)	(2)
Kopā	96 996	(10 505)	86 491	72 027	(1 596)	70 431

Bruto prēmijas tiešajā apdrošināšanā un pieņemtajā pārapirošināšanā tiek parakstītas šādās teritorijās:

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Polija	71 503	48 846
Francija	17 053	20 215
Lietuva	6 084	-
Itālija	1 368	1 553
Spānija	464	717
Vācija	407	566
Latvija	117	130
Kopā	96 996	72 027

Finanšu pārskata pielikums**(7) Neto nopelnītās prēmijas**

	2017 EUR'000			2016 EUR'000		
	Bruto nopelnītās prēmijas	Pārapdro- šinātāja daļa prēmijas	Neto nopelnītās prēmijas	Bruto nopelnītās prēmijas	Pārapdro- šinātāja daļa prēmijas	Neto nopelnītās prēmijas
OCTA ES	66 922	(4 953)	61 969	29 719	(191)	29 528
Īpašuma apdrošināšana	16 464	(2 803)	13 661	18 640	(1 009)	17 631
KASKO	3 600	-	3 600	2 223	(2)	2 221
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	2 219	-	2 219	1 287	(6)	1 281
Palīdzības apdrošināšana	1 036	-	1 036	353	12	365
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	968	(340)	628	933	(341)	592
Dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana	381	(28)	353	254	1	255
Galvojumu apdrošināšana	418	(174)	244	248	(56)	192
Kuģu apdrošināšana	1	(1)	-	2	27	29
Kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	1	(1)	-
Gaisa kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	-	-	-	-	(2)	(2)
Kredītu apdrošināšana	-	-	-	-	(2)	(2)
Kopā	92 009	(8 299)	83 710	53 660	(1 570)	52 090

(8) Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskā rezerve

	Bruto EUR'000	Pārapdrošinātāja daļa EUR'000	Neto EUR'000
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	20 335	(109)	20 226
Parakstītās prēmijas	72 027	(1 596)	70 431
Nopelnītās prēmijas	(53 660)	1 570	(52 090)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>18 367</i>	<i>(26)</i>	<i>18 341</i>
<i>Valūtas pārvērtēšanas ietekme</i>	<i>(558)</i>	<i>2</i>	<i>(556)</i>
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	38 144	(133)	38 011
Parakstītās prēmijas	96 996	(10 505)	86 491
Nopelnītās prēmijas	(92 009)	8 299	(83 710)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>4 987</i>	<i>(2 206)</i>	<i>2 781</i>
<i>Pārņemts no Compensa</i>	<i>5 551</i>	<i>(5 551)</i>	<i>-</i>
<i>Valūtas pārvērtēšanas ietekme</i>	<i>1 678</i>	<i>(7)</i>	<i>1 671</i>
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	50 360	(7 897)	42 463

Finanšu pārskata pielikums

Tehniskās rezerves par nenopelnītajām prēmijām un Sabiedrības neparedzēto risku bija šādas:

	31.12.2017 EUR'000		31.12.2016 EUR'000	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Nenopelnīto prēmiju rezerves	50 273	42 376	38 144	38 011
Neparedzēto risku tehniskā rezerve	87	87	-	-
	50 360	42 463	38 144	38 011

(9) Citi tehniskie ienākumi

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Kompensācija par polišu izmaiņām un pārtraukšanu	176	7
Citi tehniskie ienākumi	1 406	1 191
	1 582	1 198

Sabiedrība neuzņemas apdrošināšanas risku un saņem pilnu kompensāciju par citu apdrošināšanas sabiedrību vārdā izmaksātajām atlīdzībām. Par šiem pakalpojumiem Sabiedrība saņem līgumā noteiktu atlīdzību noregulēšanas komisijas maksu.

(10) Izmaksātās atlīdzības

	2017 EUR'000			2016 EUR'000		
	Bruto izmaksātās atlīdzību prasības	Pārāpdrošinātāja daļa atlīdzībās	Neto izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības	Bruto izmaksātās atlīdzību prasības	Pārāpdrošinātāja daļa atlīdzībās	Neto izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības
OCTA ES	(32 131)	2 270	(29 861)	(19 157)	60	(19 097)
Īpašuma apdrošināšana	(21 038)	12 912	(8 126)	(11 258)	349	(10 909)
KASKO	(2 165)	-	(2 165)	(1 312)	-	(1 312)
Galvojumu apdrošināšana	(2 570)	196	(2 374)	(1 228)	81	(1 147)
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	(397)	116	(281)	(314)	37	(277)
Palīdzības apdrošināšana	(424)	-	(424)	(149)	-	(149)
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	(89)	-	(89)	(49)	-	(49)
Kopā	(58 814)	15 494	(43 320)	(33 467)	527	(32 940)

Sabiedrības bruto izmaksātās atlīdzību prasības ietver:

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Izmaksātās atlīdzības prasības	(55 791)	(31 040)
Atlīdzību noregulēšanas izdevumi*	(5 462)	(4 554)
Atgūto zaudējumu summas	2 439	2 127
	(58 814)	(33 467)

* Zaudējumu koriģēšanas izdevumi 2017. gadā iekļauj 389 tūkstošus EUR (2016. gadā: 366 tūkstoši EUR), kas ietver algas un sociālās iemaksas darbiniekiem, kas nodarbojas ar atlīdzību apstrādi.

Finanšu pārskata pielikums**(11) Atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskā rezerve**

	Bruto EUR'000	Pārapirošinātāja daļa EUR'000	Neto EUR'000
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	47 155	(6 290)	40 865
Piekritušās atlīdzību prasības	50 243	(9 179)	41 064
Izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības	(33 467)	527	(32 940)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>16 776</i>	<i>(8 652)</i>	<i>8 124</i>
<i>Valūtas pārvērtēšanas ietekme</i>	<i>(518)</i>	<i>11</i>	<i>(507)</i>
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	63 413	(14 931)	48 482
Piekritušās atlīdzību prasības	55 466	(3 539)	51 927
Izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības	(58 814)	15 494	(43 320)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>(3 348)</i>	<i>11 955</i>	<i>8 607</i>
<i>Valūtas pārvērtēšanas ietekme</i>	<i>1 101</i>	<i>(38)</i>	<i>1 063</i>
<i>Pārņemts no Compensa</i>	<i>8 812</i>	<i>(8 812)</i>	<i>-</i>
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	69 978	(11 826)	58 152

Sabiedrības atlikto atlīdzību prasību tehniskās rezerves bija šādas:

	31.12.2017 EUR'000		31.12.2016 EUR'000	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
RBNS	52 488	42 634	54 130	39 199
IBNR	17 490	15 426	9 283	9 283
	69 978	58 060	63 413	48 482

(12) Neto piekritušās atlīdzību prasības

	2017 EUR'000			2016 EUR'000		
	Bruto piekritušās atlīdzību prasības	Pārapiro- šinātāja daļa piekritušajās atlīdzību prasībās	Neto piekritušās atlīdzību prasības	Bruto piekritušās atlīdzību prasības	Pārapiro- šinātāja daļa piekritušajās atlīdzību prasībās	Neto piekritušās atlīdzību prasības
Īpašuma apdrošināšana	(6 118)	(245)	(6 363)	(23 698)	8 735	(14 963)
OCTA ES	(42 802)	3 445	(39 357)	(21 860)	275	(21 585)
Galvojumu apdrošināšana	(3 539)	197	(3 342)	(2 715)	81	(2 634)
KASKO	(2 084)	-	(2 084)	(1 191)	-	(1 191)
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	(228)	117	(111)	(472)	69	(403)
Ceļojumu apdrošināšana	(574)	-	(574)	(202)	-	(202)
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	(115)	-	(115)	(92)	-	(92)
Finanšu riski	(6)	25	19	(13)	19	6
Kopā	(55 466)	3 539	(51 927)	(50 243)	9 179	(41 064)

Finanšu pārskata pielikums**(13) Izmaiņas atliktajos klientu piesaistīšanas izdevumos**

	EUR'000
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	8 239
Izmaiņas nākamo periodu starpnieku komisijās	(30)
Parakstītās komisijas	17 171
Atliktās komisijas, kas pārklasificētas uz visaptverošo ienākumu pārskatu	(13 095)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>4 076</i>
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	12 285
Izmaiņas nākamo periodu starpnieku komisijās	(180)
Pārņemts no Compensa	1 022
Parakstītās komisijas	22 366
Atliktās komisijas, kas pārklasificētas uz visaptverošo ienākumu pārskatu	(22 510)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<i>(144)</i>
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	12 983

(14) Administratīvie izdevumi

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
Algas un sociālās apdrošināšanas maksājumi	3 818	3 662
Datorprogrammu noma un uzturēšana	357	280
Revīzijas un konsultāciju pakalpojumi	349	419
Citi personāla izdevumi	322	214
Juridisko pakalpojumu izmaksas	266	457
Nomas maksājumi	252	226
Dažādi saimnieciskie izdevumi	237	183
Obligātie maksājumi*	209	160
Reklāmas un reprezentācijas izdevumi	195	106
Auto uzturēšanas izmaksas	163	163
Telekomunikāciju izmaksas	127	82
Komunālie maksājumi (elektrība, ūdens, apkure)	115	103
Piederošā īpašuma remonts un uzturēšana	101	48
Drukāšanas izmaksas	70	29
Datoru apkalpošanas izmaksas	39	40
Parakstīšanās uz izdevumiem, dokumentācija, grāmatas	31	45
Pārējie administratīvie izdevumi	242	210
	6 893	6 427

* Obligātie maksājumi iekļauj norēķinus ar FKTK.

Administratīvo izdevumu iedalījums apdrošināšanas veidos:

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
OCTA ES ārpus Latvijas	5 176	3 255
Īpašuma apdrošināšana	1 040	2 354
KASKO	280	292
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	152	148
Ceļojumu apdrošināšana	84	94
Vispārējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	69	163
Galvojumu apdrošināšana	65	88
Finanšu riski	27	29
Kuģu apdrošināšana	-	3
Juridiskā apdrošināšana	-	1
	6 893	6 427

Finanšu pārskata pielikums**(15) IZMAIŅAS NEPOPelnĪTĀJĀ PĀRAPDROŠINĀŠANAS KOMISIJAS NAUDĀ**

	EUR'000
Finanšu stāvokļa pārskats 2015. gada 31. decembris	20
Parakstītās komisijas	56
Atliktās komisijas, kas pārklasificētas uz visaptverošo ienākumu pārskatu	(36)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<u>20</u>
Finanšu stāvokļa pārskats 2016. gada 31. decembrī	40
Parakstītās komisijas	1 705
Atliktās komisijas, kas pārklasificētas uz visaptverošo ienākumu pārskatu	(1 095)
<i>Izmaiņas gada laikā</i>	<u>610</u>
Pārņemts no Compensa	1 474
Finanšu stāvokļa pārskats 2017. gada 31. decembrī	2 124

(16) Citi tehniskie izdevumi

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
Samaksātie obligātie atskaitījumi	1 659	1 090
Izdevumi, kas saistīti ar apdrošināšanas polišu izplatīšanu	1 213	596
Apdrošināšanas nodoklis	830	207
Uzkrājumi zaudējumiem no tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas debitoru vērtības samazināšanās	185	147
Citi	143	156
	<u>4 030</u>	<u>2 196</u>

(17) Ieguldījumu pārvaldes izmaksas

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
Komisijas par darījumiem	129	146
Citas izmaksas	6	2
	<u>135</u>	<u>148</u>

(18) Procentu un dividenžu ienākumi

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
Dividendes no ieguldījumiem, kas klasificēti kā pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	240	933
Kredītu procenti	115	245
Procentu ienākumi no patiesajā vērtībā novērtētiem finanšu aktīviem ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	56	331
Procentu ienākumi/ (izdevumi) par noguldījumiem kredītiestādēs	(8)	33
	<u>403</u>	<u>1 542</u>

(19) Peļņa/(zaudējumi) no vērtības samazināšanās

	2017	2016
	EUR'000	EUR'000
Uzkrājumu debitoru parādiem (palielinājums)/samazinājums, izņemot apdrošināšanas debitorus	1	(77)
Uzkrājumu (palielinājums)/samazinājums aizdevumiem	(108)	709
	<u>(107)</u>	<u>632</u>

Finanšu pārskata pielikums**(20) Pārējie ienākumi**

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Pārējie ienākumi	572	103 014
	572	103 014

Pārējie ienākumi 2017. gadā ietver peļņu no 5. piezīmē aprakstītā apdrošināšanas portfeļa pārņemšanas. Pārējie ienākumi 2016. gadā ietver peļņu no ieguldījumu pārdošanas un peļņu no atlikušās līdzdalības pārvērtēšanas. Detalizēta informācija ir sniegta 28. piezīmē.

(21) Citi izdevumi

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Nekustamā īpašuma nodoklis	60	51
Citi izdevumi	86	70
	146	121

(22) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-
Atliktā nodokļa izmaiņas	1 537	(1 232)
	1 537	(1 232)

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Peļņa pirms nodokļiem	1 684	96 708
Teorētiski aprēķinātais nodoklis, izmantojot 15% likmi	253	14 506
Neapliekami ienākumi	(155)	(15 310)
Neatskaitāmie izdevumi	395	129
Izmaiņu atliktā nodokļa aktīva atzīšanas ietekme	1 044	(557)
Nodokļu izdevumi/ (ienākumi)	1 537	(1 232)

Francijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Vācijas un Polijas filiāles deklarētie ienākumi tiek aplikti ar nodokļiem Latvijā.

2017. gada 28. jūlijā Saeima pieņēma grozījumus Latvijas nodokļu likumdošanā, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī. Grozījumi skar uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu un atsevišķus citus Latvijā administrētus nodokļus. Līdz šim uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijā bija jāmaksā par apliekamu peļņu, kuru bija iespējams daļēji samazināt par nodokļu zaudējumiem, kas pārnesti no iepriekšējiem taksācijas periodiem. Jaunais UIN režīms paredz, ka, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, UIN ir jāmaksā tikai no dividenžu izmaksas (neatkarīgi no konkrētajā periodā gūtās peļņas) un par atsevišķiem izdevumiem, kas nodokļu nolūkā tiek uzskatīti par peļņas sadali (piem., ar pamatdarbību nesaištīti izdevumi un reprezentācijas izdevumi, kas pārsniedz konkrētu sliksni). Grozījumi paredz, ka par Latvijas jurisdikcijā gūtu peļņu, kas netiek izmaksātas dividendēs, no 2018. gada 1. janvāra uzņēmumu ienākuma nodoklis nav jāmaksā.

Pašreiz spēkā esošajā nodokļu likumdošanas grozījumu redakcijā ir ietverti atsevišķi pārejas nosacījumi, kas paredz, ka jaunais nodokļu režīms nav piemērojams tādas nesadalītās peļņas sadalei, kas gūta iepriekšējā nodokļu režīma ietvaros (pašlaik nav noilguma), un par neizmanto tu nodokļu zaudējumu summu drīkst samazināt atsevišķu nodokļu maksājumus (5 gadu noilguma periods). Ja tiktu izmaksātas dividendes, pārejas noteikumu ietekmē Sabiedrībai varētu izveidoties pozitīvs nodokļa ieguvums, bet, tā kā atlikto nodokli aprēķina pēc likmes, kas piemērojama nesadalīti peļņai, atliktā nodokļa aktīvu nevar atzīt, kamēr peļņa netiek sadalīta.

Ievērojot izmaiņas likumdošanā, Sabiedrība ir norakstījusi pusi no iepriekš atzītā atliktā nodokļa.

Atliktā nodokļa norakstīšanas tiešā ietekme uz pašu kapitālu ir EUR 477 tūkstoši.

Finanšu pārskata pielikums**(23) Pārapirošināšanas cesijas rezultāts**

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Pārapirošināšanas prēmijas	(10 505)	(1 596)
Izmaiņas pārapirošinātāja daļā nenopelnīto prēmiju rezervē	2 206	26
Pārapirošinātāja daļa izmaksātajās atlīdzībās	15 494	527
Izmaiņas pārapirošinātāja daļā atliktajās apdrošināšanas atlīdzību prasībās	(11 955)	8 652
Pārapirošināšanas komisijas un līdzdalība peļņā	1 705	56
Izmaiņas nenopelnītajā pārapirošināšanas komisijas naudā	(610)	(20)
Pārapirošināšanas cesijas rezultāts kopā	(3 665)	7 645

(24) Pamatlīdzekļi

Turpmāk ir sniegta tabula par izmaiņām Sabiedrības pamatlīdzekļos 2016. un 2017. gadā:

Iegādes izmaksas	31.12.2015	Transport- līdzekļi EUR'000	Pārējie pamatlīdzekļi EUR'000	Kopā EUR'000
legādāts		-	311	311
Izslēgti		(43)	(117)	(160)
	31.12.2016	430	912	1 342
legādāts		15	216	231
Izslēgti		(84)	(11)	(95)
	31.12.2017	361	1 117	1 478
Uzkrātais nolietojums	31.12.2015	(219)	(515)	(734)
Pārskata gada nolietojums		(93)	(95)	(188)
Izslēgto pamatlīdzekļu nolietojums		19	101	120
	31.12.2016	(293)	(509)	(802)
Pārskata gada nolietojums		(56)	(220)	(276)
Izslēgto pamatlīdzekļu nolietojums		53	10	63
	31.12.2017	(296)	(719)	(1 015)
	Atlikums 2016. gada 31. decembrī	137	403	540
	Atlikums 2017. gada 31. decembrī	65	398	463

Pārskata gada nolietojums ir atspoguļots visaptverošo ienākumu pārskata nolietojuma un amortizācijas postenī.

Finanšu pārskata pielikums**(25) Zemes gabali, ēkas un ieguldījumu īpašums****(a) Zemes gabali un ēkas**

	Zemes gabali un ēkas
	EUR'000
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2015	4 490
<i>kas ietver pārvērtēšanu pirms 31.12.2015</i>	<i>2 612</i>
Izslēgts	(11)
Pārklasificēšana par ieguldījumu īpašumu	(1 458)
Pārvērtēts	96
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2016	3 117
Pārvērtēts	-
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2017	3 117
Uzkrātais nolietojums	
31.12.2015	(1 243)
Pamatlīdzekļu nolietojums	(194)
Izslēgts	4
31.12.2016	(1 433)
Pamatlīdzekļu nolietojums	(131)
31.12.2017	(1 564)
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	1 684
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	1 553

Pārskata gada nolietojums ir atspoguļots visaptverošo ienākumu pārskata nolietojuma un amortizācijas postenī.

Aktīvu pārvērtēšana

2016. gada decembrī Sabiedrības vadība pārvērtēja zemes gabalu un ēkas un ieguldījumu īpašumu un pārvērtēšanu veica ārēji neatkarīgi vērtētāji ar atzītu profesionālo kvalifikāciju un nesenu pieredzi tādu īpašumu vērtēšanā, kas ir vienā kategorijā un atrodas vienā apgabalā. Kur bija iespējams, vērtēšana tika balstīta uz diskontētās naudas plūsmas metodi un ienākumu kapitalizēšanas pieeju. Vadība uzskata, ka 2017. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas nekustamo īpašumu tirgus cenās un 2016. gadā noteiktā patiesā vērtība atspoguļo zemes gabalu un ēku patieso vērtību 2017. gada 31. decembrī.

Zemes gabalu un ēku patiesās vērtības novērtējums EUR 1 553 tūkstošu (31.12.2016: EUR 1 684 tūkstoši) apmērā ir kategorizēts kā 3. līmenis patiesās vērtības hierarhijā.

Finanšu pārskata pielikums

Tabulā uzrādīta zemes gabalu un ēku patiesās vērtības novērtēšanai izmantotā vērtēšanas metode, kā arī būtiskākie nenovērojami dati 31.12.2017:

Veids	Patiesā vērtība, EUR' 000	Vērtēšanas paņēmiens	Būtiskie nenovērojami ievades lielumi	Mijsaistība starp būtiskākiem nenovērojamiem ievades lielumiem un patiesās vērtības metodi
Ēkas un zemes gabali, kas atrodas Rīgā un Rīgas reģionā	1 426	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 2,00 līdz EUR 9 Diskonta likme ir no 7,12% līdz 8,62%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu /(samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka /(augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Tukumā	75	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi EUR 3,50 par m ² Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu /(samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka /(augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Liepājā	52	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 3,45 līdz EUR 3,63 Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu /(samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka /(augstāka)

Diskontētās naudas plūsmas metodes modelis ir balstīts uz diskontētajām naudas plūsmām no nomas ienākumiem.

Finanšu pārskata pielikums

Tabulā uzrādīta zemes gabalu un ēku patiesās vērtības novērtēšanai izmantotā vērtēšanas metode, kā arī būtiskākie nenovērojami dati 31.12.2016:

Veids	Patiesā vērtība, EUR' 000	Vērtēšanas paņēmieni	Būtiskie nenovērojami ievades lielumi	Mijsaistība starp būtiskākiem nenovērojamiem ievades lielumiem un patiesās vērtības metodi
Ēkas un zemes gabali, kas atrodas Rīgā un Rīgas rajonā	1 548	Diskontētās naudas plūsmas metode ¹	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 2,00 līdz EUR 9 Diskonta likme ir no 7,12% līdz 8,62%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki / (zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Tukumā	80	Diskontētās naudas plūsmas metode ¹	Nomas ienākumi EUR 3,50 par m ² Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki / (zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Liepājā	56	Diskontētās naudas plūsmas metode ¹	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 3,45 līdz EUR 3,63 Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki / (zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)

(b) Ieguldījumu īpašumi

	EUR'000
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2015	3 547
<i>kas ietver pārvērtēšanu pirms 31.12.2015</i>	<i>1 725</i>
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītais pārvērtējums	212
Pārklasificēts no pašu lietotajiem īpašumiem	1 458
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2016	5 217
Izslēgts	(20)
Pieņemtās iegādes izmaksas 31.12.2017	5 197
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	5 217
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	5 197

Ienākumi no nomas un saimnieciskās darbības izmaksas par gadu, kas noslēdzas 2017. gada 31. decembrī:

	Balances vērtība EUR'000	Ienākumi no EUR'000	Saimnieciskās EUR'000
Iznomātais ieguldījumu īpašums	5 010	108	80
Neiznomātais ieguldījumu īpašums	187	-	-
Kopā	5 197	108	80

Ienākumi no nomas un saimnieciskās darbības izmaksas ir uzrādītas pārējos neto izdevumos visaptverošo ienākumu pārskatā attiecīgi citu ienākumu un citu izdevumu sastāvā. Neatceļami nomas ienākumi ir EUR 11 tūkstoši.

Finanšu pārskata pielikums

2016. gada decembrī Sabiedrības vadība pārvērtēja zemes gabalu un ēkas un ieguldījumu īpašumu un pārvērtēšanu veica ārēji neatkarīgi vērtētāji ar atzītu profesionālo kvalifikāciju un nesenu pieredzi tādu īpašumu vērtēšanā, kas ir vienā kategorijā un atrodas vienā apgabalā. Kur bija iespējams, vērtēšana tika balstīta uz diskontētās naudas plūsmas metodi un ienākumu kapitalizēšanas pieeju. Vadība uzskata, ka 2017. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas nekustamo īpašumu tirgus cenās un 2016. gadā noteiktā patiesā vērtība atspoguļo zemes gabalu un ēku patieso vērtību 2017. gada 31. decembrī.

Ieguldījumu īpašuma patiesās vērtības novērtējums EUR 5 197 tūkstošu apmērā (2016.: EUR 5 217 tūkstoši) ir kategorizēts kā 3. līmenis patiesās vērtības hierarhijā. Tabulā uzrādīta ieguldījumu īpašuma patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati, kuri nav būtiski mainījušies kopš 31.12.2017:

Veids	Patiesā vērtība, EUR' 000	Vērtēšanas paņēmieni	Būtiskie nenovērojami ievades lielumi	Mijaistība starp būtiskākiem nenovērojamiem ievades lielumiem un patiesās vērtības metodi
Ēkas un zemes gabali, kas atrodas Rīgā un Rīgas rajonā	4 885	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 2,00 līdz EUR 8,50 Diskonta likme ir no 7,12% līdz 9,62%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Liepājā	168	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 3,45 līdz EUR 3,63 Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki) Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Siguldā	132	Diskontētās naudas plūsmas metode	Cena par m ² Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki) Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Zeme Inčukalnā	12	Salīdzinošā metode	Cena par m ²	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki)

Diskontētās naudas plūsmas metodes modelis ir balstīts uz diskontētajām naudas plūsmām no nomas ienākumiem.

Finanšu pārskata pielikums

Tabulā uzrādīta ieguldījumu īpašuma patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati 31.12.2016.:

Veids	Patiesā vērtība, EUR' 000	Vērtēšanas paņēmiens	Būtiskie nenovērojami ievades lielumi	Mijsaistība starp būtiskākiem nenovērojamiem ievades lielumiem un patiesās vērtības metodi
Ēkas un zemes gabali, kas atrodas Rīgā un Rīgas rajonā	4 885	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 2,00 līdz EUR 8,50 Diskonta likme ir no 7,12% līdz 9,62%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki). Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Liepājā	168	Diskontētās naudas plūsmas metode	Nomas ienākumi par m ² ir no EUR 3,45 līdz EUR 3,63 Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki) Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Ēkas un zeme, kas atrodas Siguldā	132	Diskontētās naudas plūsmas metode	Cena par m ² Diskonta likme 10,30%	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki) Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka)
Zeme Inčukalnā	12	Salīdzinošā metode	Cena par m ²	Aplēses patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja nomas ienākumi par m ² būtu augstāki/(zemāki)
Komercīpašumi Lietuvā	20	Tirgus salīdzinājuma metode	Cena par m ²	Patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja cena par m ² būtu augstāka / (zemāka)

Finanšu pārskata pielikums**(26) Nemateriālie aktīvi**

Tabulā ir sniegtas izmaiņas Sabiedrības nemateriālos aktīvos:

	Datorpro- grammas EUR'000
Iegādes izmaksas	
31.12.2015	699
Iegādāts	365
31.12.2016	<u>1 064</u>
Iegādāts	533
31.12.2017	<u>1 597</u>
Uzkrātā amortizācija	
31.12.2015	(144)
Pārskata gada nolietojums	(190)
31.12.2016	<u>(334)</u>
Pārskata gada nolietojums	(312)
31.12.2017	<u>(646)</u>
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	730
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	<u>951</u>

Pārskata gada amortizācija ir atspoguļota visaptverošo ienākumu pārskata nolietojuma un amortizācijas postenī.

(27) Patiesajā vērtībā novērtētie ieguldījumi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

	31.12.2017 EUR'000		31.12.2016 EUR'000	
	Iegādes izmaksas	Patiesā vērtība	Iegādes izmaksas	Patiesā vērtība
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu				
Ieguldījumi ieguldījumu fondos	864	1 124	1 798	2 526
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	635	765	201	95
	<u>1 499</u>	<u>1 889</u>	<u>1 999</u>	<u>2 621</u>

	31.12.2017 EUR'000		31.12.2016 EUR'000	
	Iegādes izmaksas	Patiesā vērtība	Iegādes izmaksas	Patiesā vērtība
Vērtspapīri ar fiksētu ienākumu				
Parāda vērtspapīri, kurus emitējušas vai garantējušas centrālās valdības vai pašvaldības	62 244	63 440	43 099	44 142
Citi parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu, kuri ir iekļauti regulētā tirgū	1 606	1 553	2 281	2 269
Hipotekārās ķīlu zīmes	-	-	498	509
	<u>63 850</u>	<u>64 993</u>	<u>45 878</u>	<u>46 920</u>

Finanšu pārskata pielikums

Vērtspapīru ar fiksētu ienākumu ģeogrāfiskais sadalījums:	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Polija	50 521	37 435
Lietuva	8 915	2 009
Citas Eiropas Savienības valstis	4 242	6 206
Ziemeļamerika	23	28
Citas valstis	1 292	1 242
	64 993	46 920

(28) Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Kapitāla vērtspapīri, kas klasificēti kā pārdošanai pieejami aktīvi, ir akcijas citās sabiedrībās, kuras nav kotētas biržā. Šie ieguldījumi ir uzrādīti pašizmaksā, jo to patieso vērtību nav iespējams noteikt. Bruto vērtības, atskaitot vērtības samazinājumu, ir šādas:

	31.12.2017 EUR'000		31.12.2016 EUR'000	
	Bruto	Neto, pēc vērtības samazinājumu a atzīšanas	Bruto	Neto, pēc vērtības samazinājumu a atzīšanas
BTA Baltic (9.17%)	4 881	4 881	3 964	3 964
Megape Īpašumi AS (36.90%)	910	910	1 245	1 245
Kroha OOO (19.5%)	289	279	289	279
	6 080	6 070	5 498	5 488

BTA Baltic Insurance Company AAS ("BTA Baltic") ir bijusī meitas sabiedrība, 90% no kuras daļām 2016. gadā tika pārdoti Vienna Insurance Group. Darījuma rezultātā gūtā peļņa ir aprakstīta 20. piezīmē un to veido starpība starp saņemto atlīdzību un pārdotās līdzdalības daļas uzskaites vērtību pirms pārdošanas. Papildu informācija par šo darījumu netiek sniegta, jo to liedz kapitāldaļu pārdošanas līgumā ietvertie konfidencialitātes nosacījumi.

2017. gada laikā BTA Baltic palielināja pamatkapitālu. Sabiedrība ieguldīja papildu kapitālu EUR 917 tūkstošu apmērā, un tās līdzdalība BTA Baltic samazinājās no 10% līdz 9.17%.

2015. gada beigās 100% līdzdalība BTA Baltic tika klasificēta kā ieguldījumi meitas sabiedrību pamatkapitālā ar vērtību EUR 29 000 tūkstoši. Atlikušās 10% līdzdalības daļas novērtējums ir balstīts uz paredzamo ieguldījuma atdevi. Ņemot vērā to, ka BTA Baltic nav kotēta sabiedrība un patieso vērtību vēlākos periodos nevar uzticami noteikt, Sabiedrība novērtē attiecīgo finanšu aktīvu tā pieņemtajā vērtībā, kurai var būt piemērots vērtības samazinājums.

Megape Īpašumi SIA ir Sabiedrības saistītā puse, kas pārvalda Sabiedrības nekustamos īpašumus. 2017. gadā Sabiedrības līdzdalības daļa Megape Īpašumi AS samazinājās no 48,87% līdz 36,90%, jo tika pārdota daļa no ieguldījuma par cenu, kas būtiski neatšķīrās no ieguldījuma uzskaites vērtības.

OOO Kroha nodarbojas ar nekustamo īpašumu projektu izstrādi.

Sabiedrības vadība ir novērtējusi, vai tā kontrolē sabiedrības, kas klasificētas kā pārdošanai pieejamie ieguldījumi. Pamatojoties uz vadības novērtējumu, Sabiedrībai nav varas pār šiem ieguldījumiem, jo tai nav vairāk par pusi no balsstiesībām, kā arī tai nav spējas pārvaldīt attiecīgās darbības. Līdz ar to Sabiedrība nekonsolidē šos ieguldījumus. Sabiedrībai nav būtiskas ietekmes pār šiem uzņēmumiem, un neviens no tiem nav klasificēts kā ieguldījums asociētā sabiedrībā.

Finanšu pārskata pielikums**(29) Noguldījumi kredītiestādēs**

	31.12.2017	31.12.2016
	EUR'000	EUR'000
Ieguldījumu termiņstruktūra:		
Sākotnējais dzēšanas termiņš īsāks par 3 mēnešiem (skatīt 33. piezīmi)	5 000	5 000
Sākotnējais dzēšanas termiņš no 1 līdz 5 gadiem	11 000	506
	16 000	5 506
	31.12.2017	31.12.2016
	EUR'000	EUR'000
Ieguldījumu struktūra pēc ģeogrāfiskā iedalījuma:		
Francija	5 000	5 000
Lietuva	-	400
Latvija	11 000	106
	16 000	5 506

(30) Aizdevumi

	31.12.2017	31.12.2016
	EUR'000	EUR'000
Aizdevumu portfeļa struktūra		
Aizdevumu summa, bruto	1 785	4 079
Uzkrātie procentu maksājumi	5	51
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(984)	(876)
	806	3 254

2017. gadā Sabiedrība pagarināja kredītu atmaksas termiņu kredītiem neto EUR 0 tūkstošu apmērā (2016: EUR 56 tūkstoši).

	Bruto EUR'000
Uzkrājumi 2015. gada 31. decembrī	(1 617)
Pārskata gada nolietojums	(1)
Uzkrāto zaudējumu samazināšanās	742
Uzkrājumi 2016. gada 31. decembrī	(876)
Pārskata gada nolietojums	(108)
Uzkrājumi 2017. gada 31. decembrī	(984)

Tabulā uzrādīta Sabiedrības kredītportfeļa analīze, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, pa ķīlas veidiem:

	31.12.2017		31.12.2016	
	Amortizētās izmaksas EUR'000	Patiesā vērtība EUR'000	Amortizētās izmaksas EUR'000	Patiesā vērtība EUR'000
Hipotekārie kredīti	147	145	397	382
Citi aizņēmumi	659	657	2 857	2 821
Aizdevumi kopā	806	802	3 254	3 203

Finanšu pārskata pielikums

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Hipotekārie kredīti ar kavētiem maksājumiem		
Kavēti vairāk kā 12 mēnešus	340	9
Kavēti no 3 līdz 12 mēnešiem	-	30
Hipotekārie kredīti bez kavētiem maksājumiem	644	1 087
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(837)	(729)
Ar hipotēku nodrošinātie aizdevumi	147	397
Citi kredīti ar kavētiem maksājumiem		
Kavēti vairāk kā 12 mēnešus	1	1
Kavēti no 3 līdz 12 mēnešiem	-	-
Citi kredīti bez kavētiem maksājumiem	805	3 038
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(147)	(182)
Citi aizņēmumi	659	2 857
Aizdevumi kopā	806	3 254

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Hipotekārie kredīti:		
Kredīti juridiskām personām	938	1 002
Kredīti privātpersonām	46	124
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(837)	(729)
	147	397

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Citi aizdevumi:		
Kredīti juridiskām personām	719	2 917
Kredīti privātpersonām	87	87
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(147)	(147)
	659	2 857

2017. gada 31. decembrī kredītiem EUR 25 tūkstošu apmērā (2016.: EUR 104 tūkstošu apmērā) atmaksas termiņš bija ilgāks par 5 gadiem.

(31) Debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Apdrošinājumaņēmēju debitoru parādi	12 767	3 697
Starpnieki	3 822	2 817
Uzkrājumi zaudējumiem no šaubīgo debitoru parādu vērtības samazināšanās	(2 443)	(1 425)
	14 146	5 089

	Uzkrājums apdrošinātajiem EUR'000	Uzkrājums starpniekiem EUR'000	Kopā uzkrājumi apdrošināšanas debitoriem EUR'000
Uzkrājumi 2015. gada 31. decembrī	(870)	(727)	(1 597)
Atcelti zaudējumi no vērtības samazināšanās	330	42	372
Zaudējumi no vērtības samazināšanās	(200)	-	(200)
Uzkrājumi 2016. gada 31. decembrī	(740)	(685)	(1 425)
Atcelti zaudējumi no vērtības samazināšanās	-	24	24
Zaudējumi no vērtības samazināšanās	(861)	(181)	(1 042)
Uzkrājumi 2017. gada 31. decembrī	(1 601)	(842)	(2 443)

Finanšu pārskata pielikums

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Debitori, kuru parāda nomaksas termiņš ir nokavēts		
Kavējums nav ilgāks par trim mēnešiem	829	130
Kavējums pārsniedz trīs mēnešus	158	701
Debitori, kuru parāda nomaksas termiņš vēl nav iestājies	2 991	1 987
Uzkrājumi šaubīgajiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(842)	(685)
Starpnieki	3 136	2 133
Debitori, kuru parāda nomaksas termiņš ir nokavēts		
Kavējums nav ilgāks par trim mēnešiem	1 834	642
Kavējums pārsniedz trīs mēnešus	3 001	1 412
Debitori, kuru parāda nomaksas termiņš vēl nav iestājies	7 776	1 642
Uzkrājumi šaubīgajiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(1 601)	(740)
Apdrošinātie	11 010	2 956
Kopā debitori no tiešās apdrošināšanas operācijām	14 146	5 089

(32) Citi debitori

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
<i>Nefinanšu aktīvi</i>		
Avansa maksājumi	736	599
Citi nodokļu avansa maksājumi	198	200
	934	799
<i>Finanšu aktīvi</i>		
Prasības par sniegtajiem atlīdzības prasības noregulēšanas pakalpojumiem	359	451
Pārējie debitoru parādi	215	413
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(17)	(20)
Finanšu aktīvi kopā	557	844
Citi parādi kopā	1 491	1 643

	Bruto EUR'000
Uzkrājumi 2015. gada 31. decembrī	(20)
Norakstīts	-
Uzkrājumi 2016. gada 31. decembris	(20)
Norakstīts	3
Uzkrājumi 2017. gada 31. decembrī	(17)

(33) Nauda un tās ekvivalenti

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Norēķinu konti kredītiestādēs	41 519	64 542
Noguldījumi ar sākotnējo dzēšanas termiņu, kas mazāks par 3 mēnešiem	5 000	5 000
Nauda un tās ekvivalenti	46 519	69 542

Noguldījumi ar sākotnējo dzēšanas termiņu, kas mazāks par 3 mēnešiem, ir uzrādīti pārskata par finanšu stāvokļa postenī "Noguldījumi bankās".

Finanšu pārskata pielikums

Izmaiņu kredītos salīdzinājums ar naudas plūsmām no finansēšanas darbības.

	Subordinētais aizņēmums EUR'000
Atlikums 2016. gada 1. janvārī	1 700
Izmaiņas finansēšanas naudas plūsmas rezultātā	
Atmaksāts subordinētais aizdevums	-
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	1 700
Izmaiņas finansēšanas naudas plūsmas rezultātā	
Atmaksāts subordinētais aizdevums	(1 700)
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	-

(34) Naudas plūsmas pārskatā uzrādītie obligātie maksājumi

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Samaksāts:		
Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojam samaksātā nauda	1 659	1 090
FKTK (Finanšu un kapitāla tirgus komisija)	204	160
Ārvalstu apdrošināšanas uzraudzības iestādes	4	7
Apdrošināto interešu aizsardzības fonds	1	1
Kopā obligātie maksājumi	1 868	1 258

(35) Kapitāls un rezerves**Pamatkapitāls**

Sabiedrības reģistrētais pamatkapitāls 2016. gada 31. decembrī bija EUR 14 220 000 (2016. gada 31. decembris: EUR 14 220 000) un sastāvēja no pilnībā apmaksātām 100 000 akcijām (2016. gada 31. decembris: 100 000). Vienas akcijas nominālvērtība bija EUR 142,20 (2016. gada 31. decembrī: EUR 142,20).

	31.12.2017		31.12.2016	
	Akciju skaits	EUR'000	Akciju skaits	EUR'000
Parastās akcijas ar balsstiesībām	96 000	13 651	96 000	13 651
Priekšrocību akcijas bez balsstiesībām	4 000	569	4 000	569
	100 000	14 220	100 000	14 220

Parasto akciju turētāji saņem dividendes, kuras tiek deklarētas, un atkarībā no piederošo akciju skaita viņiem ir balsstiesības Sabiedrības akcionāru pilnsapulcē. Viņiem ir vienādas tiesības uz Sabiedrības atlikušajiem aktīviem. Priekšrocību akciju turētājiem pienākas saņemt dividendes, bet nav balsstiesību. Priekšrocību akciju turētājiem ir priekšrocības attiecībā uz atlikušajiem aktīviem.

Tiesības iegādāties priekšrocību akcijas tiek piešķirtas Sabiedrības darbiniekiem un vadībai saskaņā ar akcionāru pilnsapulces lēmumu.

Pārvērtēšanas rezerve

Pārvērtēšanas rezerve attiecas uz Sabiedrības darbībā izmantoto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, atskaitot atlikto nodokli.

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Zemes gabalu un ēku pārvērtēšanas rezerves	3 171	3 171
Atliktā nodokļa saistības, 15%	-	(477)
Valūtas pārvērtēšanas ietekme	(23)	(51)
	3 148	2 643

Finanšu pārskata pielikums

	EUR'000
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	2 587
Pārvērtēšanas rezerves pieaugums	97
Atliktais nodoklis no izmaiņām pārvērtēšanas rezervēs	(16)
Valūtas pārvērtēšanas ietekme	(25)
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	2 643
Pārvērtēšanas rezerves pieaugums	-
Atliktais nodoklis no izmaiņām pārvērtēšanas rezervēs	477
Valūtas pārvērtēšanas ietekme	28
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	3 148

Rezerves kapitāls un pārējās rezerves

Iepriekšējos gados Sabiedrība izveidoja rezerves un citas rezerves, ieskaitot tajās daļu peļņas par kopējo summu EUR 8 536 tūkstoši. Šīs rezerves ir pieejamas akcionāriem, un nav noteikti ierobežojumi saistībā ar tām.

Dividendes

2017. gadā tika aprēķinātas un izmaksātas dividendes EUR 4 500 tūkstošu apmērā.

2016. gada 6. oktobrī Sabiedrības akcionāri vienojās tajā pašā dienā izmaksāt ārkārtas dividendes EUR 87 000 tūkstošu apmērā jeb EUR 870,00 par akciju. Dividendes tika izmaksātas pēc 90% ieguldījuma BTA Baltic pārdošanas un pēc atļaujas saņemšanas no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas.

(36) Atliktais nodoklis

2017. gadā Sabiedrība norakstīja atliktā nodokļa aktīvu (skat. 22. piezīmi). Jaunais UIN režīms paredz, ka, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, UIN ir jāmaksā tikai no dividenžu izmaksas (neatkarīgi no konkrētajā periodā gūtās peļņas) un par atsevišķiem izdevumiem, kas nodokļu nolūkā tiek uzskatīti par peļņas sadali. Tādēļ jaunais Latvijas UIN režīms paredz, ka nodoklis no peļņas nav jāmaksā.

Pagaidu atšķirību izmaiņas gadā, kas beidzās 2017. gada 31. decembrī:

EUR'000	Neto atlikums 2017. gada 1. janvārī	Atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Atzīts tieši pašu kapitālā	Neto atlikums 2017. gada 31. decembrī	Atliktā nodokļa aktīvs	Atliktā nodokļa saistības
Pamatlīdzekļi un zemes gabalu un ēku pārvērtēšana	(637)	160	477	-	-	-
Pārnestie nodokļu zaudējumi	2 693	(1 714)	-	979	979	-
Pagaidu atšķirību pārvērtēšanas rezerve	(15)	15	-	-	-	-
Atliktie klientu piesaistīšanas izdevumi	(1 359)	(272)	-	(1 631)	-	(1 631)
Citas pagaidu atšķirības	(115)	245	-	130	130	-
	567	(1 566)	477	(522)	1 109	(1 631)
				Nodokļu ieskaits	(1 109)	1 109
				Neto atliktā nodokļa saistības	-	(522)

Finanšu pārskata pielikums

Pagaidu atšķirību izmaiņas gadā, kas beidzās 2016. gada 31. decembrī:

EUR'000	Neto atlikums 2016. gada 1. janvārī	Atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Atzīts tieši pašu kapitālā	Neto atlikums 2016. gada 31. decembrī	Atliktā nodokļa aktīvs	Atliktā nodokļa saistības
Pamatlīdzekļi un zemes gabalu un ēku pārvērtēšana	(1 002)	365	-	(637)	-	(637)
Pārnestie nodokļu zaudējumi	1 800	893	-	2 693	2 693	-
Pagaidu atšķirību pārvērtēšanas rezerve	11	(26)	-	(15)	-	(15)
Atliktie klientu piesaistīšanas izdevumi	(1 474)	115	-	(1 359)	-	(1 359)
Citas pagaidu atšķirības	-	(115)	-	(115)	-	(115)
	(665)	1 232	-	567	2 693	(2 126)
				Nodokļu ieskaits	(2 693)	2 693
				Neto atliktā nodokļa aktīvs	567	-

2016. gada 31. decembrī atliktais nodoklis aprēķināts pēc nodokļa likmes 15%.

Finanšu pārskata pielikums**(37) Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas**

Nodokļa veids	Atlikums	Aprēķināts	Samaksāts	Atlikums
	2016. gada 31. decembrī EUR'000	2017. gadā 1. SEP 2017. gadā EUR'000	2017 EUR'000	2017. gada 31. decembrī EUR'000
Sociālais nodoklis	75	1 227	(1 179)	123
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	-	516	(510)	6
PVN	(2)	271	(248)	21
Izdevumi īpašuma nodokļa maksājumiem	-	85	(85)	-
Apdrošināšanas prēmiju nodoklis	479	2 363	(2 736)	106
Pārējie nodokļi	3	8	(8)	3
UIN citās valstīs	-	-	(132)	(132)
	555	4 470	(4 898)	127
Tai skaitā:				
Citu nodokļu avansa maksājums	(200)			(198)
Citas nodokļu saistības	755			325

Nodokļa veids	Atlikums	Aprēķināts	Samaksāts	Pārvietots	Atlikums
	2015. gada 31. decembrī EUR'000	2016. gadā 1. SEP 2016. gadā EUR'000	2016 EUR'000	uz/(no) EUR'000	2016. gada 31. decembrī EUR'000
Sociālais nodoklis	(9)	1 211	(1 071)	(56)	75
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	20	1 177	(1 197)	-	-
PVN	9	188	(184)	(15)	(2)
Izdevumi īpašuma nodokļa maksājumiem	-	73	(73)	-	-
Apdrošināšanas prēmiju nodoklis	(81)	2 767	(2 207)	-	479
Pārējie nodokļi	3	47	(47)	-	3
UIN Latvijā	(15)	(56)	-	71	-
UIN citās valstīs	-	(44)	44	-	-
	(73)	5 363	(4 735)	-	555
Tai skaitā:					
UIN Latvijā	(15)				-
Citu nodokļu avansa maksājums	(90)				(200)
Citas nodokļu saistības	32				755

Finanšu pārskata pielikums

Nodokļu pārmaksas ir iekļauta finanšu stāvokļa pārskata postenī Citi debitori.

	Nodokļu maksājums 31.12.2016 EUR'000	Nodokļu pārmaksas 31.12.2016 EUR'000	Aprēķināts 2017. gadā EUR'000	Samaksāts 2017 EUR'000	Nodokļu maksājums 31.12.2017 EUR'000	Nodokļu pārmaksas 31.12.2017 EUR'000
Latvija	81	-	1 255	(1 242)	94	-
Lietuva	-	-	190	(161)	29	-
Vācija	2	-	195	(95)	102	-
Lielbritānija	8	-	43	(44)	7	-
Itālija	-	(200)	271	(154)	-	(83)
Francija	650	-	2 275	(2 832)	93	-
Spānija	-	-	24	(24)	-	-
Polija	14	-	217	(346)	-	(115)
Kopā	755	(200)	4 470	(4 898)	325	(198)

	Nodokļu maksājums 31.12.2015 EUR'000	Nodokļu pārmaksas 31.12.2015 EUR'000	Aprēķināts 2016. gadā EUR'000	Samaksāts 2016 EUR'000	Nodokļu maksājums 31.12.2016 EUR'000	Nodokļu pārmaksas 31.12.2016 EUR'000
Latvija	4	(15)	2 015	(1 923)	81	-
Vācija	7	(5)	100	(100)	2	-
Lielbritānija	6	-	72	(70)	8	-
Itālija	-	(66)	301	(435)	-	(200)
Francija	46	(60)	2 625	(1 961)	650	-
Spānija	-	-	48	(48)	-	-
Polija	10	-	202	(198)	14	-
Kopā	73	(146)	5 363	(4 735)	755	(200)

(38) Kreditori no pārapirošināšanas operācijām

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Pārapirošināšanas sabiedrības	7 965	8
Pārapirošināšanas brokeri	919	373
	8 884	381
Kreditoru no pārapirošināšanas operācijām ģeogrāfiskais sadalījums:	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
ES dalībvalstis	8 884	381
	8 884	381

Pārapirošināšanas kreditoru parādu pieaugums ir galvenokārt saistīts ar 5. piezīmē aprakstīto apdrošināšanas portfeļa pārņemšanu.

Finanšu pārskata pielikums**(39) Citi kreditori**

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
<i>Finanšu saistības</i>		
Norēķini ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroju	218	138
Norēķini par darba algu	120	106
Norēķini ar FKTK, Latvija	45	47
Norēķini ar īpašniekiem par pārskata gada dividendēm	2	3 389
Citi kreditori	731	504
<i>Ne-finanšu saistības</i>		
Uzkrātās saistības	2 355	215
	3 471	4 399

(40) Saistītās puses

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti Sabiedrības akcionāri, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un uzņēmumi, kuros minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

Vairākiem valdes un padomes locekļiem vai viņu saistītajām pusēm ir ieguldījumi citās sabiedrībās, pār kurām tiem ir kontrole vai būtiska ietekme pār šo sabiedrību finanšu vai darbības politiku.

Sabiedrībai ir bijuši šādi nozīmīgi darījumi ar saistītām pusēm:

Saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi:

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Padomes vai valdes locekļu kontrolētām sabiedrībām izsniegti hipotekārie aizdevumi	680	693
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(623)	(629)
Ar atsevišķiem padomes un valdes locekļiem saistītām sabiedrībām izsniegti hipotekārie aizdevumi, neto	57	64
Saistītām pusēm izsniegtie pārējie aizdevumi	-	439
Saistītām pusēm izsniegtie citi aizdevumi, neto	-	439
Saistītām pusēm izsniegtie aizdevumi, neto	57	503

Citi saistītām pusēm izsniegto aizdevumu atlikumi:

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Citi debitori	321	807
Pārējās saistības	47	3 484
	368	4 291

Saskaņā ar līgumiem aizdevumu procentu likme ir no 3,0% līdz 4,8%.

Informācija par citiem darījumiem ar saistītajām sabiedrībām:

Ar saistīto sabiedrību ir noslēgts īpašuma apsaimniekošanas līgums un īpašums ir nodots šai saistītajai sabiedrībai. Sabiedrības vadības pārstāvji vai viņu saistītās puses iegādājas Sabiedrības apdrošināšanas produktus. Šo darījumu apjoms ir nenozīmīgs gan atsevišķi, gan kopumā, tāpēc tas nav atsevišķi sniegts šajos finanšu pārskatos.

Megape Īpašumi SIA ir Sabiedrības saistītā puse, kas pārvalda Sabiedrības nekustamos īpašumus. 2017. gadā Sabiedrības līdzdalības daļa Megape Īpašumi AS samazinājās no 48,87% līdz 36,90%, jo tika pārdota daļa no ieguldījuma par cenu, kas būtiski neatšķīrās no ieguldījuma uzskaites vērtības.

Finanšu pārskata pielikums**(41) Uzkrājumi**

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Uzkrājumi darbinieku bonusiem	75	75
Uzkrājumi neizmantotajiem atvaļinājumiem	291	178
Citi uzkrājumi	65	51
	<u>431</u>	<u>304</u>
		Bruto EUR'000
Uzkrājumi 2015. gada 31. decembrī		<u>271</u>
Samaksāts		(55)
Uzkrājumu palielinājums		88
Uzkrājumi 2016. gada 31. decembrī		<u>304</u>
Samaksāts		(71)
Uzkrājumu palielinājums		198
Uzkrājumi 2017. gada 31. decembrī		<u>431</u>

(42) Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Nākamo periodu ieņēmumi no iepriekšapmaksātām polisēm	-	836
Citi uzkrātie izdevumi	-	(2)
	<u>-</u>	<u>834</u>

(43) Uzņēmumā nodarbināto personu skaits un ziņas par filiālēm

Sabiedrības galvenā mītne ir Latvijā, un tai ir 5 filiāles ārvalstīs Vācijā, Francijā, Polijā, Lietuvā un Lielbritānijā.

Darbinieku skaits gada beigās:

	2017	2016
Latvija	77	83
Filiāle Polijā	21	18
Filiāle Lietuvā	15	-
Filiāle Francijā	12	11
Filiāle Vācijā	9	7
Filiāle Lielbritānijā	8	6
	<u>142</u>	<u>126</u>

(44) Personāla izdevumi

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Darba alga	3 341	3 262
Sociālās iemaksas	866	766
	<u>4 207</u>	<u>4 028</u>
Darbinieki (ietverts administrācijas izdevumos)	3 818	3 662
Darbinieki (ietverts atlīdzības noregulēšana izdevumos)	389	366
	<u>4 207</u>	<u>4 028</u>

Finanšu pārskata pielikums**(45) Valdes un Padomes locekļu atalgojums**

	2017 EUR'000	2016 EUR'000
Padomes locekļi	149	130
Valdes locekļi	557	659
Sociālās iemaksas	106	119
	812	908

Valdei un padomei samaksātajā atalgojumā ir ietverta samaksa par viņu tiešajiem pienākumiem.

(46) Apdrošināšanas saistību atlikušie termiņi

	2017 EUR'000			2016 EUR'000		
	Bruto saistības	Pār- apdrošināšana	Neto saistības	Bruto saistības	Pār- apdrošināšana	Neto saistības
Nenopelnīto prēmiju un neparedzēto risku tehniskās rezerves	50 360	(7 897)	42 463	38 144	(133)	38 011
Atlikto atlīdzību prasību rezerves	69 978	(11 826)	58 152	63 413	(14 931)	48 482
Kopā	120 338	(19 723)	100 615	101 557	(15 064)	86 493
Līdz 1 gadam	110 055	(19 723)	90 332	98 546	(15 064)	83 482
1-5 gadi	31	-	31	24	-	24
Ilgāk par 5 gadiem	336	-	336	168	-	168
Bez fiksēta dzēšanas termiņa	9 916	-	9 916	2 819	-	2 819

(47) Operatīvā noma

Sabiedrības neatceļami operatīvās nomas maksājumi ir šādi:

	31.12.2017 EUR'000	31.12.2016 EUR'000
Viena gada laikā	191	190
No 1 līdz 5 gadiem	148	384
	339	574

Finanšu pārskata pielikums**(48) Ārpusbilances saistības***Vispārējās prasības*

Parastās uzņēmējdarbības ietvaros Sabiedrība saņem prasības no apdrošinājumaņēmējiem. Šādas prasības vadība ir pārskatījusi un uzskata, ka nav paredzami būtiski zaudējumi, kuriem nebūtu izveidotas attiecīgas rezerves.

2017. gada 31. decembrī pret Sabiedrību nebija iesniegtas nekādas citas būtiskas prasības tiesā.

Ar kredītiem saistītās saistības

2017. gada 31. decembrī Sabiedrībai nebija ārpusbilances saistības, kas saistītas ar kredītiem.

Kapitāla saistības

2017. gada 31. decembrī Sabiedrībai nebija ne kapitāla, ne kādu citu iespējamo saistību.

(49) Finanšu instrumentu patiesā vērtība**(a) Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti**

Tabulā analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums.

2017. gada 31. decembrī	1. līmenis EUR'000	2. līmenis EUR'000	3. līmenis EUR'000	Kopā EUR'000
Finanšu aktīvi				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	66 860	-	22	66 882
	66 860	-	22	66 882
2016. gada 31. decembrī				
Finanšu aktīvi				
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	49 513	-	28	49 541
	49 513	-	28	49 541

2017. gadā finanšu instrumenti netika pārnesti no vai uz 3. līmeni.

Kopējā peļņa vai zaudējumi pārskata gadā visaptverošo ienākumu pārskatā uzrādīti šādi:

2017	Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā EUR'000	Pārdošanai pieejami finanšu instrumenti EUR'000
Kopējā iekļautā peļņa		
peļņas vai zaudējumu aprēķinā	296	115
pārējos visaptverošajos ienākumos	-	-
	296	115

Finanšu pārskata pielikums

2016	Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Pārdošanai pieejami finanšu instrumenti
	EUR'000	EUR'000
Kopējā iekļautā peļņa		
peļņas vai zaudējumu aprēķinā	379	933
pārējos visaptverošajos ienākumos	-	1 064
	379	1 997

Tabulā uzrādītas 2. un 3. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojamie dati:

Veids	Vērtēšanas paņēmieni	Būtiskie nenovērojamie ievades lielumi	Mijsaistība starp būtiskākiem nenovērojamiem ievades lielumiem un patiesās vērtības metodi
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Diskontētās naudas plūsmas	Diskonta likmes	Patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka (augstāka).
Pārdošanai pieejami aktīvi	Diskontētās naudas plūsmas	Diskonta likmes	Patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka (augstāka).

Finanšu pārskata pielikums**(b) Patiesajā vērtībā nenovērtēti finanšu instrumenti**

Tabulā analizēta patiesajā vērtībā nenovērtēto finanšu instrumentu patiesā vērtība pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, kurā klasificēts katrs patiesās vērtības novērtējums:

2017. gada 31. decembrī	1. līmenis EUR'000	2. līmenis EUR'000	3. līmenis EUR'000	Patiesā vērtība kopā EUR'000	Kopējā uzskaites vērtība EUR'000
Finanšu aktīvi					
Nauda un tās ekvivalenti	-	-	-	41 519	41 519
Ar hipotēku nodrošinātie aizdevumi	-	-	147	147	147
Citi aizņēmumi	-	-	659	659	659
Noguldījumi kredītiestādēs ¹	-	-	16 000	16 000	16 000
Debitori no tiešās apdrošināšanas ²	-	-	14 146	14 146	14 146
Pārapirošināšanas debitori ⁴	-	-	5 510	5 510	5 510
Citi debitori ³	-	-	1 491	1 491	1 491
Finanšu saistības					
Kreditori no tiešās apdrošināšanas	-	-	3 448	3 448	3 448
Kreditori no pārapirošināšanas	-	-	8 884	8 884	8 884
Citi kreditori ⁵	-	-	1 441	1 441	1 441

Naudai un tās ekvivalentiem nav noteikts patiesās vērtības hierarhijas līmenis, jo tie ir pieejami pēc pieprasījuma un patiesās vērtības modelēšanas nav nepieciešama.

¹ Noguldījumi kredītiestādēs ir augstas likviditātes aktīvi, līdz ar to to uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

² Debitori no tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas operācijām ir īstermiņa finanšu aktīvi, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

³ Postenī ir ietverti īstermiņa debitori, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

⁴ Tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas kreditori ir īstermiņa finanšu saistības, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

⁵ Postenī ir ietverti īstermiņa kreditori, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

Finanšu pārskata pielikums

	1. līmenis EUR'000	2. līmenis EUR'000	3. līmenis EUR'000	Patiesā vērtība kopā EUR'000	Kopējā uzskaites vērtība EUR'000
2016. gada 31. decembrī					
Finanšu aktīvi					
Nauda un tās ekvivalenti	-	-	-	64 542	64 542
Ar hipotēku nodrošinātie aizdevumi	-	-	397	397	397
Citi aizņēmumi	-	-	2 857	2 857	2 857
Noguldījumi kredītiestādēs ⁶	-	-	5 506	5 506	5 506
Debitori no tiešās apdrošināšanas ⁷	-	-	5 089	5 089	5 089
Pārapirošināšanas debitori ⁴	-	-	897	897	897
Citi debitori	-	-	844	844	844
Finanšu saistības					
Kreditori no tiešās apdrošināšanas	-	-	4 069	4 069	4 069
Kreditori no pārapirošināšanas	-	-	381	381	381
Citi kreditori ⁸	-	-	4 399	4 399	4 399

Tabulā uzrādītas finanšu instrumentu, kas netiek novērtēti patiesajā vērtībā, novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati:

Veids	Vērtēšanas paņēmieni	Būtiskie nenovērojami ievades lielumi
Hipotekārie kredīti	Diskontētās naudas plūsmas. Diskonta likme ir no 2% līdz 16%	Aplēstā patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka).
Citi aizņēmumi	Diskontētās naudas plūsmas. Diskonta likme ir no 2% līdz 21%	Aplēstā patiesā vērtība pieaugtu / (samazinātos), ja diskonta likme būtu zemāka / (augstāka).

(50) Notikumi pēc pārskata gada beigu datuma

Laika posmā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi citi notikumi, kuru rezultātā šajos finanšu pārskatos būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šajos finanšu pārskatos.

⁶ Noguldījumi kredītiestādēs ir augstas likviditātes aktīvi, līdz ar to to uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

⁷ Tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas kreditori ir īstermiņa finanšu saistības, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

⁸ Postenī ir ietverti īstermiņa kreditori, kuru uzskaites vērtība aptuveni atbilst to patiesai vērtībai.

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Balcia Insurance SE akcionāriem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši Balcia Insurance SE ("Sabiedrība") pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 8. līdz 74. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- pārskatu par finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī,
- visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī,
- Pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Balcia Insurance SE finansiālo stāvokli 2017. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas (turpmāk – LR) Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tādi jautājumi, kas, pamatojoties uz mūsu profesionālo spriedumu, pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijā bija visnozīmīgākie. Šie jautājumi kopumā tika apskatīti finanšu pārskatu revīzijas kontekstā, kā arī sagatavojot atzinumu par šiem finanšu pārskatiem, tāpēc atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem mēs neizsakām. Mēs esam noteikuši zemāk minēto jautājumu kā galveno revīzijas jautājumu, par kuru ir jāsniedz informācija mūsu ziņojumā.

Atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību rezervju novērtēšana

Sabiedrības bruto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskā rezerve 2017. gada 31. decembrī ir EUR 69 978 tūkstoši (2016. gada 31. decembrī: EUR 63 413 tūkstoši).

Atsauce uz finanšu pārskatiem: pielikums 11 "Atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskā rezerve" 48. lapā, 46. pielikums "Apdrošināšanas saistību atlikušie termiņi" 70. lapā un 3. pielikums "Svarīgākās grāmatvedības uzskaites politikas" punkts 3.2 (f) "Atlikto atlīdzību prasību rezerves" 19.–20. lapā.

Galvenais revīzijas jautājums

Sabiedrības kā nedzīvības apdrošinātāja bruto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību tehniskā rezerve ("atlīdzību rezerves") veido būtiskāko apdrošināšanas līgumu saistību, kas uzrādītas Sabiedrības pārskata par finanšu stāvokli saistību sadaļā, elementu. Būtiskākās atlīdzību rezerves ir saistītas ar obligātās sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības (OCTA), īpašuma un galvojumu apdrošināšanas portfeļiem.

Valde izmanto vairākas sarežģītas un subjektīvas aktuārās metodes, lai noteiktu labākās aplēses attiecībā uz šo rezervju summām pārskata gada beigu datumā, gan attiecībā uz pieteiktajām, bet vēl neizmaksātajām apdrošināšanas atlīdzību prasībām, gan notikušajām, bet vēl nepieteiktajām apdrošināšanas atlīdzību prasībām. Piemēroto modeļu sarežģītības dēļ var rasties kļūdas, kuras izraisa neprecīzi un nepilnīgi ievaddati vai modeļu uzbūve vai izmantošana. Tādējādi, revīzijas ietvaros mēs koncentrējamies uz aktuāro prognožu pamatā izmantoto datu pilnīgumu un precizitāti.

Atlīdzību rezerves summas aplēšana ietver būtisku valdes spriedumu, galvenokārt, attiecībā uz pieņēmumiem par nākotnes notikumiem un attīstību. Salīdzinoši nebūtiskas izmaiņas šajos pieņēmumos var būtiski ietekmēt aplēstās atlīdzību rezervju summas. Pieņēmumi, kas ir visvairāk pakļauti aplēšu nenoteiktībai, ir tie, kas attiecas uz zaudējumu līmeni, atlīdzību biežumu, vidējo atlīdzību apmēru, tiesvedību iznākumiem, diskonta likmēm, izmaiņām nākotnes ilgtermiņa atlīdzību

Veiktie pasākumi

Mūsu revīzijas procedūras tika veiktas sadarbībā ar mūsu aktuāru un IT speciālistiem, un tās, cita starpā, ietvēra:

- ar atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību rezerves noteikšanas un koriģēšanas procesu saistīto galveno kontroļu izveides, ieviešanas un darbības efektivitātes pārbaudi, tai skaitā atbilstošās vadības uzraudzības kontroles, grāmatvedības un aktuāru kontroles, t.sk., aktuāro aprēķinu pamatā esošo būtiskāko datu salīdzināšanu (piem., atskaites par pieteiktajām un izmaksātajām apdrošināšanas atlīdzībām) kā arī IT vides vispārīgo kontroļu pārbaudi attiecībā uz datu iegūšanu un validāciju.
- Sabiedrības piemēroto aktuāro metožu un pieņēmumu, tai skaitā it īpaši zaudējumu līmeņa, atlīdzību biežuma un vidējo atlīdzību apmēra, paredzamo tendenču tiesvedību iznākumos, nākotnes atlīdzību prasību inflācijas ietekmes (tai skaitā attiecībā uz ilgtermiņa atlīdzību prasībām), diskonta likmju, paredzamo maksājumu datumu un maksājumu perioda pamatotības izvērtēšanu, salīdzinot ar iepriekšējā periodā piemērotajām Sabiedrības metodēm un pieņēmumiem un nozarē pieņemto praksi, kā arī apsverot pieņemto juridiskās un regulatīvās prasības un atbilstošo finanšu pārskatu sagatavošanas standartu prasības.
- visiem apdrošināšanas līgumu portfeļiem retrospektīvas analīzes attiecībā uz Sabiedrības iepriekšējā pārskata gada beigu datumā atzīto bruto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību

prasību maksājumu apmērā un paredzamo maksājumu periodu.

Ņemot vērā augstākminētos faktorus, par galveno revīzijas jautājumu mēs noteicām nedzīvības apdrošināšanas atliktās atlīdzību prasību rezerves.

rezerves precizitātes un pilnīguma veikšanu, salīdzinot šo analīzi ar Sabiedrības aplēsēm un pieprasot Valdes paskaidrojumus par jebkurām būtiskām atšķirībām.

- visiem apdrošināšanas līgumu portfeļiem, piemēram, citu starpā, obligātās sauszemes transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības, īpašuma un galvojumu apdrošināšanas, neatkarīgas aplēses par bruto atlikto apdrošināšanas atlīdzību prasību rezerves izveidošanu, šīs summas salīdzināšanu ar Sabiedrības aplēsēm un Valdes paskaidrojumu pieprasīšanu par jebkurām būtiskām atšķirībām.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- Informācija par Sabiedrību, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Vadības ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata no 4. līdz 6. lapai,
- Paziņojums par vadības atbildību, kas sniegts pievienotajā gada pārskata 7. lapā.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvo noteikumu Nr. 201 - Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību un nedalībvalstu apdrošinātāju filiāļu gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Padomes un Valdes ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvo noteikumu Nr. 201 - Apdrošināšanas un pārapsrošināšanas sabiedrību un nedalībvalstu apdrošinātāju filiāļu gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;

- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību un objektivitāti, un lai sniegtu informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams – par drošības pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijai un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstam šos jautājumus revidentu ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par citām juridiskām un normatīvām prasībām

Citi paziņojumi un apstiprinājumi, kas iekļaujami revidentu ziņojumā saskaņā ar LR un Eiropas Savienības normatīvo aktu prasībām sniedzot revīzijas pakalpojumus Sabiedrībām, kas ir sabiedriskas nozīmes struktūras

2017. gada 1. jūlijā padomes sapulce iecēla mūs, lai mēs veiktu Balcia Insurance SE finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, revīziju. Kopējais nepārtrauktais mūsu revīzijas uzdevumu sniegšanas termiņš ir 13 gadi, un tas ietver pārskata periodus, sākot no gada, kurš noslēdzās 2005. gada 31. decembrī, un beidzot ar gadu, kurš noslēdzās 2017. gada 31. decembrī.

Mēs apstiprinām, ka:

- mūsu revidentu atzinums saskan ar papildu ziņojumu, kas tika iesniegts Sabiedrības Revīzijas komitejai;

- kā norādīts LR Revīzijas pakalpojuma likumā 37.6 pantā, mēs neesam Sabiedrībai snieguši ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus (NRP), kas minēti ES Regulas (ES) Nr. 537/2014 5. panta 1. punktā. Veicot revīziju, mēs arī saglabājām neatkarību no revidētās sabiedrības.

Periodā, uz kuru attiecas mūsu veiktā likumā noteiktā revīzija, Sabiedrībai papildus revīzijai mēs neesam snieguši nekādus citus pakalpojumus.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Armine Movsisjana'.

Armine Movsisjana
Valdes priekšsēdētāja
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 178
Rīga, Latvija
2018. gada 29. martā